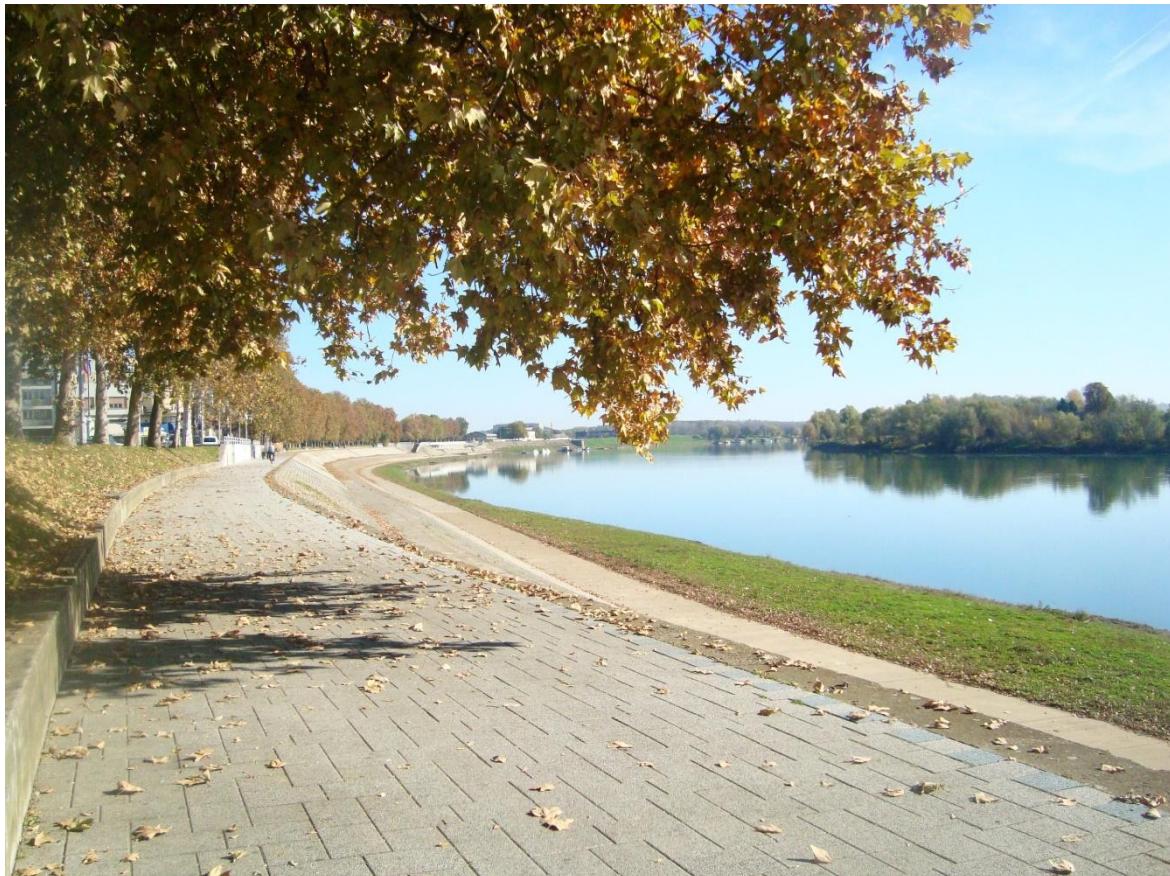

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
BRODSKO – POSAVSKE ŽUPANIJE**

**ZDRAVSTVENO STANJE PUČANSTVA
I RAD ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI
BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE
U 2014. GODINI**

Slavonski Brod, 2015. godine

Izdavač:

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
BRODSKO – POSAVSKE ŽUPANIJE**

V. Nazora 2a
35000 SLAVONSKI BROD
telefon: 035/447-228, 035/444-796
telefax: 035/440-244

Ravnatelj:
doc.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prikupljanje podataka i obrada:

Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

Ivana Sedlić, bacc.med.techn.

Urednički savjet:
Doc.prim.dr.sc.Ante Cvitković, dr. med.
Irena Jurišić, dr. med.
Doc.dr.sc.Marica Miletić-Medved, dr. med.
Mr.sc. Maja Tomić Paradžik,dr.med.
Igor Ivić Hofman, dr. med.
Zvončica Medverec Knežević,dipl.ing
Nevenka Meandžija, dr. med.

Slavonski Brod, 2015. godine

U V O D

Publikacija **Izvješće o zdravstvenom stanju pučanstva i radu zdravstvene djelatnosti Brodsko-posavske županije u 2014. godini** temelji se na podacima prikupljenim iz zdravstveno-informacijskog sustava ove Županije.

Izvješće se objavljuje jednom godišnje, od 1994. godine odnosno osnutka Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije. Održan je kontinuitet u prikazivanju podataka i omogućena njihova usporedivost.

Obrađeni podaci daju uvid u organizaciju i kadrovsku strukturu u zdravstvenoj zaštiti, u rad i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta ove Županije, kao i u određene pokazatelje zdravstvenog stanja pučanstva. Objedinjavajući na jednom mjestu sve dostupne podatke, publikacija pruža mogućnost ocjene učinaka zdravstvene djelatnosti cijele županije.

Rad u statistici se obavlja prema Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2008.-2012. objavljenom u (NN 65/2008), koji je donesen na temelju Zakona o službenoj statistici (NN 103/2003), Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o službenoj statistici (NN 59/2012) i Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za 2014. godinu (NN 125/2014).

Svi prikupljeni i obrađeni podaci šalju se u Hrvatski zavod za javno zdravstvo, koji vodi državne javno zdravstvene registre, te surađuje s međunarodnom bazom podataka **Zdravlje za sve** u Regionalnom uredu Svjetske zdravstvene organizacije u Kopenhagenu i Središnjem uredu Svjetske zdravstvene organizacije u Ženevi.

Zdravstvena zaštita i zdravlje pučanstva ne ovise isključivo o djelovanju zdravstvenog sustava i ne mogu se promatrati odvojeno od demografskih, ekoloških i gospodarskih pokazatelja.

Temeljni ciljevi zdravstvene politike nisu samo produživanje očekivanog trajanja života nego i nastojanje da se unaprijedi njegova kvaliteta. Osim potrebnog daljnog unapređenja i razvoja zdravstvene službe ciljevi uključuju napore u promicanju zdravijeg načina življenja, smanjenje ili eliminaciju zdravstvenih rizika koji se mogu spriječiti, te unapređenje kvalitete života kroničnih bolesnika i osoba s tjelesnim oštećenjem.

Publikacija je **dvadeset i prva** u nizu i nadamo se da će koristiti svima koji o zdravstvenoj zaštiti u Brodsko-posavskoj županiji i zdravstvenom stanju pučanstva žele i trebaju znati više. Očekujemo da će pomoći objektivnijem planiranju i organizaciji zdravstvenog sustava, te ostalim aktivnostima usmjerenima k unapređivanju zdravlja populacije Brodsko-posavske županije.

1. PUČANSTVO BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Brodsko-posavska županija jedinica je lokalne samouprave i uprave, smještena u južnom dijelu slavonske nizine te obuhvaća područje određeno povijesnim, prometnim i gospodarskim čimbenicima. Brodsko-posavska županija ima površinu 2.034 km², dužinu 117,9 km, a širinu od samo 7 do 27 km. Dvije su osnovne reljefne cjeline: prigorski pojas na sjeveru i nizinski dio uz rijeku Savu.

Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011. godine ukupni broj stanovnika Županije iznosi 158.575, od toga 113.164 živi na području bivše općine Slavonski Brod (grad i 16 seoskih općina), te 45.411 na području bivše općine Nova Gradiška (grad i 10 seoskih općina).

U gradovima živi 73.370 osoba, što čini 46,3% ukupnog stanovništva (Slavonski Brod 59.141, a Nova Gradiška 14.229); na seoskom području raspoređenom u 26 općina, odnosno 184 naselja živi 85.205 osoba, što čini 53,7 % ukupnog stanovništva. Gradsko stanovništvo okupljeno je u 25.879 kućanstava. Prosječan broj članova kućanstva u gradu je 2,8. Seosko stanovništvo živi u 27.327 kućanstava s prosječnim brojem članova kućanstva 3,1.

Podaci o kretanju broja stanovnika u Brodsko-posavskoj županiji prema popisima iz 1971., 1981., 1991., 2001. i 2011. godine prikazani su na *Tablici 1.1.*

Indeksi 2011/71 (96,65), 2011/81 (94,57), 2011/91 (90,62), te 2011/01 (89,7).

Tablica 1.1.

Kretanje broja stanovnika u Brodsko-posavskoj županiji 1971. 1981. 1991. 2001. i 2011. godine

OPĆINA	BROJ OSOBA								
	GODINA					INDEKSI			
	1971	1981	1991	2001	2011	2001/71	2001/81	2001/91	2011/01
BIVŠA OPĆINA NOVA GRADIŠKA	63754	61267	60749	52416	45411	71,22	74,12	74,75	86,63
BIVŠA OPĆINA SLAV. BROD	100316	106400	114249	124349	113164	112,8	106,36	99,05	91
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	164070	167667	174998	176765	158575	96,65	94,57	90,62	89,7

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011. godine prema konačnim podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske

1.1. Praćenje prirodnog kretanja stanovništva - vitalna statistika

Na državnoj razini u 2014. godini **vitalni indeks** iznosi 77,8 što znači da je na 100 umrlih 77,8 rođenih, pri čemu su Grad Zagreb, Dubrovačko-neretvanska i Međimurska županija bilježili pozitivan prirodni priraštaj, odnosno broj rođenih veći od broja umrlih stanovnika.

U 2014. godine **Brodsko-posavska županija** po trinaesti put bilježi negativan prirodni prirast (1853 umrlih, te 1525 rođenih). Važno je istaknuti da je na području Nove Gradiške i tri godine ranije bio negativan prirodni priraštaj, što je ukupno 16 godina. Tijekom 2014. godine rođeno je 1525 osoba što daje natalitete 9,6%, a umrlo je 1853 osobe – a mortalitet 11,7 %.

Tijekom 2014. godine na području Brodsko-posavske županije je u matične uredе upisano 858 sklopljenih brakova, što je za 130 više u odnosu na 2013. godinu.

Iako praćenje vitalnih statističkih događaja nije direktno propisano Programom statističkih aktivnosti za županijske zavode za javno zdravstvo, kod nas se oni ipak prate i evidentiraju. Izvršena je analiza uzroka smrti osoba prema mjestu prebivališta, spolu, dobi i dijagnozi (po MKB-10 klasifikaciji bolesti) za pučanstvo Brodsko-posavske županije, te analiza rođenih po obrascu DEM-1 prema mjestu prebivališta i spolu.

Tim javnog zdravstva mjesečno kontrolira sve vitalno-statističke obrasce (DEM-1, DEM-2 i Potvrda o smrti UT-IV-28) a neispravne ili nepotpune obrasce vraća odgovornim liječnicima, mrtvozornicima na dopunu i ispravak.

1.1.1. Rođeni, umrli i prirodni prirast

U Zavodu za javno zdravstvo prikupljaju se podaci o rođenim i umrlim iz obrazaca DEM-1 i DEM-2 za žitelje Brodsko-posavske županije, a prema mjestu prebivališta (do sada smo analizirali prema mjestu događaja ali kao takvo nije bilo usporedivo sa Hrvatskim podatcima koji se evidentiraju prema prebivalištu).

Tablica 1.2. i Slike 1.1., 1.2., i 1.3. prikazuju broj živorođenih, umrlih, prirodni prirast i njihove stope na 1.000 stanovnika Slavonskog Broda i Nove Gradiške s pripadajućim seoskim općinama, za razdoblje od 2004. do 2014. godine.

Tablica 1.2.

Prirodno kretanje stanovništva na području Slavonskog Broda i Nove Gradiške i pripadajućih općina od 2005. do 2014. godine

GODINA	GRAD I Pripadajuća sela	ŽIVOROĐENI		UMRLI		PRIRODNI PRIRAŠTAJ	
		N	na 1000 stanovnika	N	na 1000 stanovnika	N	na 1000 stanovnika
2005.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1265 443	10,2 8,5	1282 594	10,3 11,3	-17 -151	-0,1 -2,9
2006.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1225 420	9,6 8	1303 582	10,5 11,1	-78 -162	-0,6 -3,1
2007.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1240 388	10 7,4	1322 633	10,6 12,1	-82 -247	-0,7 -4,7
2008.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1281 403	10,3 7,6	1351 625	10,9 11,9	-70 -222	-0,6 -4,2
2009.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1298 445	10,4 8,5	1307 639	10,5 12,2	-9 -194	-0,1 -3,7
2010.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1157 405	9,3 7,7	1371 599	11 11,4	-214 -194	-1,7 -3,7
2011.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1169 359	9,4 6,8	1280 582	10,3 11,1	-111 -223	-0,9 -4,6
2012.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1116 356	9,9 7,8	1326 599	11,7 13,1	-210 -243	-1,8 -5,3
2013.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1127 372	9,9 7,8	1268 599	11,2 13,1	-141 -199	-1,2 -5,3
2014.	Slavonski Brod Nova Gradiška	1182 343	10,4 7,5	1301 552	11,5 12,5	-119 -209	-1,1 -5

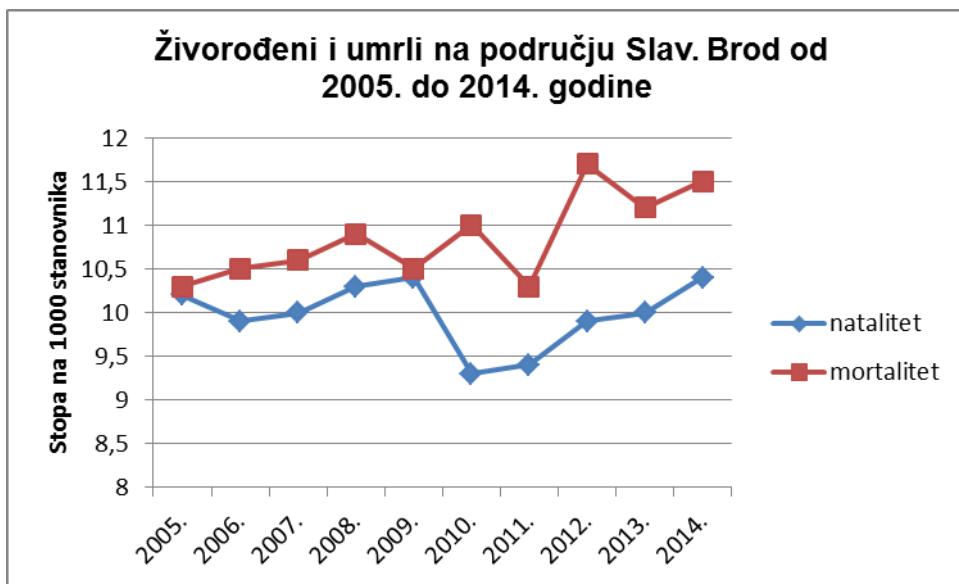
Napomena:

Pučanstvo: popis 2011. godine za Slavonski Brod 113.164
za Novu Gradišku 45.411

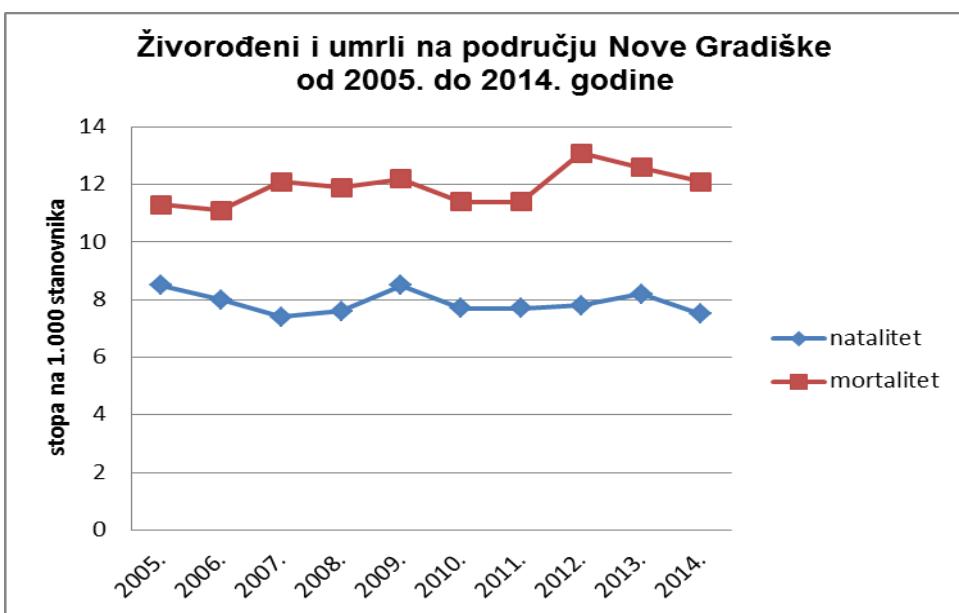
Broj živorođenih u Slavonskom Brodu i pripadajućim seoskim općinama u 2014. godini nešto je veći u odnosu na 2013. godinu ($2013:2014=1.127:1.187$), pa je stopa živorođenih na 1.000 stanovnika porasla s 9,9 u 2013. godini na 10,5 u 2014. godini.

Na području Nove Gradiške apsolutni broj živorođenih je 343 u 2014. godini, i manji je u odnosu na prethodnu, kada je iznosio 372. Izraženo u stopama živorođenih na 1.000 pripadajućih stanovnika za 2014. godinu iznosi 7,5 što je manje u odnosu na 2013. godinu kada je stopa iznosila 8,2 zbog smanjenog broja stanovnika Brodsko-posavske županije.

Broj umrlih u odnosu na prethodnu godinu je veći u apsolutnom broju u Slavonskom Brodu ($2014:2013=1301:1.268$), a manji u Novoj Gradiški ($2014:2013=552:571$). Stoga u Slavonskom Brodu stopa na 1.000 pripadajućih stanovnika bilježi rast u usporedbi s prošlom godinom (Slavonski Brod $2014:2013=11,5:11,2$), a stopa Nove Gradiške bilježi pad u usporedbi s prošlom godinom (Nova Gradiška $2014:2013=12,1:12,6$).

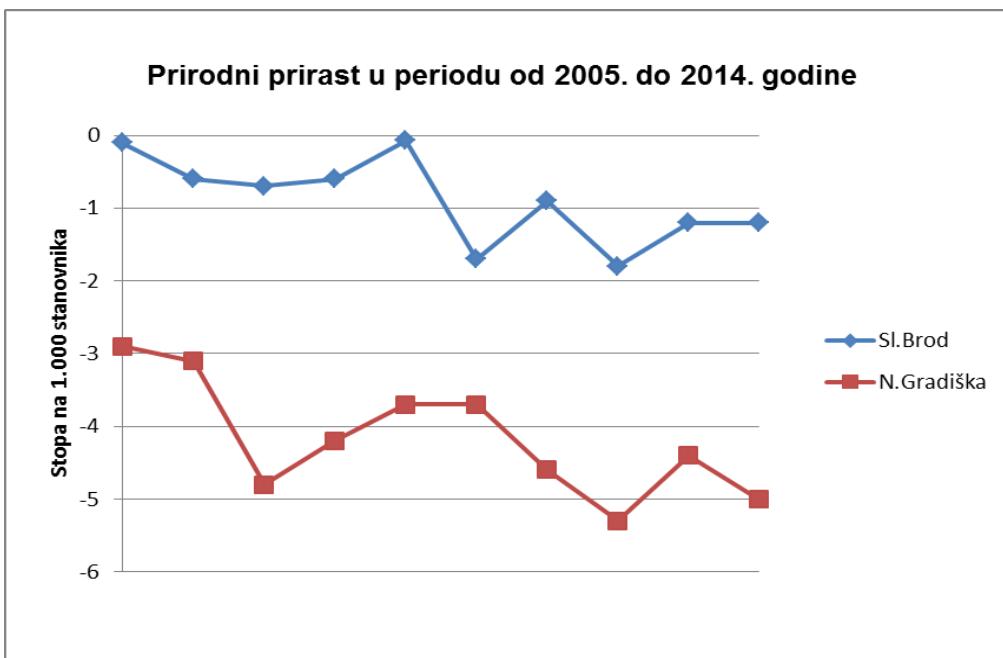
Slika 1.1. Živorođeni i umrli na području Slavonskog Broda od 2005. do 2014. godine

Slika 1.2. Živorođeni i umrli na području Nove Gradiške od 2005. do 2014. Godine

Prirodni prirast (razlika broja živorođenih i umrlih) na području Slavonskog Broda u 2014. godini je trinaestu godinu za redom negativan i stopa na 1.000 stanovnika iznosi -1,2 (u 2013.g. -1,2).

Za Novu Gradišku prirodni prirast je već šesnaest godina negativan, te je stopa na 1.000 stanovnika -5,0 (u 2013 g. -4,4).

Slika 1.3. Prirodni priраст na području Slavonskog Broda i Nove Gradiške od 2005. do 2014. godine

1.1.2. Smrtnost dojenčadi

Razdoblje od rođenja djeteta do 365. dana starosti je dojenačko razdoblje. Novorođenačko ili neonatalno razdoblje je od rođenja do 28. dana, a perinatalno od 22. tjedna gestacije do kraja ranog neonatalnog razdoblja odnosno do 7. dana života.

Dojenačka smrtnost je najvažniji pokazatelj zdravstvene zaštite i mjerilo razvijenosti zdravstvene skrbi djece ali i cijele zajednice. Uzroci dojenačke smrtnosti mogu biti perinatalni, nedonošenost, kongenitalne malformacije ili infekcije, kao i nepovoljni okolinski faktori poput loših socijalnih, obiteljskih i higijenskih prilika, neadekvatna prehrana, loša njega i briga za djecu, nedostupna zdravstvena skrb, neprosvijećenost i siromaštvo. Razvijene zemlje imaju nisku smrtnost dojenčadi, a po ovom kriteriju se tu ubraja i naša zemlja. Za usporedbu navodimo dostupne podatke iz 2012. god. za RH, EU i Europsku regiju SZO kao stopu dojenačke smrtnosti na 1.000 živorođenih: 3,6 RH(2012), 4,0 EU (2011.g.) i 6,97 Europska regija SZO (2011.g.).

Prateći desetogodišnje kretanje dojenačke smrtnosti na području Županije zapaža se niža stopa u odnosu na hrvatski prosjek.

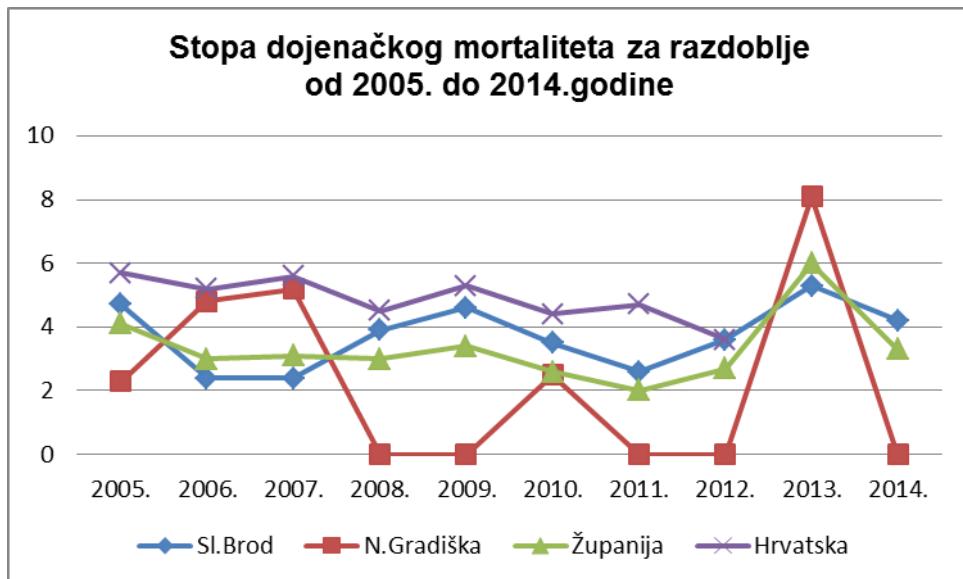
Tablica 1.3. i Slika 1.4. prikazuju kretanje dojenačke smrtnosti u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški s usporedbom prema RH u razdoblju od 2005. do 2014. god. Stopa u Slavonskom Brodu je niža od stope dojenačkog mortaliteta u Novoj Gradiški, za 2014. godinu, a u odnosu na hrvatski prosjek obje stope su nešto više.

Tablica 1.3.

Kretanje dojenačke smrtnosti i stope dojenačkog mortaliteta na području Slavonskog Broda, Nove Gradiške i Hrvatske u razdoblju od 2005. do 2014. godine

Godina	Umrlo dojenčadi				Stopa dojenačkog mortaliteta na 1000 živorođenih			
	SLAVONSKI BROD	NOVA GRADIŠKA	UKUPNO	HRVATSKA	SLAVONSKI BROD	NOVA GRADIŠKA	UKUPNO	HRVATSKA
2005.	6	1	7	242	4,7	2,3	4,1	5,7
2006.	3	2	5	215	2,4	4,8	3	5,2
2007.	3	2	5	234	2,4	5,2	3,1	5,6
2008.	5	0	5	195	3,9	0	3	4,5
2009.	6	0	6	235	4,6	0	3,4	5,3
2010.	4	1	5	192	3,5	2,5	2,6	4,4
2011.	3	0	3	192	2,6	0	2	4,7
2012.	4	0	4	150	3,6	0	2,7	3,6
2013.	6	3	9		5,3	8,1	6	
2014.	5	0	5		4,2	0	3,3	

Izvor podataka: Obrazac DEM -2
Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2013. godinu

Slika 1.4. Stopa dojenačkog mortaliteta za razdoblje od 2005. do 2014. godine

Tablice 1.4. i 1.5. prikazuju uzrok i dobnu raspodjelu dojenačke smrtnosti za Slavonski Brod i Novu Gradišku sa pripadajućim selima.

Tablica 1.4.

**Kretanje dojenačke smrtnosti prema uzroku (MKB-10) na području
Slavonskog Broda i pripadajućih sela u 2014. godini**

R.br.	Starost	2011.					
		P 07.2	P07.3	Q00	Q60	89.7	UKUPNO
1.	0-6 dana	1	1	1	1	1	5
2.	7-13 dana						
3.	14-20 dana						
4.	21-28 dana						
5.	1 mjesec						
6.	2 mjeseca						
7.	3 mjeseca						
8.	4 mjeseca						
9.	5 mjeseci						
10.	6 mjeseci						
11.	7 mjeseci						
12.	8 mjeseci						
13.	9 mjeseci						
14.	10 mjeseci						
15.	11 mjeseci						
16.	12 mjeseci						
UKUPNO:		1	1	1	1	1	5

Izvor podataka: Obrazac DEM-2

Tablica 1.5.

**Kretanje dojenačke smrtnosti prema uzroku (MKB-10) na području
Nove Gradiške i pripadajućih sela u 2014. godini**

R.br.	Starost	UKUPNO
1.	0-6 dana	
2.	7-13 dana	
3.	14-20 dana	
4.	21-28 dana	
5.	1 mjesec	
6.	2 mjeseca	
7.	3 mjeseca	
8.	4 mjeseca	
9.	5 mjeseci	
10.	6 mjeseci	
11.	7 mjeseci	
12.	8 mjeseci	
13.	9 mjeseci	
14.	10 mjeseci	
15.	11 mjeseci	
16.	12 mjeseci	
	UKUPNO:	0

Izvor podataka: Obrazac DEM-2

Tablica 1.6. prikazuje perinatalnu smrtnost u Slavonskom Brodu, Novoj Gradiški, županiji i RH. Perinatalna smrtnost je zbroj mrtvorođene djece i djece umrle u dobi do sedam dana.

Tablica 1.6.

Perinatalna smrtnost u 2014. godini

	MRTVOROĐENI + UMRLI OD 0-6 DANA	STOPA PERINATALNE SMRTNOSTI	MRTVOROĐENI	MRTVOROĐENI NA 1000 ŽIVOROĐENIH	UMRLI 0-6 DANA	STOPA RANE NEONATALNE SMRTNOSTI
SLAVONSKI BROD	8	7,1	4	6,8	4	3,5
NOVA GRADISKA	1	2,2	0	0	1	2,2
UKUPNO BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANJA	9	5,7	4	2,5	5	3,2
HRVATSKA*	209	5	130	3,1	79	1,9

Izvor podataka: Izvješće o gestaciji iz OB Dr. Josip Benčević, Slavonski Brod i OB Nova Gradiška
Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2012. godinu

* podaci za 2012. godinu

1.1.3. Smrtnost po skupinama bolesti, dobi, te deset vodećih uzroka smrti

Usporedni podaci umiranja po skupinama bolesti definiranih Međunarodnom klasifikacijom bolesti (MKB-10) na području Slavonskog Broda i Nove Gradiške prikazani su u *Tablici 1.7.*

Najčešći uzroci smrti u našoj županiji u 2014. godine i dalje su bolesti cirkulacijskog sustava. Na području grada Slavonskog Broda i pripadajućih općina 43,7 %, a na području Nove Gradiške 48,6% od ukupnog broja je umrlo od bolesti cirkulacijskog sustava. Zbog usporedbe navodimo podatak da su u Republici Hrvatskoj u 2012. godini 49,2 % uzroka smrti bile bolesti cirkulacijskog sustava.

U odnosu na prošlu godinu bilježimo mali porast udjela bolesti cirkulacijskog sustava kao uzroka smrtnosti na području grada Slavonskog Broda, te iste vrijednosti grada Nove Gradiške.

Drugi po učestalosti uzrok smrti su zločudne novotvorine 23,5% u Slavonskom Brodu i 23% u Novoj Gradiški, što predstavlja pad učestalosti na području Slavonskog Broda te rast učestalosti u Novoj Gradiški u odnosu na 2012. godinu. Hrvatski prosjek za 2012. godinu iznosi 28,2%.

Važno je za istaknuti da su dva navedena uzroka smrtnosti vodeća i to u postotku od 67,2 % u Slavonskom Brodu i 71,7% u Novoj Gradiški dok je zbroj svih ostalih bolesti kao uzroka smrtnosti oko preostalih 31 %.

Tablica 1.7.

Umrlji po skupinama bolesti i stope na 10.000 stanovnika na području Slavonskog Broda i Nove Gradiške te pripadajućih općina u 2014. godini

Skupina bolesti - stanja	Slavonski Brod 2014.			Nova Gradiška 2014.		
	UMRLI		Stopa na 10.000 stanovnika	UMRLI		Stopa na 10.000 stanovnika
	N	%		N	%	
I Zarazne i parazitarne bolesti	4	0,3	0,4	3	0,5	0,6
II Novotvorine	306	23,5	27	127	23	28
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava, te određene bolesti imunološkog sustava	2	0,2	0,2	2	0,4	0,4
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	77	5,9	6,8	24	4,3	5,3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	60	4,6	5,3	31	5,6	6,8
VI Bolesti živčanog sustava	16	1,2	1,4	6	1,1	1,3
VII Bolesti oka i očnih adneksa	0	0	0	0	0	0
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka	0	0	0	0	0	0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	569	43,7	50,1	268	48,6	59
X Bolesti dišnog sustava	65	4,9	5,7	17	3,1	3,7
XI Bolesti probavnog sustava	31	2,4	2,7	17	3,1	3,7
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	0	0	0	1	0,2	0,2
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	2	0,2	0,2	0	0	0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	24	1,8	2,1	19	3,4	4,2
XV Trudnoća, porođaj i babinje	0	0	0	0	0	0
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razvoju	2	0,2	0,2	0	0	0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	4	0,3	0,4	0	0	0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i labor. nalazi neuvjeteni drugamo	88	6,8	7,8	14	2,5	3,1
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	51	3,9	4,5	23	4,2	5,1
UKUPNO:	1301	100	112,1	552	100	121,4
Izvor podataka: Obrazac DEM-2						

Broj umrlih prema dobi u 2014. godini ne pokazuje značajnija odstupanja u odnosu na 2013. godinu. Na području Slavonskog Broda od ukupnog broja umrlih 77,2% osoba je starije od 70 godina (Tablica 1.8.), a na području Nove Gradiške je taj postotak 78,1% (Tablica 1.9.),

što uz ostale podatke u navedenim tablicama kao npr. broj umrlih starijih od 75 godina govori u prilog starenju stanovništva.

Godine stalosti	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	UKUPNO:
Doljeći do																2	3					5
1 - 4																						0
5 - 9																						1
10 - 14																						0
15 - 19	1																1	2				4
20 - 24																						0
25 - 29	1		1																			3
30 - 34	1							1														2
35 - 39	4							2														9
40 - 44	2		1					2										3	1			9
45 - 49	8							12	1								4	3				28
50 - 54	1	14		1	1			8		1							3					29
55 - 59	20	1	2	4	1			13	3	1		1					8	7				61
60 - 64	21		4	5	1			21	1	3							6	5				67
65 - 69	1	30	3	2	2			26	1	2		1					10	1				79
70 - 74	1	48	13	2	1			60	10	6		2					18	5				166
75 i više	1	156	1	55	44	10		424	50	17	1	21					35	23				838
UKUPNO:	4	306	2	77	60	16	0	0	569	65	31	0	2	24	0	2	4	88	51	0	0	1301

Izvor podataka: Obrazac DEM-2

Napomena: Grupe bolesti definirane na Tablici 1.7.

Godine stalosti	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	UKUPNO:
Doljeći do																						
1 - 4																						1
5 - 9																						1
10 - 14																						
15 - 19																						
20 - 24																						
25 - 29	1																					1
30 - 34																						1
35 - 39																						1
40 - 44					1																	2
45 - 49		5								1	4							1	3			14
50 - 54	1	9		2					3		3							1	1			20
55 - 59		8		2					7		2							1	3			23
60 - 64		13						13														26
65 - 69	1	11	3	3				11	2									1				32
70 - 74		19	2	3	1			36	1	1								4	1			68
75 i više	62	2	19	21	4			198	13	7	1		19					7	10			363
UKUPNO:	3	127	2	24	31	3	0	0	268	17	17	1	0	19	0	0	0	14	23			552

Izvor podataka: Obrazac DEM-2

Napomena: Grupe bolesti definirane na Tablici 1.7.

Tablice 1.10. i 1.11. i Slike 1.5. i 1.6. prikazuju deset vodećih uzroka smrti prema grupama bolesti na slavonsko-brodskom i novogradiškom području.

Tablica 1.10.								
10 vodećih uzroka smrti na području Slavonskog broda i pripadajućih općina u 2013. i 2014. godini prema grupiranim bolestima i udio bolesti u ukupnom broju umrlih								
2013.			2014.					
Broj	SIFRA	DIAGNOZA	N	%	Broj	SIFRA		
1.	I20-25	Ishemijske bolesti srca	144	11,4	1.	I20-25	Ishemijske bolesti srca	
2.	I60-69	Cerebrovaskularne bolesti	140	11,0	2.	I10	Esencijalna (primarna) hipertenzija	
3.	I10	Esencijalna (primarna) hipertenzija	110	8,7	3.	I60-69	Cerebrovaskularne bolesti	
4.	C34	Karcinom pluća	70	5,5	4.	R80-R99	Nepoznati uzrok smrti	
5.	R80-R99	Nepoznati uzrok smrti	69	5,4	5.	E10-E14	Dijabetes mellitus (šedena bolest)	
6.	I70	Aterosklerozra	59	4,7	6.	C34	Karcinom pluća	
7.	E10-E44	dijabetes mellitus (šedena bolest)	58	4,6	7.	J44	Druga kronična obstrukтивna plućna bolest	
8.	C18-C21	Zabuđena novotvorina debelog crnjeva	41	3,2	8.	C18-C21	Zabuđena novotvorina debelog crnjeva	
9.	J44	Druga kronična obstrukтивna plućna bolest	33	2,6	9.	I70	Aterosklerozra	
10.	I42	Kardiomiopatija	27	2,1	10.	I42	Kardiomiopatija	
UKUPNO:			1268	99,2	UKUPNO:		1301	65,7

Izvor podataka: Obrascac DEM-2

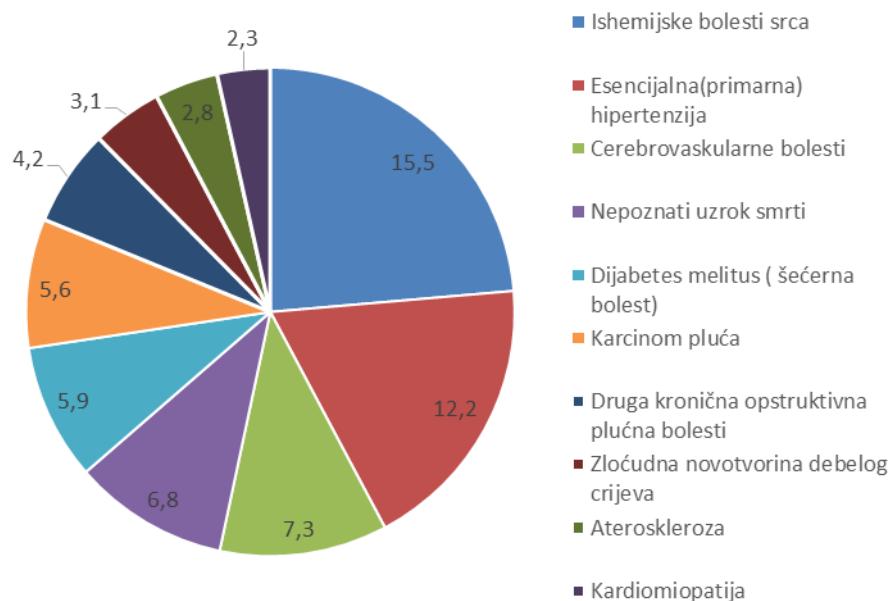
Tablica 1.11.								
10 vodećih uzroka smrti na području Novogradiške i pripadajućih općina u 2013. i 2014. godini prema grupiranim bolestima i udio bolesti u ukupnom broju umrlih								
2013.			2014.					
Broj	SIFRA	DIAGNOZA	N	%	Broj	SIFRA		
1.	I60-69	Cerebrovaskularne bolesti	77	13,5	1.	I10	Esencijalna (primarna) hipertenzija	
2.	I20-25	Ishemijske bolesti srca	69	12,1	2.	I20-25	Ishemijske bolesti srca	
3.	I10	Esencijalna (primarna) hipertenzija	56	9,8	3.	I60-69	Cerebrovaskularne bolesti	
4.	I42	Kardiomiopatija	52	9,1	4.	C34	Karcinom pluća	
5.	C34	Karcinom pluća	38	6,7	5.	E10-E14	Dijabetes mellitus	
6.	E10-E14	Dijabetes mellitus ovisan o inzulnu	24	4,2	6.	I60	Insuficijencija srca	
7.	J44	Bolest	18	3,2	7.	J44	Druga kronična obstrukтивna plućna bolest	
8.	C18-C21	Zabuđena novotvorina debelog crnjeva	16	2,8	8.	I70	Aterosklerozra	
9.	F10	Dugeviči poremeđaj i poremeđaji uzrokovani alkoholizmom	16	2,8	9.	C18-C21	Zabuđena novotvorina debelog crnjeva	
10.	I70	Aterosklerozra	6	1,1	10.	I42	Kardiomiopatija	
UKUPNO:			571	65,2	UKUPNO:		552	59,2

Izvor podataka: Obrascac DEM-2

Na prva četiri mjesta u Slavonskom Brodu su: ishemijske bolesti srca, cerebrovaskularne bolesti, esencijalna hipertenzija i nepoznat uzrok smrti. Prošle godine je osim različitog poretku, među prve četiri bolesti umjesto nepoznatog uzroka smrti bio karcinom pluća.

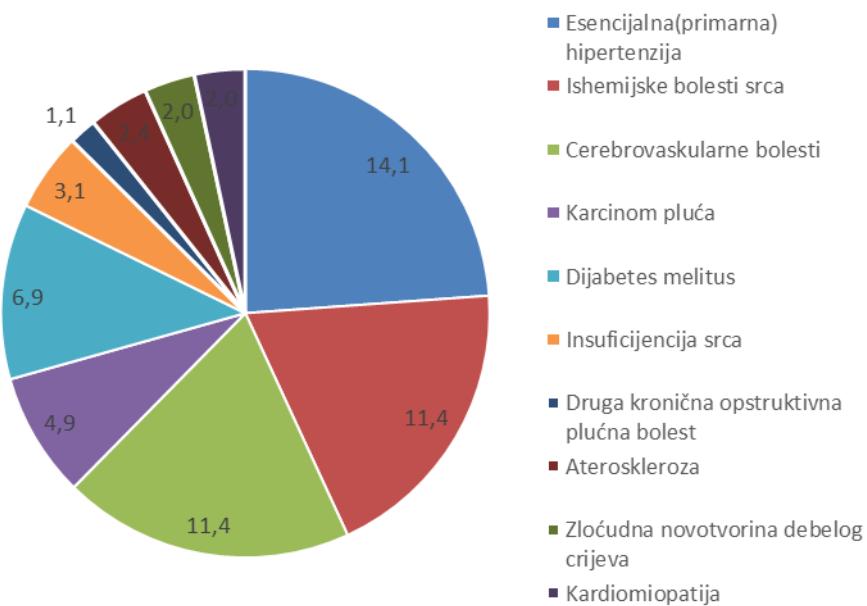
Na Novogradiškom području na prva četiri mjesta nalaze se: cerebrovaskularne bolesti, ishemijske bolesti srca, esencijalna (primarna) hipertenzija i karcinom pluća. Prošle godine je osim različitog poretku, među prve četiri bolesti umjesto karcinoma pluća bila kardiomiopatija.

Udio 10 vodećih uzroka smrti u ukupnom broju umrlih na području Slavonskog Broda

Slika 1.5. Udio 10 vodećih uzroka smrti u ukupnom broju umrlih na području Slavonskog Broda

Udio 10 vodećih uzroka smrti u ukupnom broju umrlih na području Nove Gradiške

Slika 1.6. Udio 10 vodećih uzroka smrti u ukupnom broju umrlih na području Nove Gradiške

1.1.4. Nasilne smrti prema dobi i uzroku u 2014. godini

U Slavonskom Brodu i pripadajućim seoskim općinama je u 2014. godini prijavljene su 59 nasilnih smrti (ozljeda). Najveći broj nasilnih smrti (36) je i ove godine uzrokovano nesretnim slučajem. Na prvom mjestu po uzroku smrti su padovi, dok su prometne nezgode na drugom mjestu. Na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina bilo je 15 samoubojstava, što je više u odnosu na prethodnu godinu (13). Nasilne smrti prema dobi i uzroku na području Slavonskog Broda prikazane su na *Tablici 1.12.*

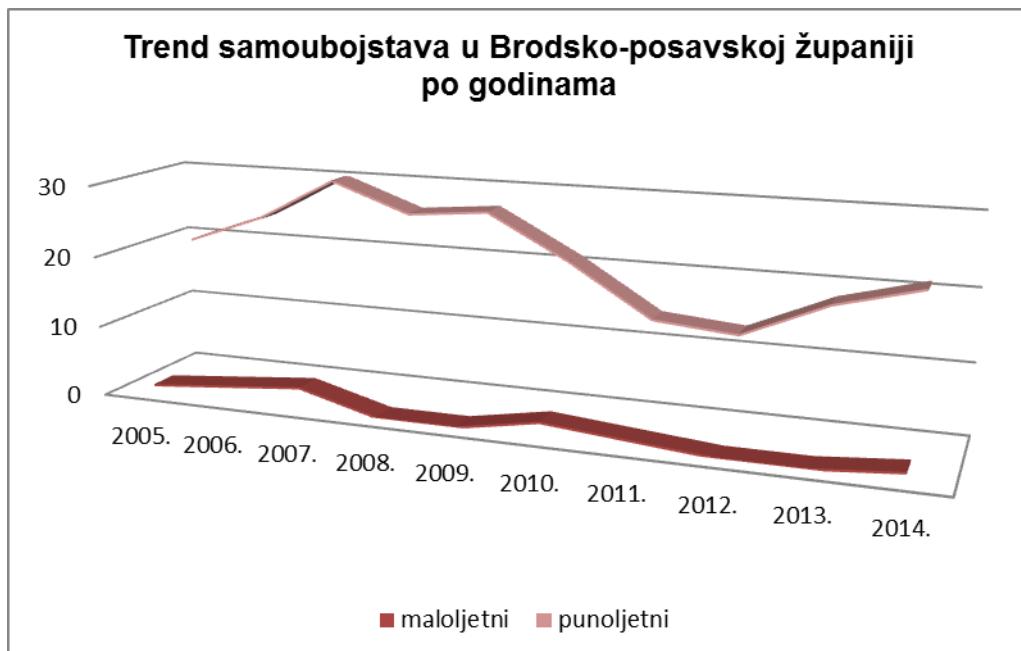
Tablica 1.12. Nasilne smrti prema dobi i uzroku na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina u 2014. godini																			
Uzroci smrti, MKB-10	Šifra	DOBNA SKUPINA										Ukupno:	Strukturni indeks						
		I (4,8%)	II (22,6%)	III (72,6%)	0	1-4.	5.-9	10.-14	15.-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65-69	70-74	75 i više		
Nezgode pri prijevozu	V01-V99		1							1	1	1			1		1	6	11,8
Padovi	W00-W19													3	3	19	25	49	
Izloženost živim mehaničkim silama	W50-W64										1							1	1,9
Dodir s vrućinom i vrućim tvarima	X10-X19															1	1	1,9	
Izloženost prirodnim silama	X30-X39										1							1	1,9
Namjerno samoozljedivanje	X60-X84			2				1	3	4	2					3	15	29,4	
Na pad(nasrtaj)	X85-Y09							1				1						2	3,9
UKUPNO:	V01-Y98		1		2			3	4	7	3	4	3	24		51	99,9		
Izvor podataka: Obrazac DEM-2																			

U Novoj Gradiški i pripadajućim seoskim općinama tijekom 2014. godine evidentirane su 23 nasilne smrti (ozljede). Nesretnim slučajem uzrokovano je 15 smrti. Na prvom mjestu po uzroku smrti su padovi, dok su prometne nezgode na drugom mjestu. U 2014. godini je u Novoj Gradiški bilo 7 namjernih ozljedivanja.

Prema dobi i uzroku nasilne smrti na području Nove Gradiške prikazane su na *Tablici 1.13.*

Tablica 1.13. Nasilne smrti prema dobi i uzroku na području Nove Gradiške i pripadajućih općina u 2014. godini																		
Uzroci smrti, MKB-10	Šifra	DOBNA SKUPINA										Ukupno:	Strukturni indeks					
		I (6,7%)	II (46,7%)	III (46,7%)	0	1-4.	5.-9	10.-14	15.-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65-69	70-74	75 i više	
Nezgode pri prijevozu	V01-V99									1	1					1	3	13
Padovi	W00-W19										1				1	8	10	43,5
Slučajno utapanje i potapanje	W65-W74							1									1	4,3
Namjerno samoozljedivanje	X60-X84								1	3	2		1				7	30,4
Na pad(nasrtaj)	X85-Y09	1							1								2	8,7
UKUPNO:	V01-Y98	1						1	2	4	4		1	1	9	23	99,9	
Izvor podataka: Obrazac DEM-2																		

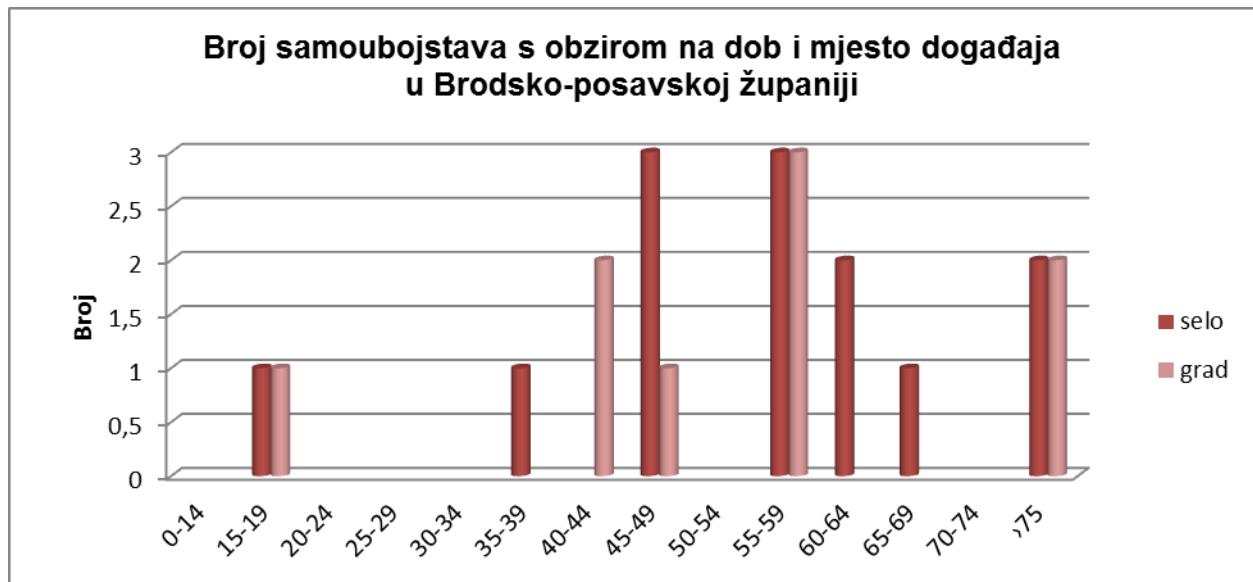
Kao što smo u zadnjem izvješću naveli u Brodsko posavskoj županiji se nasilne smrti prate od 2001. godine. Trend samoubojstava od 2005. do 2014. godine prikazan je na *Slici 1.7.* U našoj županiji zabilježen je mali broj samoubojstava u dobnoj skupini do 19 godina, a 2014. godine su 2 mlade osoba u dobi od 19 godina počinile samoubojstvo, te je jedna od njih bila maloljetna.

Slika 1.7. Trend samoubojstava u Brodsko-posavskoj županiji po godinama

U Brodsko posavskoj županiji u 2014. godini zabilježeno je 22 samoubojstava, 15 na slavonsko-brodskom području i 7 na novogradiškom području.

Broj samoubojstava s obzirom na dob i mjesto događaja prikazan je na *Slici 8.*

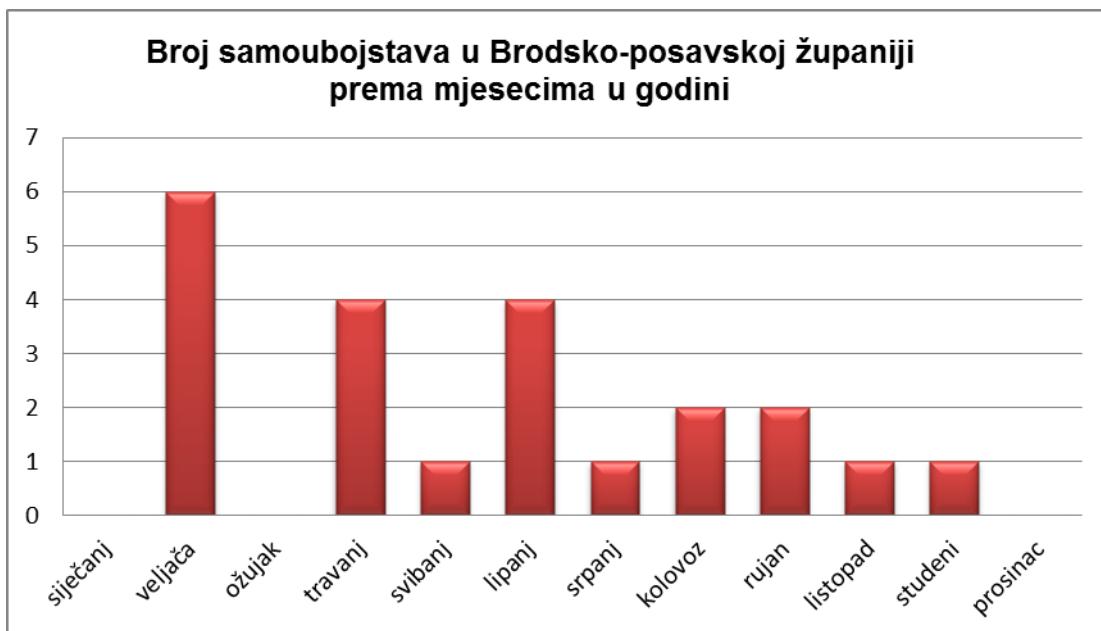
Slika 1.8. Broj samoubojstava s obzirom na dob i mjesto događaja u Brodsko-posavskoj županiji

Na *Slici 1.9.* prikazan je odnos samoubojstava počinjenih vatrenim oružjem i ostalih načina samoubojstava.

Slika 1.9. Odnos samoubojstava počinjenih vatrenim oružjem i eksplozivom i ostalih načina samoubojstava u Brodsko-posavskoj županiji

Slika 1.10. prikazuje broj samoubojstava prema mjesecima u godini. Najveći broj samoubojstava ove godine je počinjen u veljači za razliku od prošle godine (svibanj).

Slika 1.10. Broj samoubojstava u Brodsko-posavskoj županiji prema mjesecima u godini

1.1.5. Zločudne novotvorine

Zločudne novotvorine predstavljaju značajan javnozdravstveni problem stanovništva Hrvatske. I dalje su drugi najvažniji uzrok smrti, odmah iza bolesti srca i krvnih žila, kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Brodsko-posavskoj županiji.

Učestalost i smrtnost od zločudnih novotvorina u Hrvatskoj prati i proučava Državni registar za rak od 1959. godine - populacijski registar pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Iz istoga izvora (Tablica: novooboljeni i umrli po skupinama bolesti, udio i stope na 100.000 stanovnika) je i podatak da je u 2012. godini ukupan broj novodijagnosticiranih bolesnika s invazivnim rakom u RH (šifre C00-C97 MKB, bez raka kože - šifre C44) bio 20.664, i to 11.219 muškaraca i 9.445 žena, dok je u 2011. broj novooboljelih osoba s invazivnim rakom u RH (šifre C00-C97 MKB, bez raka kože - šifre C44) iznosio 20.510 (11.191 muškaraca i 9.319 žena). Uspoređujući broj novooboljelih osoba od raka za te dvije, gore navedene godine, zaključuje se kako se u 2012., u odnosu na 2011. godinu ukupni broj novooboljelih osoba od raka u RH povećao za 154 osobe.

Stopa ukupne incidencije raka u RH u 2012. godini je iznosila 482,3/100.000, neznatno više nego u prethodnoj 2011. godini (478,7/100.000 stanovnika);

Stopa incidencije za muškarce iznosila je 542,9/100.000 a za žene 425,7/100.000.

Tijekom 2011. godine u RH je od raka umrlo 13.645 osoba (7.865 muškaraca i 5.780 žena). Stope mortaliteta bile su 307,5/100.000, odnosno stopa mortaliteta za muškarce 368,2/100.000 (M) i za žene 251,1/100.000 (Ž).

U 2012. godini je u RH umrlo ukupno 13.704 osobe od raka svih sijela (i to 7.904 muškaraca i 5.800 žena). Stope mortaliteta od ukupnog raka u Hrvatskoj su iznosile 308,8/100.000, za muškarce 370,1/100.000 (M) i za žene 252/100.000 (Ž). Vidljiv je blagi porast broja umrlih osoba od maligniteta u te dvije promatrane godine.

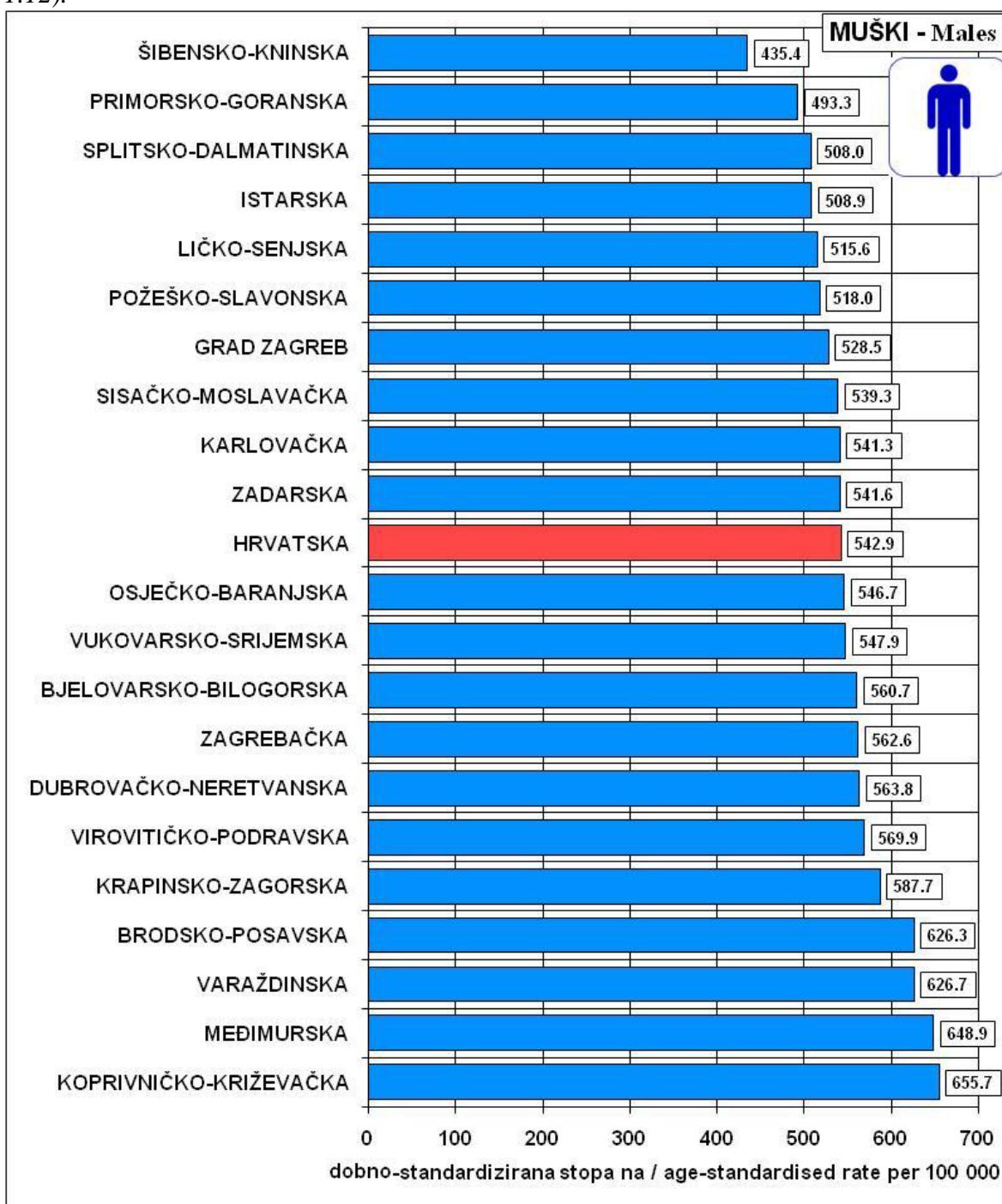
U Brodsko-posavskoj županiji je 2012. godine ukupno od raka umrlo 530 osoba (od kojih je 333 muškaraca i 197 žena). Gruba mortalitetna stopa od ukupnog raka za našu županiju iznosila je 299,8/100.000, odnosno 388,2/100.000 (M) te za žene 216,5/100.000 (Ž), što upućuje na zaključak da je stopa ukupnog mortaliteta u Brodsko-posavskoj županiji niža u odnosu na stopu RH i stopa mortaliteta od ukupnog raka za žene znatno niža u Brodsko-posavskoj županiji nego li u RH.

Stopa ukupne incidencije raka u Brodsko-posavskoj županiji u 2012. iznosila je 510,2/100.000 (591,3/100.000 muškaraca, odnosno stopa incidencije žena 433,3/100.000), dok je u 2011. godini iznosila 484,3/100.000, odnosno stopa incidencije za muškarce bila je 558,9/100.000, a za žene 413,7/100.000. Prisutan je porast ukupne stope incidencije u 2012., a isto tako i zabilježene više stope novooboljelih muškaraca i žena u promatranoj godini u odnosu na godinu prije.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Registr za rak objavljuje bilten pod nazivom „Incidencija raka u Hrvatskoj“. Incidencija je broj novooboljelih osoba na određenom području tijekom određenog vremenskog razdoblja u odnosu na broj osjetljivih osoba na bolest koja se promatra.

Zadnji Bilten br. 37 iz 2014. godine (dostupan u elektronskom obliku) obrađuje podatke za 2012. godinu. Iz navedenog biltena preuzeti su podaci koje prikazuju incidenciju raka prema županijama za muški i ženski spol (dobno-standardizirane stope – „DSSI“, standardizirane na hrvatsko stanovništvo prema procjeni za 2011.) (Slika 1.11) i (Slika 1.12).

Prema dobno-standardiziranim stopama incidencije za 2012., standardizirane na opću hrvatsku populaciju (*prema popisu stanovništva iz 2011. godine*), zaključuje se da osobe muškog spola u Brodsko-posavskoj županiji znatno češće obolijevaju od raka u odnosu na Hrvatsku (DSSI(HR) raka za muškarce u BPŽ iznosila je 623,3/100.000, a standardizirana stopa incidencije za muškarce u RH iznosila je 542,9/100.000) ali i osobe ženskog spola u Brodsko-posavskoj županiji češće obolijevaju od raka u odnosu na osobe ženskog spola u cijeloj Hrvatskoj (DSSI(HR) od raka za BPŽ iznosila je 444,4/100.000 u odnosu na standardiziranu stopu incidencije za RH koja je iznosila 425,7/100.000 u 2012. godini); (*Slika 1.11*) i (*Slika 1.12*).

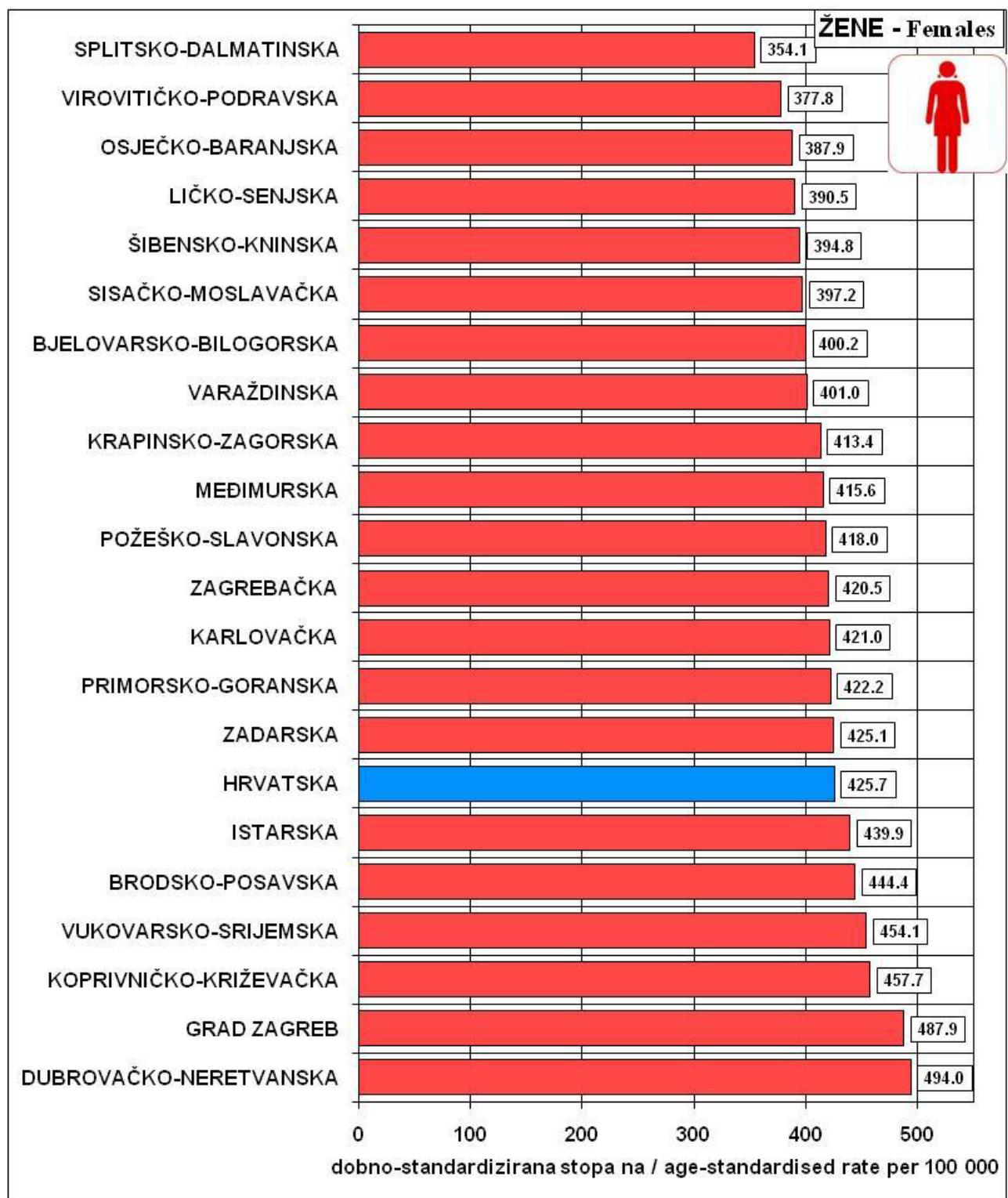

* STANDARDIZIRANO NA HRVATSKO STANOVNIŠTVO PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2011.

* STANDARDISED PER CROATIAN POPULATION CENSUS FOR 2011

Izvor: Bilten br. 37. HZZJZ – Incidencija raka u Hrvatskoj 2014.

Slika 1.11. Incidencija raka prema županijama, dobno standardizirane stope na 100.000 stanovnika u 2012. – MUŠKI (HR standardna populacija)

* STANDARDIZIRANO NA HRVATSKO STANOVNIŠTVO PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2011.

* STANDARDISED PER CROATIAN POPULATION CENSUS FOR 2011

Izvor: Bilten br. 37. HZZ – Incidencija raka u Hrvatskoj 2014.

Slika 1.12. Incidencija raka prema županijama, dobno standardizirane stope na 100.000 stanovnika u 2012. – ŽENSKI (HR standardna populacija)

Dobno-standardizirane stope incidencije („DSSI“) izračunate su za pet najučestalijih karcinoma (a povezano s ukupnim brojem novooboljelih osoba), za muškarce i žene u Brodsko-posavskoj županiji u razdoblju od 2010. do 2013. godine.

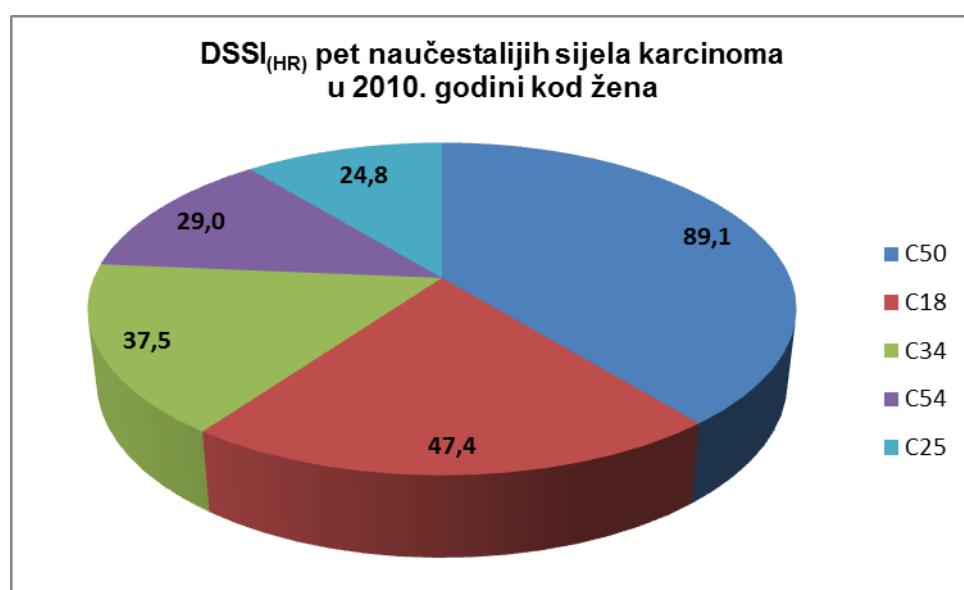
Izračunate stope govore da u promatranom razdoblju za ŽENE, DSSI_(RH) raka dojke (C50) imaju najviše prosječne vrijednosti u odnosu na ostale stope - ta stopa je bila najviša 2013. godine i iznosila je 122,2/100 000. S obzirom na trend, stope raka dojke pokazuju uzlazni trend (najniža DSSI_(RH) raka dojke zabilježena je 2006. godine, dok je najviša bila spomenute 2013. godine).

Druga dobno-standardizirana stopa u Brodsko-posavskoj županiji za žene po svojim prosječnim vrijednostima u promatranom razdoblju je DSSI_(RH) raka debelog crijeva (C18) - najviša vrijednost bilježi se u 2010. i iznosila je 47,4/100 000, dok je najniža zabilježena u 2011. i iznosila je 31,1/100 000).

Nadalje, na trećem mjestu po prosječnoj vrijednosti (žene) su DSSI_(RH) raka bronha i pluća (C34) i silaznog su trenda (najviša DSSI_(RH) raka dojke bilježi se u 2010. kada je iznosila 37,5/100 000, dok je najniža zabilježena 2013. i iznosila je 27,8/100 000).

Iza prosječnih vrijednosti dobno-standardiziranih stope za rak bronha i pluća, slijede stope raka trupa maternice (C54) i na petom mjestu po prosječnoj vrijednosti slijede stope raka gušterače (C25). Najviša DSSI_(RH) raka trupa maternice zabilježena je u 2010. i iznosila je 29/100 000, dok je najviša stopa raka gušterače bila 24,8/100 000 te iste godine.

(Slika 1.13; Slika 1.14; Slika 1.15; Slika 1.16).

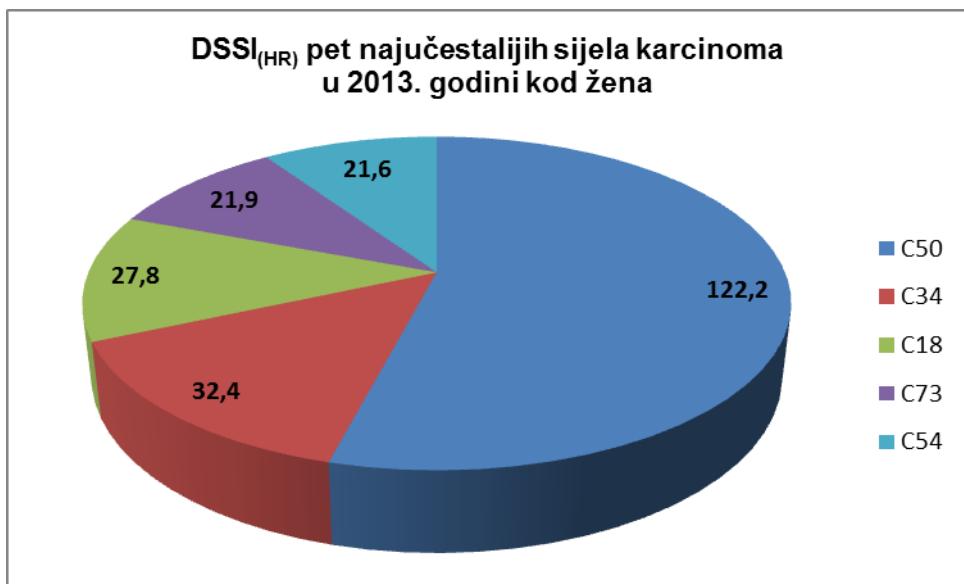
Slika 1.13. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2010. godini kod žena

Slika 1.14. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2011. godini kod žena

Slika 1.15. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2012. godini kod žena

Slika 1.16. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2013. godini kod žena

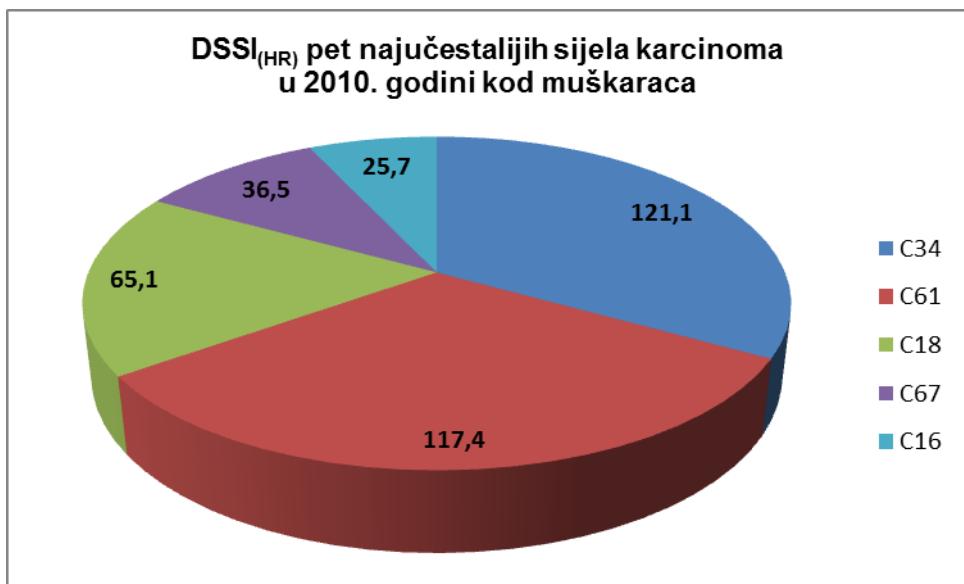
Dobno-standardizirane stope izračunate za MUŠKARCE (u istom razdoblju), govore u prilog da je prosječna DSSI_(RH) raka pluća (C34) bila značajno najviša i 2012. godine je iznosila 138/100 000.

Druga dobno-standardizirana stopa u Brodsko-posavskoj županiji za muškarce, po svojim prosječnim vrijednostima u promatranom razdoblju je DSSI_(RH) raka prostate (C61) - najviša vrijednost bilježi se u 2010. i iznosila je 117,4100 000, dok je najniža zabilježena u 2013. i iznosila je 92,8/100 000).

Nadalje, na trećem mjestu po prosječnoj vrijednosti (muškarci) su DSSI_(RH) raka debelog crijeva (C18) - najviša DSSI_(RH) raka debelog crijeva bilježi se 2010. kada je iznosila 65,1/100 000, dok je najniža zabilježena 2013., a iznosila je 39,1/100 000. Dobno-standardizirana stopa raka mokračnog mjehura (C67) se pojavljuje 2011. godine na trećem mjestu po učestalosti stopa raka za muškarce.

Iza prosječnih vrijednosti dobno-standardiziranih stopa za rak bronha i pluća, slijede stope raka trupa maternice (C54) i na petom mjestu po prosječnoj vrijednosti slijede stope raka gušterića (C25). Najviša DSSI_(RH) raka trupa maternice zabilježena je u 2010. i iznosila je 29/100 000, dok je najviša stopa raka gušterića bila 24,8/100 000 te iste godine.

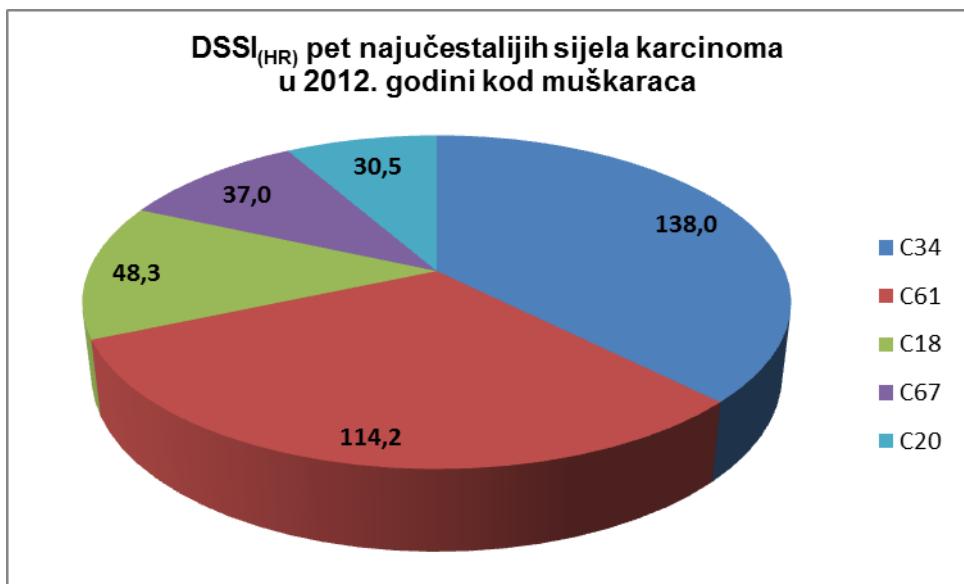
(Slika 1.17; Slika 1.18; Slika 1.19; Slika 1.20).

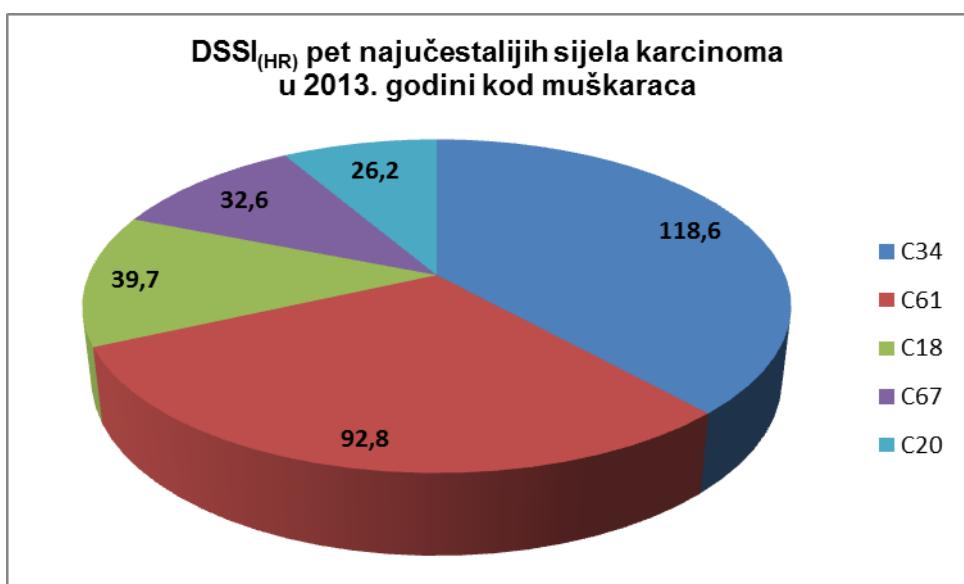
Slika 1.17. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2010. godini kod muškaraca

Slika 1.18. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2011. godini kod muškaraca

Slika 1.19. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2012. godini kod muškaraca

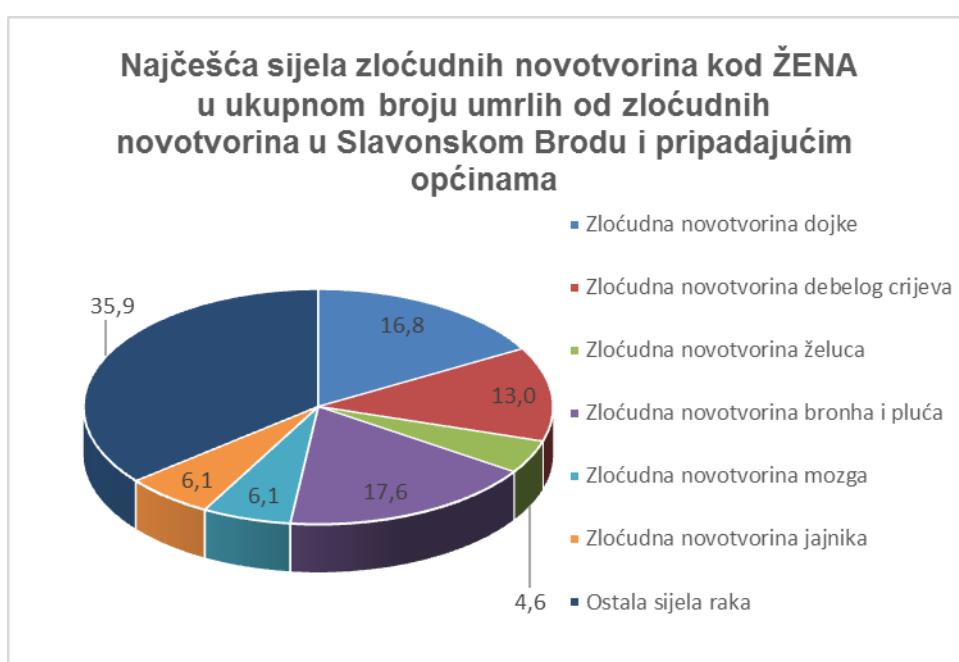

Slika 1.20. Dobno standardizirana incidencija pet najučestalijih karcinoma u 2013. godini kod muškaraca

Najčešća sijela zločudnih novotvorina kod **žena** umrlih od tih bolesti u **Slavonskom Brodu** i pripadajućim seoskim općinama u 2014. godini prikazana su na *Tablici 1.16.* i *Slici 1.21.* Najveći relativni udio tako čini rak bronha i pluća sa 17,6 %, slijedi rak dojke sa 16,8% te rak debelog crijeva sa 13%.

Tablica 1.16.				
Najčešća sijela raka u ukupnom broju umrlih od raka u Slavonskom Brodu i pripadajućim općinama u 2014. godini- ŽENE				
MKB - šifra	Naziv bolesti	Broj umrlih	Udio %	Stopa smrtnosti na 100.000 žena
C50	Zločudna novotvorina dojke	22	16,8	37,8
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva	17	13,0	29,2
C16	Zločudna novotvorina želuca	6	4,6	10,3
C33-C34	Zločudna novotvorina bronha i pluća	23	17,6	39,5
C71	Zločudna novotvorina mozga	8	6,1	13,7
C56	Zločudna novotvorina jajnika	8	6,1	13,7
	Ostala sijela raka	47	35,9	80,8
	Ukupno	131	100,0	225,1

Izvor podataka : Obrazac DEM-2
Obrada u Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Stopne izračunane prema konačnim podacima popisa pučanstva 2011.godine (žene 58.195)

Slika 1.21. Najčešća sijela zločudnih novotvorina kod žena u ukupnom broju umrlih od zločudnih novotvorina u Slavonskom brodu i pripadajućim općinama

Najčešća sijela za **muškarce** prikazana su na *Tablici 1.17.* i *Slici 1.22.* Kod muškaraca najveći relativni udio čini rak bronha i pluća sa 28,6 %, potom rak debelog crijeva sa 13,1% te rak prostate sa 10,3%.

Tablica 1.17.				
Najčešća sijela raka u ukupnom broju umrlih od raka u Slavonskom Brodu i pripadajućim općinama u 2014. godini- MUŠKARCI				
MKB - šifra	Naziv bolesti	Broj umrlih	Udio %	Stopa smrtnosti na 100.000 muškaraca
C33-C34	Zločudna notvorina bronha i pluća	50	28,6	91,0
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva	23	13,1	41,8
C16	Zločudna novotvorina želuca	8	4,6	14,6
C71	Zločudna novotvorina mozga	8	4,6	14,6
C25	Zločudna novotvorina gušteriće	7	4,0	12,7
C61	Zločudna novotvorina prostate	18	10,3	32,7
	Ostala sijela raka	61	34,9	111,0
	Ukupno	175	100,0	318,4

Izvor podataka : Obrazac DEM-2
Obrada u Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Stopne izračunane prema konačnim podacima popisa pučanstva 2011.godine (muškarci 54.969)

Slika 1.22. Najčešća sijela zločudnih novotvorina kod muškaraca u ukupnom broju umrlih od zločudnih novotvorina u slavonskom Brodu i pripadajućim općinama

Najčešća sijela zločudnih novotvorina u ukupnom broju umrlih na području **Nove Gradiške**, s pripadajućim seoskim općinama za **žene**, prikazana su na *Tablici 1.18.* i *Slici 1.23.* Najveći relativni udio čini rak dojke sa 15,1%, zatim zločudna novotvorina debelog crijeva sa 9,4% te raka bronha i pluća, želuca, gušteriće i jajnika sa 7,5%.

Tablica 1.18.

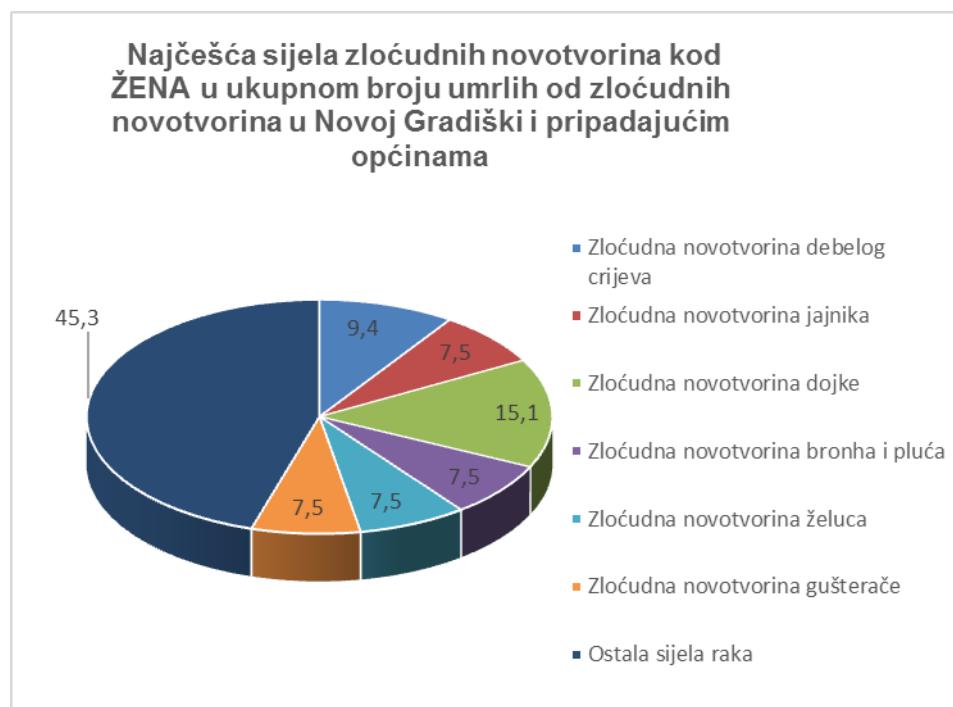
Najčešća sijela raka u ukupnom broju umrlih od raka u Novoj Gradiški i pripadajućim općinama u 2014. godini - ŽENE

MKB - šifra	Naziv bolesti	Broj umrlih	Udio %	Stopa smrtnosti na 100.000 žena
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva	5	9,4	21,5
C56	Zločudna novotvorina jajnika	4	7,5	17,2
C50	Zločudna novotvorina dojke	8	15,1	34,4
C33-C34	Zločudna novotvorina bronha i pluća	4	7,5	17,2
C16	Zločudna novotvorina želuca	4	7,5	17,2
C25	Zločudna novotvorina gušterače	4	7,5	17,2
	Ostala sijela raka	24	45,3	103,2
	Ukupno:	53	100,0	227,8

Izvor podataka : Obrazac DEM-2

Obrada u Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

Stopne izračunane prema konačnim podacima popisa pučanstva 2011.godine (žene 23.265)

Slika 1.23. Najčešća sijela zločudnih novotvorina kod žena u ukupnom broju umrlih od zločudnih novotvorina u Novoj Gradiški i pripadajućim općinama

Najčešća sijela za **muškarce** prikazana su na *Tablici 1.19.* i *Slici 1.24.* Najveći relativni udio čini rak bronha i pluća sa 31,1% potom rak prostate sa 14,9% te raka želuca sa 9,5%.

Tablica 1.19.

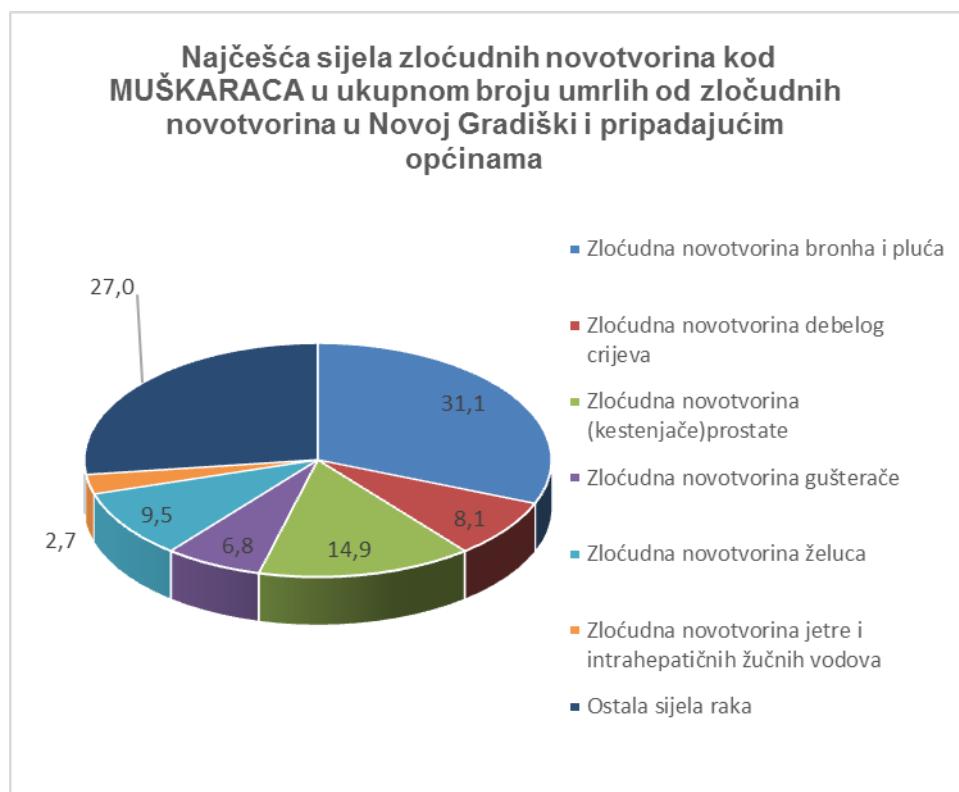
Najčešća sijela raka u ukupnom broju umrlih od raka u Novoj Gradiški i pripadajućim općinama u 2014. godini - MUŠKARCI

MKB - šifra	Naziv bolesti	Broj umrlih	Udio %	Stopa smrtnosti na 100.000 muškaraca
C33-C34	Zločudna novotvorina bronha i pluća	23	31,1	103,9
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva	6	8,1	27,1
C61	Zločudna novotvorina (kestenjače)prostate	11	14,9	49,7
C25	Zločudna novotvorina gušterače	5	6,8	22,6
C16	Zločudna novotvorina želuca	7	9,5	31,6
C22	Zločudna novotvorina jetre i intrahepatičnih žučnih vodova	2	2,7	9,0
	Ostala sijela raka	20	27,0	90,3
	Ukupno:	74	100,0	334,1

Izvor podataka : Obrazac DEM-2

Obrada u Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

Stopne izračunane prema konačnim podacima popisa pučanstva 2011.godine (muškarci 22.146)

Slika 1.24. Najčešća sijela zločudnih novotvorina kod muškaraca u ukupnom broju umrlih od zločudnih novotvorina u Novoj Gradiški i pripadajućim općinama

Na obolijevanje od zločudnih novotvorina utječu i demografski čimbenici poput starenja populacije i loših životnih navika jer su oni istovremeno i rizični čimbenici za najčešća sijela raka. Velik broj razbolijevanja se najvjerojatnije može spriječiti promjenom životnog stila pučanstva (kao npr. prestankom pušenja, promjenama u prehrani, tjelesnom aktivnošću) ili preventivnim pregledima tj. ranim otkrivanjem u kombinaciji sa adekvatnim liječenjem.

3. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Prema Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske godišnje se prikupljaju i obrađuju podaci iz svih izvanbolničkih zdravstvenih ustanova na području Brodsko-posavske županije na propisanim obrascima:

Djelatnost opće medicine (obr. N-01-01 do N-01-05)

Djelatnost zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece
(obr. N-01-01 do N-01-05)

Djelatnost zdravstvene zaštite žena (obr. N-01-11 ili N-01-17)

Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi (obr. N-01-25)

Djelatnost hitne medicinske pomoći (obr. N-01-10)

Djelatnost medicine rada (obr. N-01-18 ili N-01-24)

Djelatnost preventivne školske medicine (obr. N-01-06)

Patronaža i kućna njega (obr.N-01-28)

Specijalističko-konzilijska djelatnost (obr.N-02-01)

Prate se podatci o zdravstvenim djelatnicima, broju osoba u skrbi, broju korisnika, broju posjeta i pregleda, broju preventivnih i posebnih pregleda, broju intervencija, učestalosti upućivanja specijalisti, broj utvrđenih bolesti i stanja itd.

Važno je napomenuti da se pojedini podatci ne mogu sa sigurnošću interpretirati ili uspoređivati budući da još uvijek postoje razlike i nepravilnosti u izvješćima pojedinih timova. To se naročito odnosi na timove opće medicine.

3.1. Opća medicina i zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece

Prikazivanje pobola, prema podacima primarne zdravstvene zaštite, počinje uvidom u broj osiguranika, liječničkih timova, liječnika i broj ostalog zdravstvenog osoblja, a što je prikazano na *Tablici 3.1.*

Tablica 3.1.								
Ukupno izvješće primarne zdravstvene zaštite za 2014. godinu								
Osiguranici, zdravstveni djelatnici i timovi po općinama u Županiji								
Lokacija	Broj timova		Zdravstveni djelatnici			Osiguranici		
	Puno	Djel.	Dr. med	Spec.	VŠS	SSS	Broj	Koristilo zdr. zaštitu
Brodsko-posavska županija	84	0	27	57	0	84	165.234	120.952
BEBRINA	1	0	1	0	0	1	2.151	1.468
BUKOVLJE	1	0	0	1	0	1	2.297	1.830
DAVOR	2	0	0	2	0	2	2.748	1.936
DONJI ANDRIJEVCI	1	0	1	0	0	1	2.013	1.665
GARČIN	1	0	0	1	0	1	1.934	1.515
GORNJA VRBA	1	0	0	1	0	1	2.090	1.675
GUNDINCI	1	0	0	1	0	1	1.926	1.532
NOVA GRADIŠKA	12	0	4	8	0	12	27.619	18.772
NOVA KAPELA	2	0	2	0	0	2	4.025	3.377
OKUČANI	2	0	1	1	0	2	4.640	2.874
OPRISAVCI	1	0	0	1	0	1	2.015	1.572
ORIOVAC	3	0	1	2	0	3	5.866	4.740
REŠETARI	2	0	1	1	0	2	2.656	1.803
SIBINJ	1	0	1	0	0	1	1.705	1.270
SIKIREVCI	1	0	1	0	0	1	2.256	759
SLAVONSKI BROD	44	0	10	34	0	44	83.506	62.958
SLAVONSKI ŠAMAC	1	0	0	1	0	1	1.882	1.443
STAROGRADIŠKA	1	0	0	1	0	1	1.334	864
STARO PETROVO SELO	3	0	2	1	0	3	5.948	3.875
VELIKA KOPANICA	2	0	1	1	0	2	4.440	3.276
VRPOLJE	1	0	1	0	0	1	2.183	1.747

Broj liječničkih timova primarne zdravstvene zaštite povećan je za jedan tim u odnosu na prošlu godinu, tako da u županiji rade 84 tima (svi sa punim radnim vremenom; 7 timova su isključivo pedijatrijski i to također sa punim radnim vremenom). Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite, broj osiguranika u skrbi je smanjen u odnosu na proteklu godinu i iznosi 165.234. Također iz izvješća možemo vidjeti kako je 73,5 % osiguranika koristilo zdravstvenu zaštitu.

Pokazatelji posjeta pacijenata i liječničkih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti detaljno se vide u *Tablici 3.2.*

Tablica 3.2.**Ukupno izvješće primarne zdravstvene zaštite za 2014. godinu****Rad, broj posjeta, broj pregleda, broj upućenih pacijenata po općinama u Županiji**

Lokacija	Broj posjeta	Broj pregleda	Upućivanje na			
			Razvrst. djece	Posebne škole	IK-a	Spec. Pregled
Brodsko-posavska županija	1.264.500	562.340	0	0	933	223.486
BEBRINA	11.034	8.756	0	0	15	1.588
BUKOVLJE	18.002	7.189	0	0	10	2.233
DAVOR	24.290	7.745	0	0	11	0
DONJI ANDRIJEVCI	18.761	8.990	0	0	17	4.766
GARČIN	15.063	7.436	0	0	10	3.068
GORNJA VRBA	17.367	11.055	0	0	13	4.420
GUNDINCI	15.919	8.595	0	0	16	1.853
NOVA GRADIŠKA	201.568	66.891	0	0	125	26.593
NOVA KAPELA	41.855	21.548	0	0	20	7.193
OKUČANI	31.304	7.448	0	0	35	9.399
OPRISAVCI	17.743	8.427	0	0	2	4.320
ORIOVAC	49.294	28.584	0	0	51	9.650
REŠETARI	18.392	6.664	0	0	13	5.164
SIBINJ	12.824	6.273	0	0	13	2.964
SIKIREVCI	1.166	540	0	0	1	210
SLAVONSKI BROD	649.342	306.628	0	0	481	123.166
SLAVONSKI ŠAMAC	16.579	5.737	0		10	1.944
STARA GRADIŠKA	9.793	3.292	0	0	5	1.631
STARO PETROVO SELO	44.168	14.882	2	0	40	6.094
VELIKA KOPANICA	32.217	13.462	0	0	32	3.918
VRPOLJE	17.819	12.198	0	0	13	3.312

U odnosu na godinu ranije uočava se znatno veći broj posjeta (2013:2014=1.200721:1.264500) i veći broj pregleda (2013:2014 = 536.748:562.340) i nešto manji postotak osoba upućenih na daljnju specijalističku obradu (2013:2014 = 40,3:39,7).

Tablica 3.3 prikazuje broj predškolske djece u skrbi, broj posjeta djece savjetovalištu, te broj izvršenih sistematskih, kontrolnih i ciljanih pregleda.

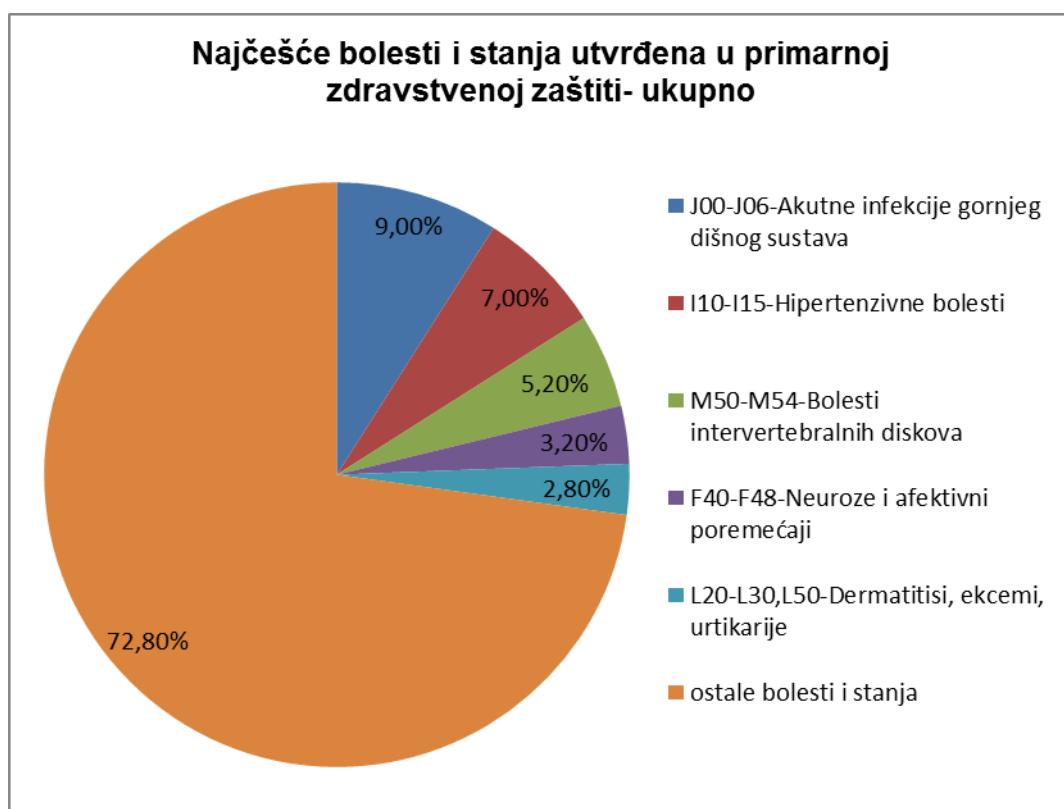
Tablica 3.3.**Izvješće o preventivnoj zaštiti dojenčadi i predškolske djece za 2014. godinu****Djeca u skrbi, preventivni posjeti i pregledi po dobnim skupinama po općinama u Županiji**

Lokacija	Broj djece u	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Kontrolni i ciljani pregledi
Brodsko-posavska županija	10.502	19.525	9.764	5.083
BEBRINA	198	83	70	68
BUKOVLJE	98	185	185	0
DONJI ANDRIJEVCI	167	207	173	34
GARČIN	99	520	67	51
GORNJA VRBA	5	23	0	0
GUNDINCI	156	1.065	142	0
NOVA GRADIŠKA	2.218	1.705	1.511	381
NOVA KAPELA	145	559	159	401
OKUČANI	120	321	256	65
OPRISAVCI	104	674	72	38
ORIOVAC	371	1810	287	279
REŠETARI	100	287	133	164
SIBINJ	14	46	0	0
SIKIREVCI	162	94	9	0
SLAVONSKI BROD	5.738	10.351	6.120	2.599
SLAVONSKI ŠAMAC	133	1029	116	913
STARO PETROVO SELO	55	120	48	34
VELIKA KOPANICA	570	340	317	53
VRPOLJE	49	106	99	3

Broj djece u skrbi na području Županije je nešto manji u odnosu na 2013. godinu (10.502:11.048). Broj posjeta liječniku u 2014. godini je znatno manji u odnosu na 2013.g. (19.525:31.062). Tijekom 2014. godine smanjen je i broj sistematskih pregleda u odnosu na 2013. godinu (9.764:15.834), a smanjen je i broj kontrolnih i ciljanih pregleda (5.083:7.896).

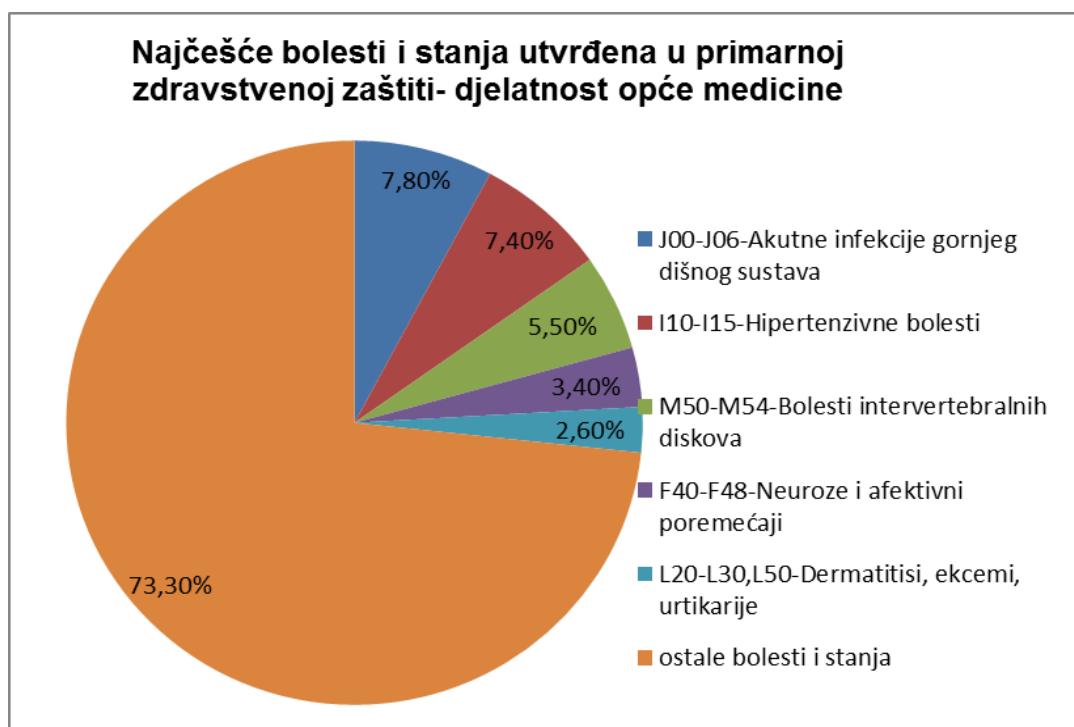
Od 2004. godine liječnici obiteljske medicine šalju individualna Izvješća o provedenim preventivnim pregledima odraslih osoba. Tijekom 2014. godine prikupljeno je 2 izvješća koji su proslijeđeni u Hrvatski zavod za javno zdravstvo u Zagrebu na daljnju obradu.

Bolesti i stanja utvrđena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti prikazana su na Tablici 3.4.prema grupama bolesti i najčešćim šiframa MKB-10.

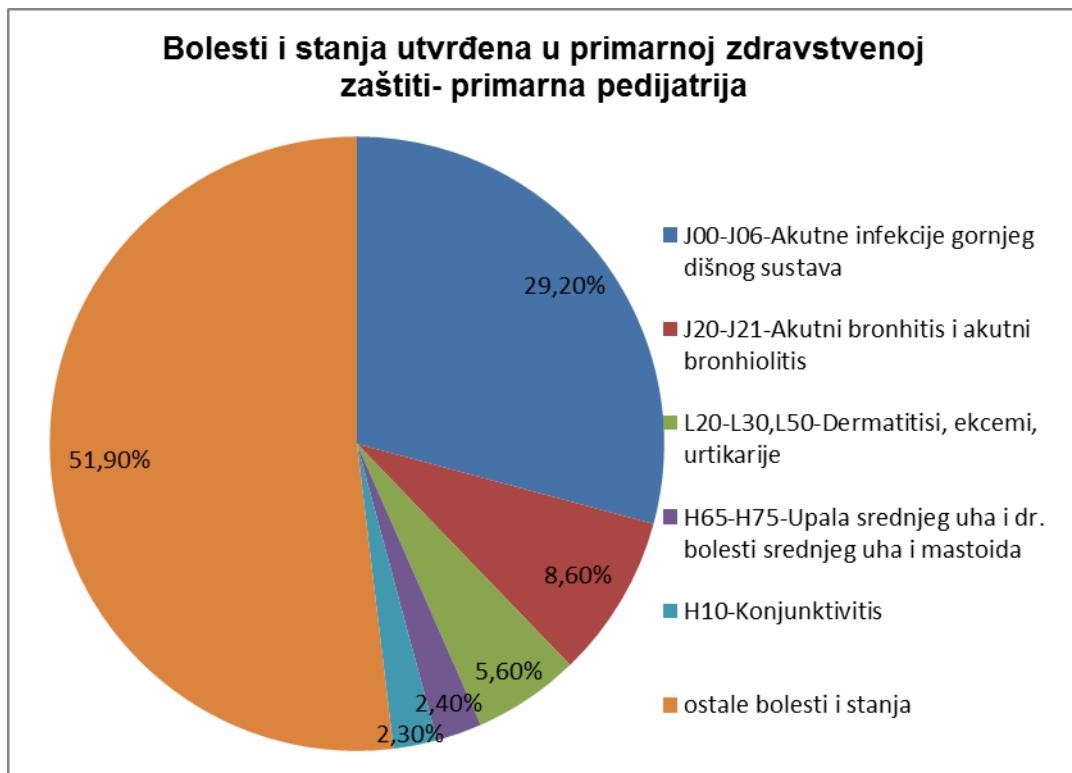
Slika 3.1. Najčešće bolesti i stanja utvrđena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti-ukupno

Najčešće bolesti i stanja utvrđena u djelatnosti opće medicine prikazane su na *Slici 3.2.*

Slika 3.2. Najčešće bolesti i stanja utvrđena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti-djelatnost opće medicine

Najčešće bolesti i stanja u djelatnosti primarne pedijatrije prikazane su na *Slici 3.3.*

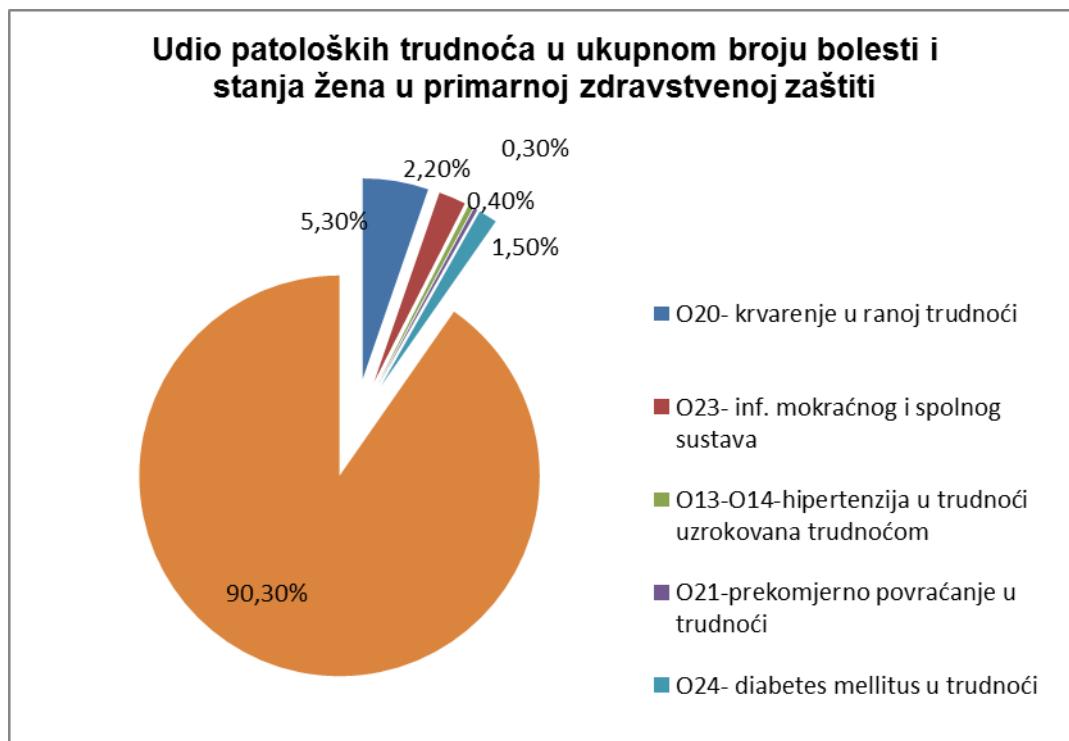

Slika 3.3. Najčešće bolesti i stanja utvrđena u primarnoj pedijatriji

3.2. Zdravstvena zaštita žena

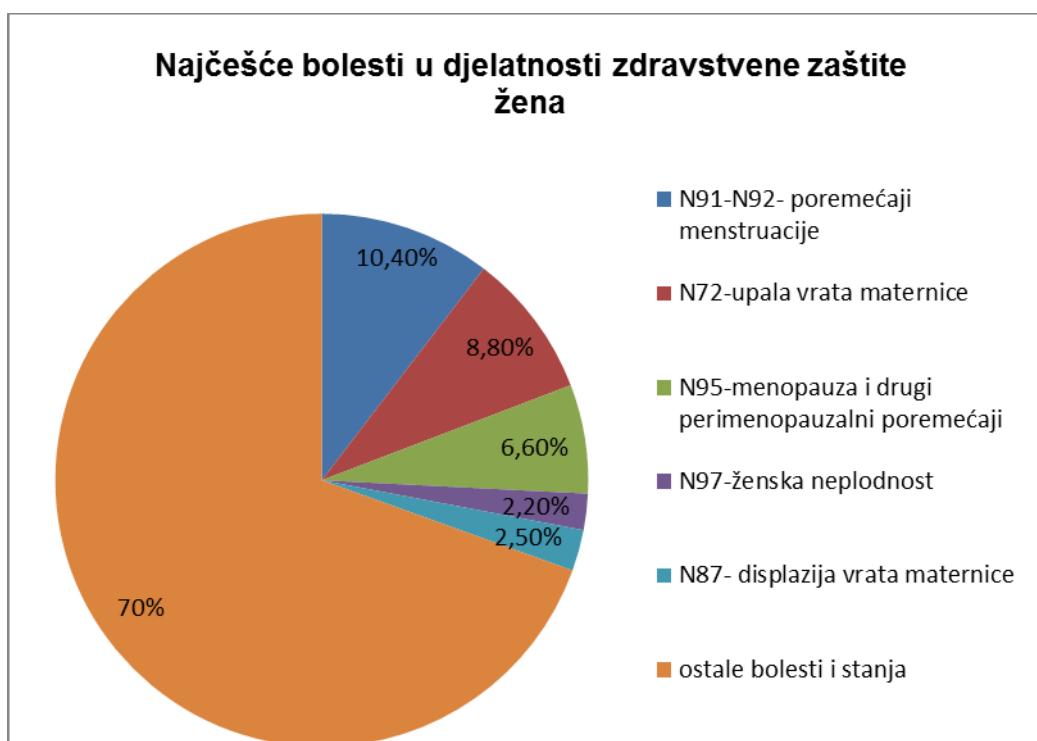
Na području Županije u djelatnosti je radilo ukupno 10 ginekoloških timova, od toga 6 u Slavonskom Brodu i 4 u Novoj Gradiški, a u skrbi je bilo ukupno 49.047 osiguranih žena. Zdravstvenu zaštitu koristilo je 13.754 žena ili 28%. Ostvareno je 46.103 posjeta, od čega je bilo 36.853 specijalističkih pregleda i 7.733 sistematskih ginekoloških pregleda. Ukupan broj PAPA testova je 9.235 od čega je 16,9% patoloških.

Prema podacima iz primarne zdravstvene zaštite žena ukupno su bile 1523 trudnice koje su učinile 7.833 posjeta, te je tijekom trudnoće kod izabranog ginekologa svaka trudnica pregledana prosječno 6 puta. Ukupan broj patoloških stanja u trudnoći dijagnosticiran je 2.104 puta, što iznosi 16% od ukupnog broja bolesti i stanja dijagnosticiranih kod žena u 2014. godini. Najčešće dijagnoze patološke trudnoće bile su krvarenje u ranoj trudnoći, infekcije mokraćnog i spolnog sustava, hipertenzija u trudnoći te diabetes mellitus i prekomjerno povraćanje. Podatci su prikazani na *Slici 3.4.*

Slika 3.4. Udio patoloških trudnoća u ukupnom broju bolesti i stanja žena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Najčešće bolesti zbog kojih su žene dolazile u ginekološku ambulantu u 2014. godini su: poremećaji menstruacije, upala vrata maternice, menopausalni i drugi perimenopausalni poremećaji, displazija vrata maternice te ženska neplodnost. *Slika 3.5.*

Slika 3.5. Najčešće bolesti u djelatnosti zdravstvene zaštite žena

Prema godišnjem izvješću Zdravstvene zaštite žena kontracepcijska sredstva su propisana kod 2.705 žena u našoj županiji. Od toga je 2594 žena koristilo oralne kontraceptive što iznosi 95,9% od ukupno propisanih kontraceptiva. Oralni kontraceptivi najviše se propisuju u dobi od 20 do 29 godina (49,8%). Intrauterina kontracepcija propisana je u 300 slučajeva što iznosi 12,0% od ukupno propisanih kontraceptiva. Najčešće se propisuje u dobi od 20 do 29 godina (45,1 %). U našoj županiji niti jednoj ženi nije propisana dijafragma kao metoda kontracepcije.

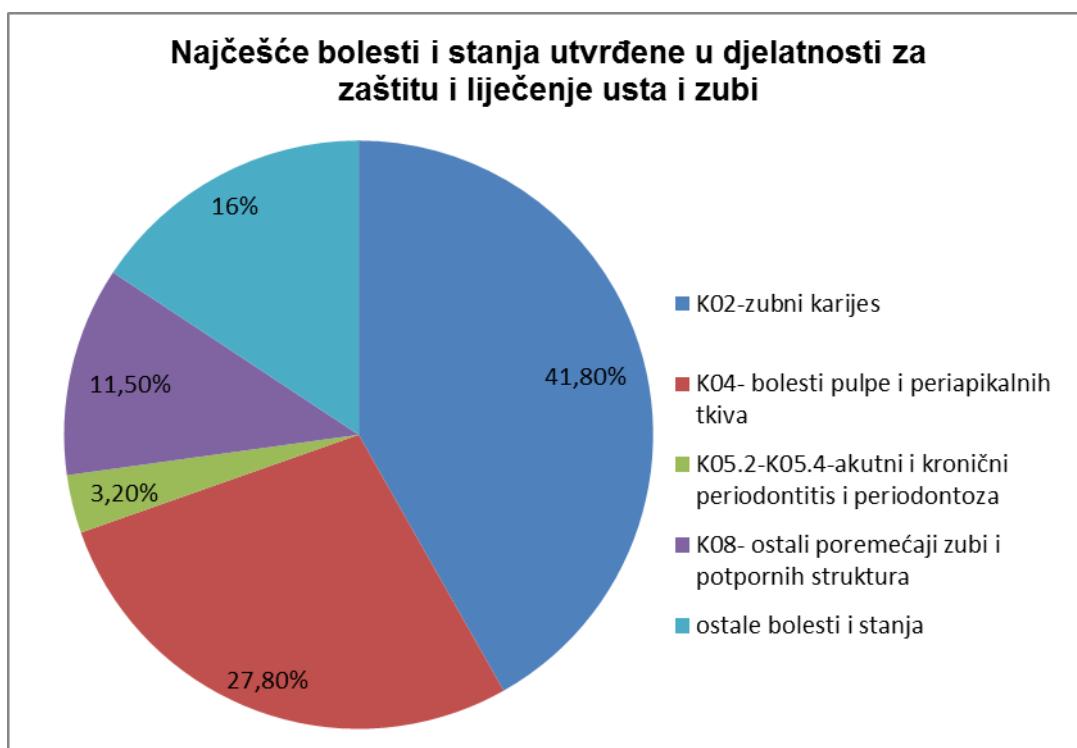
U odnosu na prošlu godinu značajno je povećan ukupan broj žena koje koriste kontracepciju (2013.:2014.=2.484:2.705). Porast je zamijećen kod propisivanja oralnih kontraceptiva uz pad propisivanja intrauterinskih uložaka (2013:2014= 2.184:2.594).

3.3. Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi

Za 2014. godinu 68 stomatoloških timova je dostavilo godišnje izvješće o zaštiti i liječenju usta i zubi. Svih 68 timova ima ugovor sa HZZO-om. U skrbi je bilo 165.239 osobe od kojih je 32% koristilo zdravstvenu zaštitu. Ostvareno je 209.689 posjeta, te obavljeno 12.078 sistematska pregleda.

Ukupan broj plombiranih zubi u prošloj godini iznosio je 95.221, izvađenih 24.280, obavljeno je 14.187 protetskih radova, te liječeno 46.568 mekih tkiva usne šupljine.

Najčešće dijagnoze zbog kojih su se osiguranici javljali stomatologu bile su zubni karijes, bolesti pulpe i periapikalnih tkiva, akutni i kronični periodontitis i periodontoza, te ostali poremećaji zubi i potpornih struktura. Podaci su grafički prikazani na *Slici 3.6.*

Slika 3.6. Najčešće bolesti i stanja utvrđene u djelatnosti za zatitu i liječenje usta i zubi

3.4. Djelatnost hitne medicinske pomoći

Djelatnost hitne medicinske pomoći radi na dvije lokacije, u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški. Rad je organiziran kroz prijavno dojavnu jedinicu, koja zaprima pozive, te dva tima hitne medicinske pomoći (liječnik, medicinska sestra/tehničar i vozač) opremljena i ospozobljena za pružanje hitne medicinske pomoći.

U Slavonskom Brodu djelatnost je organizirana kroz rad Doma zdravlja Slavonski Brod i nalazi se na lokaciji Borovska 7. Radi 24 sata dnevno i skrbi za 113.000 stanovnika grada Slavonskog Broda i istočnog dijela Brodsko-posavske županije, kao i za dio autoceste A3 od čvorišta Lužani do čvorišta Velika Kopanica, te dio autoceste A5 koji prolazi kroz Brodsko-posavsku županiju.

U Novoj Gradiški zavod za hitnu medicinu nalazi se na adresi Strossmayerova 17. Radi 24 sata dnevno i skrbi za 45.000 stanovnika grada Nove Gradiške i zapadnog djela Brodsko-posavske županije.

Na dvije lokacije, u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški, radi ukupno 30 timova hitne medicinske pomoći koje skrbe za pučanstvo naše županije. Učinjeno je 19.976 intervencija u ordinacijama, 7.138 intervencija u kući bolesnika, te 2.416 intervencije na terenu. Obavljeno je 20.646 sanitetskih prijevoza pri Domovima zdravlja. U 2014. godini 305 osoba je ozlijedeno u nesrećama pri prijevozu.

3.5. Djelatnost medicine rada

U djelatnosti je radilo ukupno 6 timova (5 u Slavonskom Brodu i 1 u Novoj Gradiški) s punim radnim vremenom.

Učinjeno je 4.602 prethodnih pregleda, 10.311 periodičnih, 110 kontrolnih, te 134 sistematskih. Bilo je ukupno 7.565 pregleda vozača - profesionalnih 1390, a vozača amatera 6.175. Obavljeno je 776 pregleda za držanje i nošenje oružja, 1.804 pregleda učenika za upis u obrtnička zanimanja, te 18 pregleda zaposlene mladeži do 21. godinu, 506 pregleda za profesionalnu orientaciju, 24 pregleda pomoraca te 3.368 pregleda kod psihologa.

Od dijagnostičkih metoda snimljeno je 15.136 EKG-a, napravljeno 12.420 audiometrija, 16.732 ortoretera, 7.986 spirometrija i 93 cold- testova.

3.6. Patronaža i kućna njega

U djelatnosti je radilo ukupno 29 timova s punim radnim vremenom i 7 timova s djelomičnim radnim vremenom, od čega u patronaži 22 timova s punim radnim vremenom i 7 s djelomičnim, a u kućnoj njezi 7 tima s punim radnim vremenom.

Ukupno je obavljeno 195.258 posjeta (patronaža 126.046, kućna njega 69.212).

4. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA I OSTALE DJELATNOSTI

4.1. Specijalističko-konzilijska djelatnost

Specijalističko-konzilijska djelatnost u našoj Županiji organizacijski je povezana sa stacionarnom zdravstvenom zaštitom i usmjerena na dijagnostiku i liječenje. Liječnici specijalisti obavljaju tražene specijalističko-konzilijske preglede, obavljaju diferencijalno-dijagnostičke postupke ili provode ciljani tretman bolesnika.

Za 2014. godinu smo zaprimili dio godišnjih izvješća jer su prema uputama HZJZ mogla biti poslana direktno u HZJZ u elektroničkom obliku. Dobili smo izvješća samo od ambulanti koje još uvijek nisu u mogućnosti izraditi izvješća u elektroničkom obliku. Stoga u ovom izvješću nismo u mogućnosti navesti zbirne podatke za Brodsko-posavsku županiju.

4.2. Djelatnost za transfuziju krvi

Tijekom 2014. godine u Slavonskom Brodu prekinuto je prikupljanje krvi od dobrovoljnih davaoca, a isto je u Novoj Gradiški prekinuto 2008. godine

4.3. Ljekarne

Broj zdravstvenih djelatnika i izvanbolničkih ljekarni u Županiji dan je u *Tablici 2.1..*

5. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Mjesečno prikupljanje i kontrolu sloga podataka bolesničko-statističkih obrazaca, koji se popunjavaju prilikom otpusta bolesnika iz bolnice, obavlja tim javnog zdravstva, te ih dostavlja Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo na daljnju obradu.

Kontrolom su obuhvaćeni sljedeći individualni obrasci:

Bolesničko-statistički obrazac (obrazac: JZ-BSO) - na disketi

Bolesničko-statistički obrazac – onko-tip (obrazac: JZ-ONK)

Psihijatrijski obrazac (obrazac: JZ-PSH)

Prijava poroda (obrazac: JZ: POR)- na disketi

Prijava prekida trudnoće (obrazac: JZ-POB)-disketa

Prijava perinatalne smrti (obrazac: JZ-PER)

U Brodsko-posavskoj županiji 3 su stacionarne ustanove: Opća bolnica "Dr.Josip Benčević" u Slavonskom Brodu, Opća bolnica Nova Gradiška i Psihijatrijska bolnica „Sveti Rafael“, Šumetlica.

Ukupan broj bolničkih kreveta je 819, od čega 511 u bolnici u Slavonskom Brodu, 165 u bolnici u Novoj Gradiški te 140 u Psihijatrijskoj bolnici „Sveti Rafael“.

U slavonskobrodskoj bolnici prosječna dužina ležanja je ista kao i prošle godine i iznosi 7,5 dana. U novogradiškoj bolnici prosječna dužina ležanja je nešto veća od prošle godine i iznosi 6,6 dana.

Slika 5.1. prikazuje trend prosječne dužine ležanja odnosno bolno-opskrbnih dana u zadnjih deset godina u bolnicama Slavonski Brod i Nova Gradiška.

S L U Ž B E	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	Ukupno bolesnih	B.o. dani	Prosjek na 1 bol.
Interna	20	169	63	82	5	1	0	1	387	165	128	4	13	81	0	0	0	40	5	0	18	1.124	9.954	8,9
Neurologija	0	25	0	0	23	59	0	0	232	1	0	0	42	0	0	0	0	23	1	0	0	406	2.319	5,7
Psihijatrija	0	0	1	0	299	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	303	4.073	13,4
Kirurgija, urologija, ortopedija	2	156	4	17	1	4	1	0	32	67	347	33	76	90	0	0	15	34	440	0	5	1.324	9.663	7,3
Ginekologija i porodilištvo	3	128	4	7	0	0	0	0	2	0	6	0	0	101	984	34	2	8	1	0	424	1.703	4.866	2,9
Pedijatrija	11	0	1	25	7	6	1	0	1	67	0	5	1	4	0	9	1	50	9	0	68	266	2.392	8,9
Reanimacija	3	1	0	3	2	2	0	0	17	18	6	0	0	1	0	0	0	5	10	0	1	69	1.232	17,8
UKUPNO :	38	479	73	134	337	72	2	1	674	318	487	42	132	277	984	43	18	160	466	0	516	5.195	34.499	6,6

Izvor podataka: - Otpušteni pacijenti po dijagnozama BIS 181

Napomena: Grupe bolesti definirane na Tablici 1.7.

Uključene sve hospitalizacije

S L U Ž B E	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	Ukupno bolesnih	B.o. dani	Prosjek na 1 bol.
Interna	36	113	54	83	3	0	0	0	448	191	171	6	5	55	0	0	0	48	2	0	35	1.250	10.584	8,5
Neurologija	0	20	0	1	14	85	0	0	238	2	0	0	44	1	0	0	0	28	6	0	1	440	2.463	5,6
Psihijatrija	0	0	0	0	282	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	287	3.527	12,3	
Kirurgija, urologija, ortopedija	3	176	3	19	0	13	5	3	33	128	326	31	106	134	0	0	23	42	491	0	10	1.546	10.733	6,9
Ginekologija i porodilištvo	5	76	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	155	1026	40	3	1	1	0	431	1.741	4.827	2,8
Pedijatrija	21	0	3	20	5	20	0	2	3	99	10	14	2	9	0	8	0	66	17	0	99	398	3.051	7,7
Reanimacija	3	3	0	0	3	0	0	0	9	18	3	0	0	1	0	0	0	8	7	0	1	56	944	16,9
UKUPNO :	68	388	60	123	307	118	5	5	733	439	513	51	157	355	1026	48	26	193	526	0	577	5.718	36.129	6,3

Izvor podataka: - Otpušteni pacijenti po dijagnozama BIS 181

Napomena: Grupe bolesti definirane na Tablici 1.7.

Uključene sve hospitalizacije

Tablica 5.7.

Bolesti i stanja utvrđena u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2014. godini**Ambulante s ugovorom HZZO****Brodsko-posavska županija**

Broj	Naziv bolesti ili stanja	Šifra	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 g. i v	Ukupno
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava	A00-A09	738	825	1205	304	3072
2.	Tuberkulозa dišnih putova	A15-A16	4	11	76	59	150
3.	Tuberkulозa drugih organa	A17-A19	0	1	7	5	13
4.	Hripavac (pertussis)	A37	1	0	2	0	3
5.	Šarlah (scarlatina)	A38	59	18	1	0	78
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38)	A20-A49	6	15	133	149	303
7.	Sifilis	A50-A53	0	0	2	0	2
8.	Gonokokna infekcija	A54	0	0	2	0	2
9.	Varicela, morbili i rubeola	B01, B05, B06	544	527	63	2	1136
10.	Bolest uzrokovan HIV-om	B20-B24	0	0	6	1	7
11.	Kandidijaza	B37	274	44	293	173	784
12.	Helminbijaze	B65-B83	76	104	103	23	306
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti		2774	1595	3746	1142	9257
1.	Međuzbroj za A00-B99		4476	3140	5639	1858	15113
14.	Zločudna novotvorina želuca	C16	0	0	38	62	100
15.	Zločudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma)	C20	0	0	69	142	211
16.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	0	0	134	138	272
17.	Zločudni melanomi kože	C43	0	0	50	57	107
18.	Zločudna novotvorina dojke	C50	0	0	346	374	720
19.	Zločudna novotvorina vrata maternice	C53	0	0	22	14	36
20.	Zločudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva	C81-C97	0	12	170	148	330
21.	Ostale zločudne novotvorine		4	17	1070	1515	2606
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode	D00-D48	89	508	3974	1531	6102
2.	Međuzbroj za C00-D48		93	537	5873	3981	10484
23.	Anemije zbog manjka željeza	D50	283	269	1935	752	3239
24.	Druge bolesti krv i krvotvornog sustava	D51-D77	21	39	343	462	865
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava	D80-D89	0	4	38	4	46
3.	Međuzbroj za D50-D89		304	312	2316	1218	4150
26.	Poremećaji štitnjače	E00-E07	4	203	4355	1486	6048
27.	Dijabetes melitus	E10-E14	5	51	3439	4924	8419
28.	Pretilost	E65-E66	140	134	3516	1876	5666
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma		251	130	5424	3544	9349
4.	Međuzbroj za E00-E90		400	518	16734	11830	29482
30.	Demencija	F00-F03	0	0	28	690	718
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokani uzimanjem alkohola	F10	0	2	498	149	649
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokani psihоaktivnim tvarima	F11-F19	0	110	3740	404	4254
33.	Shizofrenija, shizotipi i sumanuti poremećaji	F20-F29	0	13	1397	338	1748
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji	F40-F48	9	226	9515	4844	14594
35.	Duševna zaostalost	F70-F79	0	29	150	12	191
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja		236	476	3478	2282	6472
5.	Međuzbroj za F00-F99		245	856	18806	8719	28626
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja	G20-G26	139	12	152	376	679
38.	Epilepsija	G40-G41	25	266	958	249	1498
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje	G43-G44	9	332	1698	226	2265
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	G80-G83	7	60	305	238	610
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava		10	63	1536	1111	2720
6.	Međuzbroj za G00-G99		190	733	4649	2200	7772
42.	Konjunktivitis	H10	827	721	2553	1552	5653
43.	Katarakta i druge bolesti leće	H25-H28	2	3	452	2065	2522
44.	Glaukom	H40-H42	1	1	777	1342	2121
45.	Strabizam	H49-H50	73	113	45	4	235
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije	H52	91	1002	2447	870	4410
47.	Ostale bolesti oka i adneksa		154	656	3454	2437	6701
7.	Međuzbroj za H00-H59		1148	2496	9728	8270	21642
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida	H65-H75	825	780	1466	407	3478
49.	Oštećenje sluha	H90-H91	24	70	498	694	1286
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka		657	841	3327	1615	6440
8.	Međuzbroj za H60-H95		1506	1691	5291	2716	11204
51.	Akutna reumatska groznica	I00-I02	0	1	6	2	9
52.	Kronične reumatske srčane bolesti	I05-I09	0	3	41	111	155

53.	Hipertenzivne bolesti	I10-I15	3	120	14643	17136	31902
54.	Akutni infarkt miokarda	I21-I23	0	0	370	415	785
55.	Druge ishemične bolesti srca	I20, I24-I25	0	0	1112	2177	3289
56.	Druge srčane bolesti	I26-I52	3	117	2132	4988	7240
57.	Cerebrovaskularni iznult	I60-I64	0	1	254	615	870
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti	I65-I68	0	0	356	811	1167
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti	I69	1	0	144	434	579
60.	Ateroskleroza	I70	0	0	158	394	552
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices)	I80-I87	0	62	2313	1740	4115
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava		7	46	795	878	1726
9.	Međuzbroj za I00-I99		14	350	22324	29701	52389
63.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava	J00-J06	10795	12971	14885	2632	41283
64.	Gripa (influenca)	J10-J11	61	163	290	51	565
65.	Pneumonija	J12-J18	311	282	637	557	1787
66.	Akutni bronhitis i akutni bronholitis	J20-J21	2490	1333	1738	776	6337
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća	J40-J44, J47	751	355	1400	2041	4547
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze	J60-J70	1	2	9	0	12
69.	Ostale bolesti dišnog sustava		665	2938	6279	2276	12158
10.	Međuzbroj za J00-J99		15074	18044	25238	8333	66689
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti	K00-K14	237	224	934	320	1715
71.	Ulkus želuka i duodenuma (gastroduodenalni)	K25-K27	0	12	416	309	737
72.	Akutna upala crvuljka (appendicitis)	K35	3	80	63	14	160
73.	Preponska kila (inguinalna hernija)	K40	46	31	287	213	577
74.	Ostale hernije trbušne šupljine	K41-K46	16	7	217	164	404
75.	Bolesti jetre	K70-K77	4	13	667	254	938
76.	Zučni kamenci i upala zučnjaka	K80-K81	1	1	759	492	1253
77.	Ostale bolesti probavnog sustava		194	708	9050	5628	15580
11.	Međuzbroj za K00-K93		501	1076	12393	7394	21364
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva	L00-L08	488	776	2302	991	4557
79.	Dermatitis, egzemi i urticarije	L20-L30, L50	2015	2027	6099	2643	12784
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva		98	1269	3201	1566	6134
12.	Međuzbroj za L00-L99		2601	4072	11602	5200	23475
81.	Reumatoидни artritis i druge upalne poliartropatije	M05-M14	11	51	1782	1306	3150
82.	Artroze	M15-M19	0	23	2695	3653	6371
83.	Kifoza, skolioza i lordoza	M40-M41	9	273	225	59	566
84.	Spondilopatije	M45-M49	0	6	182	97	285
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije	M50-M54	5	319	16008	7447	23779
86.	Osteoporiza i osteomalacija	M80-M83	0	6	1027	1450	2483
87.	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava		102	876	5906	2247	9131
13.	Međuzbroj za M00-M99		127	1554	27825	16259	45765
88.	Glomerulske bolesti bubrega	N00-N08	3	4	67	42	116
89.	Tubulointersticiske bolesti bubrega	N10-N16	62	39	404	281	786
90.	Bubrežna insuficijencija	N17-N19	1	5	160	406	572
91.	Urolitijaza (mokračni kamenci)	N20-N23	0	41	1499	553	2093
92.	Upala mokračnog mjehura (cistitis)	N30	235	625	4896	2548	8304
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30)	N25-N39	432	373	2443	1636	4884
94.	Hiperplazija prostate	N40	0	0	1259	2320	3579
95.	Druge bolesti muških spolnih organa	N41-N51	233	201	926	330	1690
96.	Poremećaji u menopauzi	N95	0	0	60	20	80
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa		28	254	3520	753	4555
14.	Međuzbroj za N00-N99		994	1542	15234	8889	26659
98.	Pobačaj	O00-O08	0	2	11	0	13
99.	Porodaj	O80-O84	0	2	31	0	33
100.	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama		1	6	99	2	108
15.	Međuzbroj za O00-O99		1	10	141	2	154
101.	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	188	7	3	0	198
16.	Međuzbroj za P00-P96		188	7	3	0	198
102.	Prirodene malformacije cirkulacijskog sustava	Q20-Q28	49	69	42	2	162
103.	Nespušteni testis	Q53	47	24	2	0	73
104.	Ostale prirodene malformacije		220	285	196	22	723
17.	Međuzbroj za Q00-Q99		316	378	240	24	958
105.	Senilnost	R54	0	0	1	64	65
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo		2448	5527	13552	7436	28963
18.	Međuzbroj za R00-R99		2448	5527	13553	7500	29028
107.	Prijelomi	S x 2	76	450	1456	894	2876
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća	S x 3	33	384	1145	169	1731
109.	Opekline i korozije	T20-T32	59	83	377	158	677
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima	T36-T50	2	1	4	1	8

111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka		576	1889	6667	2325	11457
19.	Međuzbroj za S00-T98		746	2807	9649	3547	16749
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja	Z00-Z13	3001	3889	13738	4259	24887
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti	Z20, Z22-Z29	921	76	1266	2367	4630
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće	Z30	0	3	11	0	14
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i nj	Z40-Z54	4	23	570	116	713
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek. razlo	Z55-Z65	1	24	98	3	126
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga	Z70-Z99	132	513	7668	5946	14259
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom služ		94	52	321	50	517
21.	Međuzbroj za Z00-Z99		4153	4580	23672	12741	45146
	Ukupno bolesti i stanja	A00-Z99	35525	50230	230910	140382	457047
Broj	Vanjski uzroci	Šifra	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 g. i v	Ukupno
120.	Nesreće pri prijevozu	V01-V99	20	87	412	54	573
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda	W00-X59	639	1953	5652	1997	10241
122.	Namjerno nanesene ozljede	X85-Y09	1	8	53	2	64
123.	Ratne ozljede	Y36	0	0	26	2	28
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja		86	763	3404	1477	5730
20.	Međuzbroj za V01-Y98	V01-Y98	746	2811	9547	3532	16636

6. ORGANIZACIJA I ZADACI ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Slavonski Brod, V. Nazora bb (u dalnjem tekstu Zavod) započeo je poslovati kao samostalna zdravstvena ustanova 1. travnja 1994. godine.

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 75/93) i Zakona o ustanovama (NN 76/93) Županijsko poglavarstvo je donijelo Odluku o statusnoj promjeni Medicinskog centra Slavonski Brod po kojoj su osnovane zdravstvene ustanove: Opća bolnica Slavonski Brod, Dom zdravlja Slavonski Brod, te Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije.

Osnovne djelatnosti Zavoda propisane su čl.101 Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08) i Statutom Zavoda, a obavljaju se na dvije lokacije u Slavonskom Brodu, te na jednoj u Novoj Gradiški.

Sastavne dijelove Zavoda čine sljedeće službe s pripadajućim ispostavama: Služba za mikrobiologiju, Služba za epidemiologiju, Služba za zdravstvenu ekologiju, Služba za preventivnu školsku medicinu, Služba za javno zdravstvo, zaštitu mentalnog zdravlja prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, te Služba za zajedničke poslove.

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije obavlja sljedeće poslove na razini Županije:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mlađeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva, uključujući bolesti ovisnosti, na svom području za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području Županije i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija
 - analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti
 - nadzire provedbu mera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svom području
 - obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za područje Županije
 - prati, proučava, analizira i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje Županije
 - sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama
 - obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području Županije
 - surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti, te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika

- obavlja i ostale poslove iz područja javnog zdravstva, a na zahtjev Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Kadrovi i prostor

Krajem 2014. godine u Zavodu je bilo zaposleno ukupno 66 djelatnika, od kojih su 54 zdravstveni djelatnici: 11 liječnika specijalista, 4 liječnika na specijalizaciji i 2 liječnika, 6 diplomiranih inženjera analitičara, 1 socijalni radnik, 12 zdravstvenih djelatnika više stručne spreme, te 18 zdravstvenih djelatnika srednje stručne spreme. Administrativno tehničke poslove obavlja 12 djelatnika. (*Tablica 6.*)

SLUŽBA	Zdravstveni djelatnici									Ostali		UKUPNO:
	Ukupno zdravstveni djelatnici	Liječnici spec.	Liječnici na spec.	Liječnici	Suradnici Dipl.ing med. biokemijske Dipl.ing. kemijske tehnologije Soc. radnik psiholog	Viša stručna sprema	Srednja stručna sprema	Niža stručna sprema	Administrativno osoblje	Tehničko osoblje		
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo - u Slavonskom Brodu	10	2***	1	1		3	3					10
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo - u Novoj Gradiški	4	1				2	1					4
Služba za mikrobiologiju	14	1	1			3	8			1		15
Služba za zdravstvenu ekologiju	6				1*		2					6
Služba za preventivnu školsku medicinu - u Slavonskom Brodu	11	3	1	2		4	1					11
Služba za preventivnu školsku medicinu - u Novoj Gradiški	1						1					1
Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	8	2	1		3		2					8
Služba za zajedničke poslove									7	4		11
UKUPNO:	54	11	4	2	7	12	18		7	5		66

Napomena: * - mr.sc.
** - dr.sc.
*** - doc.dr.sc.

Podaci se odnose samo na djelatnike zaposlene na neodređeno radno vrijeme

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije posluje na dvije adrese u Slavonskom Brodu:

- u Nazorovoj ulici gdje su smještene Službe za epidemiologiju i javno zdravstvo „mikrobiologiju, zdravstvenu ekologiju i zajedničke poslove (s ravnateljstvom)
- u ul. A. Cesarca gdje su smještene Služba za preventivnu školsku medicinu, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti te tim za javno zdravstvo u sklopu Službe za epidemiologiju i javno zdravstvo.

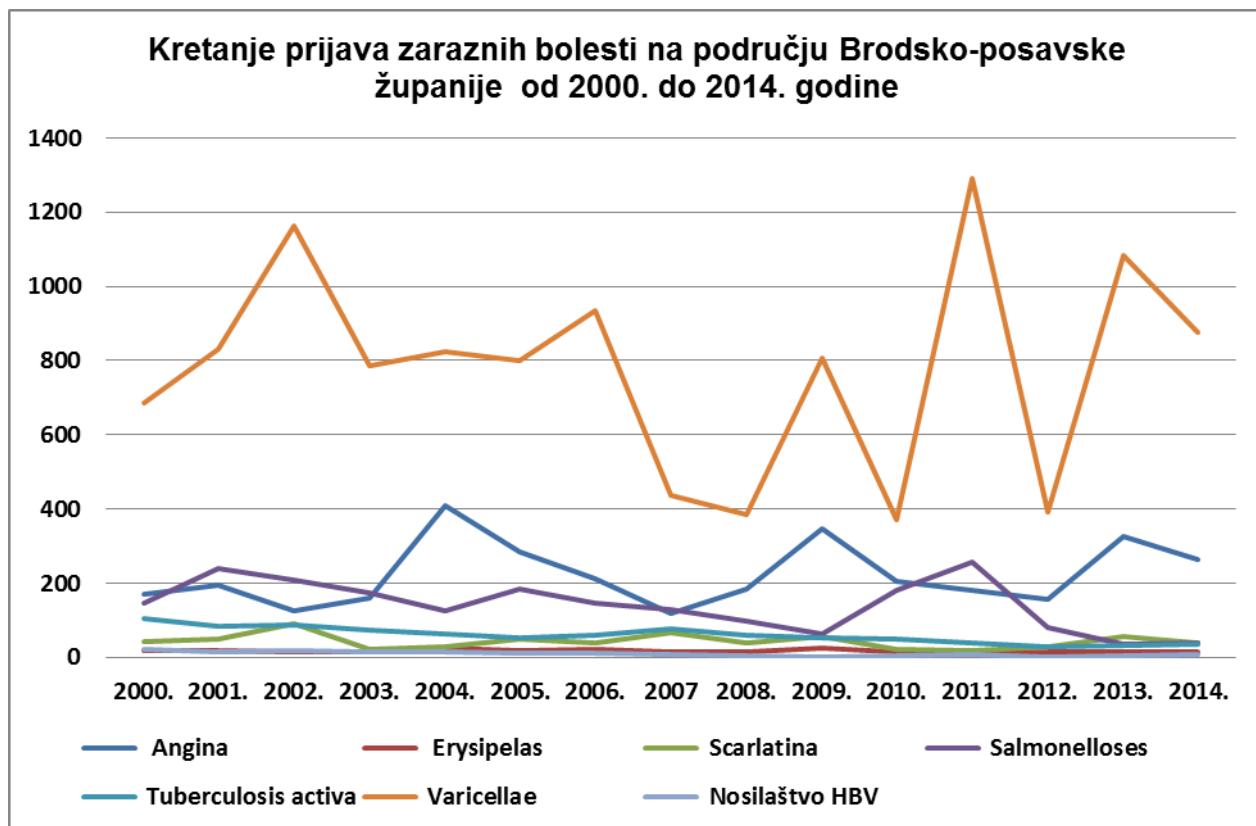
U Novoj Gradiški i dalje rade ispostave tima epidemiologije i javnog zdravstva, školske medicine i za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju, izvanbolničko liječenje ovisnosti Zavoda na adresi Matije Gupca 40B.

6.1. Prikaz rada Službe za epidemiologiju i javno zdravstvo za 2014. godinu

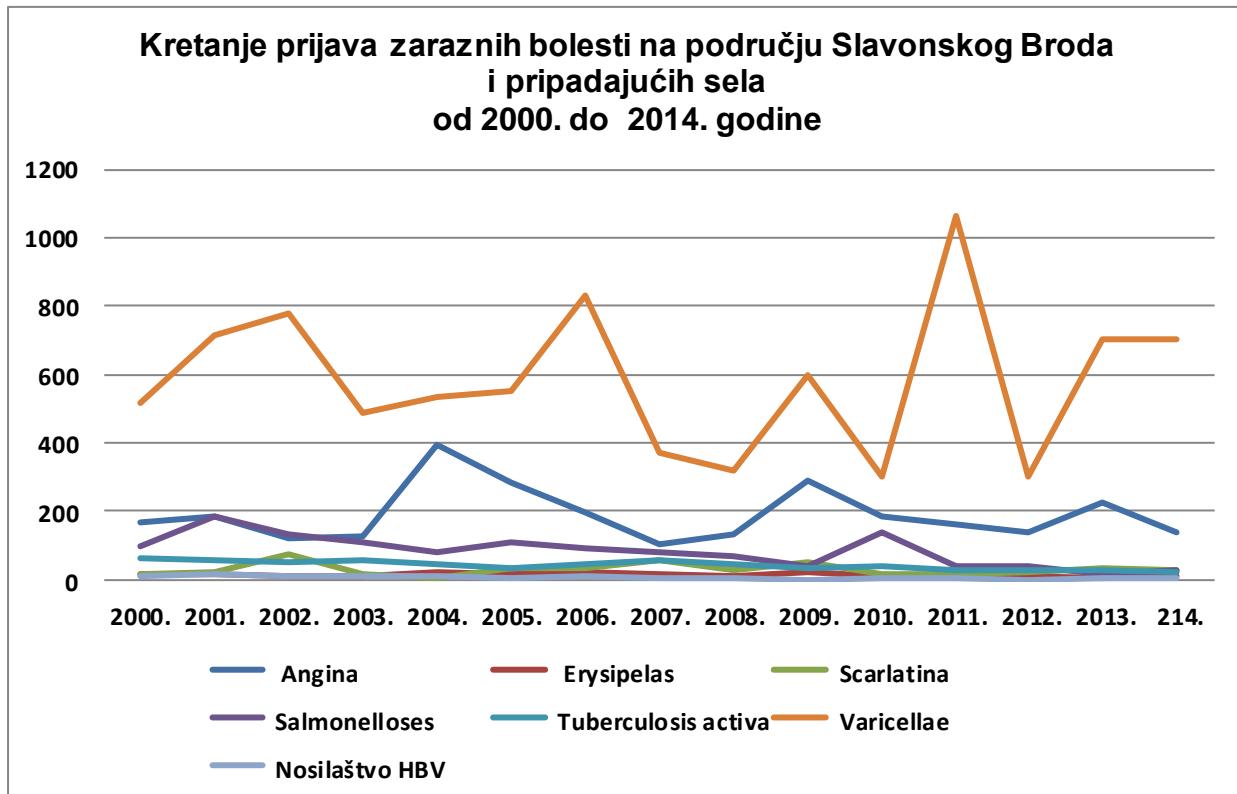
6.1.1. Kretanje zaraznih bolesti, kliconoštva i vironoštva

Prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/08) i Pravilnika o prijavljivanju zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09) u 2014. godini prijavljeno je ukupno 2501 zaraznih bolesti na području naše županije, od čega 1782 na brodskom, a 719 prijava zaraznih bolesti na novogradiškom epidemiološkom području – što je prikazano na tablicama 6.1. i 6.2.

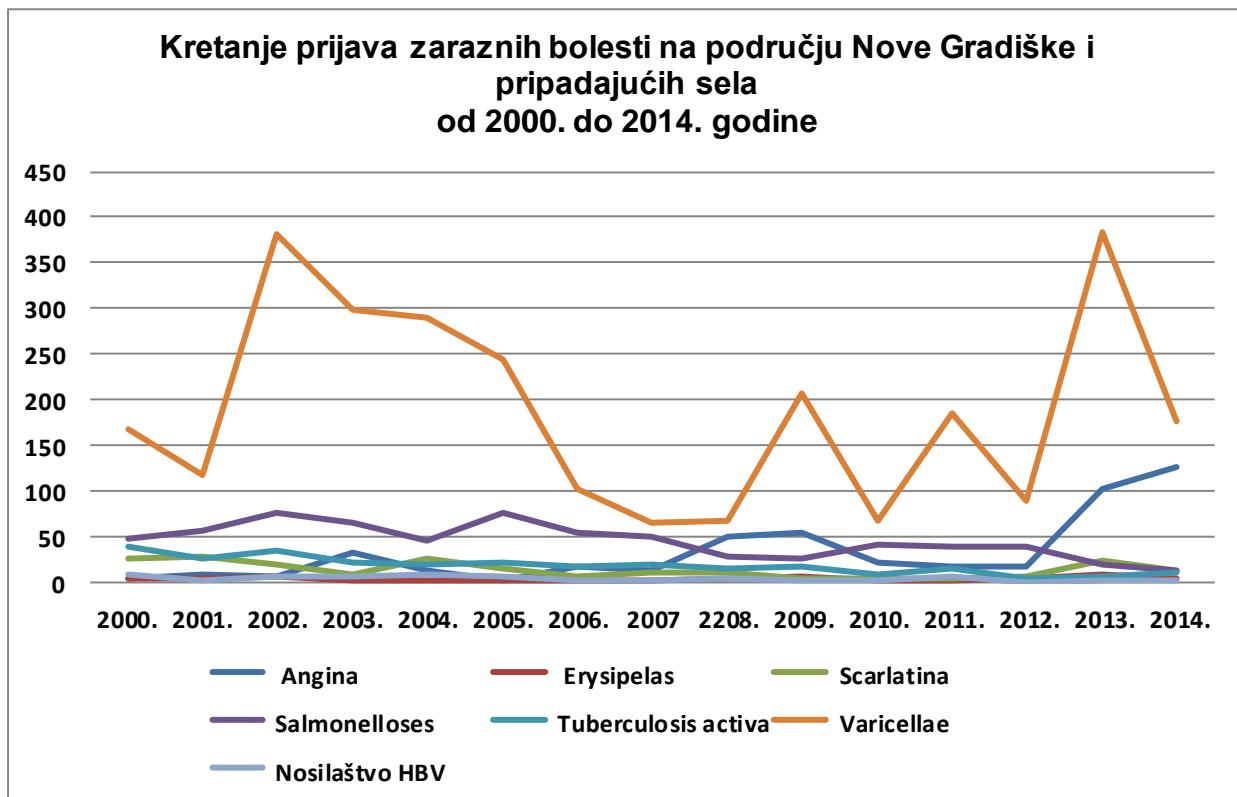
Na slikama 6.1., 6.2., i 6.3. prikazano je kretanje prijava sedam zaraznih bolesti tijekom proteklih petnaest godina kako na području cijele županije (slika 6.1.) tako i na epidemiološkom području Slavonskog Broda i pripadajućih sela (slika 6.2.), odnosno Nove Gradiške i pripadajućih sela (slika 6.3.).

Slika 6.1. Kretanje prijava zaraznih bolesti na području Brodsko-posavske županije od 2000. do 2014. godine

Slika 6.2. Kretanje prijava zaraznih bolesti na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina od 2000. do 2014. godine

Slika 6.3. Kretanje prijava zaraznih bolesti na području Nove Gradiške i pripadajućih općina od 2000. do 2014. godine

pneumonija (132:120), *salmoneloza* (27:17). Nakon stanke od više godina početkom rujna 2014. godine započelo je endemo-epidemijsko javljanje bolesti šake, stopala i usta u djece smještene u vrtićima širom brodskog epidemiološkog područja i do kraja godine zabilježeno je 191 oboljela osoba.

DIJAGNOZA	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	UKUPNO:
Enterocolitis ac.	27	34	23	33	19	6	19	18	19	20	26	32	276
Creutzfeld - Jakobova bolest		1											1
Febris haem. & ren.s.					1				1				2
Enterovirozis					1				15	77	73	26	191
Dengue grozница													1
Helminthiasis		1	3	3					4	2	2	2	17
Hepatitis C		1									1		2
Herpes zoster	5	13	11	4	14	4	8	5	5	15	16	13	113
Kliconosa HBV	2		1				2						5
Leptospirosis								1	1	2	2	1	7
Lyme borreliosis					2	1		1		1			5
Legionellosis										1			1
Meningitis purulenta				1	1								2
Meningitis epidemica							1		1				2
Meningitis vroša		2					1	2		1			6
Mononucleosis	2	5	4	1	1	4	3		5	3	1	2	31
Pediculosis	1		1					2				3	7
Pneumonia	16	9	16	7	3	6	2	1	6	16	22	28	132
Salmonelloses			1	1		1	9	2	4	4		5	27
Scabies	8	2	1	5				4	6	10	7	7	50
Syphilis									1				1
Sepsis					1								1
Streptokokne bolesti	- Angina	9	11	27	7	11	7	5	2	4	19	14	23
	- Erysipelas	1	1				2	1			4		9
	- Scarlatina		6	5	1		4	1	1			1	25
Toxiinfectio alimentaris						6							6
Tuberculosis activa	1	1		2				3	3	2	4	2	23
Varicella	72	97	114	59	118	87	41	16	11	29	13	43	700
UKUPNO:	144	184	207	124	178	122	96	58	86	207	180	196	1782

Na novogradiškom području tijekom 2014. godine bilježi se smanjenje broja prijava zaraznih bolesti u odnosu na prošlu godinu (719:979) radi manjeg broja prijavljenih *vodenih kozica* (177:389), *enterokolitisa* (100:171), dok je broj prijavljenih pneumonija podjednak u odnosu na prethodnu godinu (154:156), kao i *streptokoknih angina* (126:103). Broj prijavljenih od *skabiesa* značajno veći (27:4).

Na novogradiškom epidemiološkom području uočava se ekstreman raspon u aktivnosti prijavljivanja i kreće se od 20 u kolovozu do 122 prijave u prosincu 2014. godine (tablica 6.4.).

BOLEST	SLAVONSKI BROD		NOVA GRADIŠKA	
	2013.	2014.	2013.	2014.
AIDS				
Bartonellosis				
Bolest mačjeg ogreba				
Chlamidiasis				2,20
Dysenteria bac.				
Encephalitis				
Enterocolitis ac.	317,24	243,89	376,56	220,21
Enteroviroses		168,78		22,02
Erythema chr.migrans			30,83	11,01
Echinococcusus hepatis				
Febris hemor.	0,88	1,77		
Gonorrhoea				2,20
Helminthiasis	5,3	15,02	26,42	11,01
Hepatitis A	3,53			
Hepatitis B	3,53		2,20	2,20
Hepatitis C	0,88	1,77	2,20	
Hepatitis E	0,88			
Herpes zoster	83,95	99,85	99,09	88,08
Influenza				
Legionellosis			2,20	
Leptospiroses	0,88	6,18	4,40	4,40
Listeriosis				
Lues				
Lyme borreliosis	3,53	4,42		
Meningitis epid.		1,77	2,20	
Meningitis purul.	0,88	1,77	2,20	
Meningitis vir.	0,88	5,30		
Meningoenc. acarina	0,88			
Meningoencephalitis				
Mononucleosis	32,69	27,39	39,64	41,84
Morbilli				
Morbilli – postvacc.				
Parotitis epid.				
Parotitis postvacc.				
Pertussis			4,40	
Pneumonia	106,04	116,64	343,53	339,12
Psittacosis				
Q-groznica				
Salmonelloses	15,02	23,85	44,04	28,62
Scabies	41,53		8,80	59,45
Sepsis	0,88	44,18		
Streptokokne bolesti	- Angina	197,05	122,83	226,82
	- Erysipelas	6,18	7,95	17,62
	- Scarlatina	30,04	22,09	50,65
Tetanus				
Toxiinfectio alim.	3,53	5,30	4,40	
Toxoplasmosis	0,88			
Trichinellosis				
Tuberculosis activa	22,09	20,32	15,41	24,22
Tularemia				
West Nile virus				2,20
Varicella	618,57	618,57	845,61	389,77
Nosilaštvo HBV		1,77	4,40	4,40
Nosilaštvo HCV			2,20	6,60
Nosilaštvo HIV				
protutijela	2,65			

Na tablici 6.9. prikazano je usporedno kretanje stopa specifičnog morbiditeta od zaraznih bolesti u protekle dvije godine na epidemiološkom području Slavonskog Broda i Nove Gradiške.

Tijekom 2014. godine u Službi za transfuziologiju u Slavonskom Brodu učinjeno je ukupno 484 testiranja na HIV od čega kod bolničkih bolesnika 254 testiranja; 201 testiranje na uputnicu (upućen od PZZ); te 29 u kategoriji pod šifrom iz dobrovoljnog i anonimnog testiranja i savjetovanja za HIV. Od druge polovice 2013. godine se testiranje radi u Hrvatskom laboratoriju za transfuzijsku medicinu u Zagrebu, a dobrovoljno davačstvo u organizaciji je osječke transfuziologije.

Tablica 6.10. Osobe testirane na HIV antitijela na području Slavonskog Broda tijekom 2014. godine		
Kategorija	Testirano	Anti-HIV poz.
Homo i biseksualci		
Heteroseksualne osobe		
Narkomani		
Hemofiličari		
Djeca HIV + majki		
Kontakti HIV + osoba		
Bolnički bolesnici	254	
Testiranja na uputnicu (upućeni od PZZ)	201	
Pod šifrom	29	
Ostali		

U novogradniškoj transfuziološkoj službi tijekom 2014. godine obavljeno je 237 anti HIV testiranje, HIV Ag/At. Među testiranim osobama nije bilo pozitivnih nalaza. Kategorije testiranih su sljedeće: i.v. ovisnici - 2 osobe, bolnički pacijenti - 3 osobe, osobe odradene preko uputnice PZZ - 209 osoba (osobe u postupku liječenja sterilitea 28 osoba i trudnice 271 osoba, 17 pretraga kod osoba koje su imale ubodne incidente) te 23 ostalih.

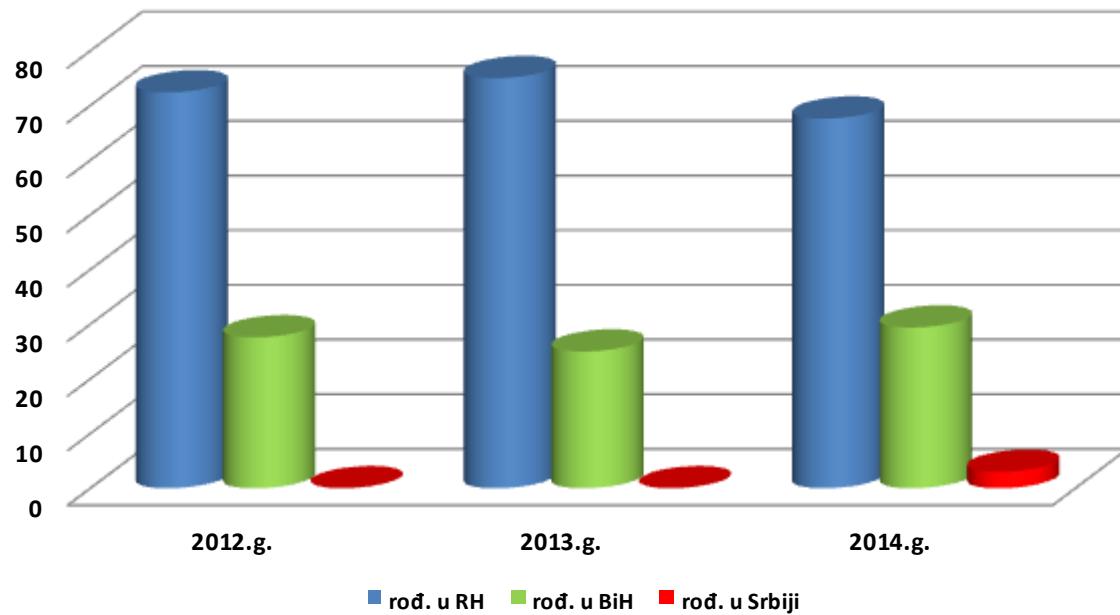
Tablica 6.11. Osobe testirane na HIV antitijela na području Nove Gradiške tijekom 2014. godine		
Kategorija	Testirano	Anti-HIV poz.
Homo i biseksualci		
Heteroseksualne osobe		
Narkomani		
Hemofiličari		
Djeca HIV + majki		
Kontakti HIV + osoba		
Intravenski korisnici droge	2	
Bolnički bolesnici	3	
Testiranje na uputnicu od PZZ	209	
Pod šifrom		
Ostali	23	

Djelatnosti primarne, specijalističko-konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite u suradnji i koordinaciji sa Službom za epidemiologiju ZZZ provode mjere prevencije, dijagnostike, liječenja i nadzora tuberkuloze sukladno revidiranom nacionalnom programu (*Naputku za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze Ministarstva zdravstva iz 2010. godine*). Uz aktivnu ulogu patronažne službe koja nadzire uzimanje ATL terapije, posao na suzbijanju i sprečavanju tuberkuloze trajno provodi epidemiološka služba prema propisanim stručnim obrascima za dostupne kontakte TBC bolesnika. Dio bolesnika s TBC boravi po izlasku iz bolnice u susjednoj državi i njihovi se kontakti epidemiološki obrađuju i nadziru samo ukoliko se javе u našu epidemiološku službu. Ukupan broj registriranih bolesnika od tuberkuloze tijekom 2014. godine na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina je 23 oboljelih ljudi što je manje u odnosu na prošlu 2013. godinu (23:25). U 2014. godini oboljeli su uglavnom plućne tuberkuloze, ali su registrirane i dvije limfatičke. Od ukupnog broja oboljelih ljudi 10 je rođeno, živjelo ili još uvijek živi na području susjedne države BiH – tj. 43% liječenih bolesnika, te jedan s područja Srbije (4%). Oboljelo je 7 muškaraca i 16 žena, 78% oboljelih su u dobi iznad 60 godina života. Od ukupno oboljelih od tuberkuloze pluća 45% se liječilo u Klenovniku, 39% je bilo mikroskopski i kulturom pozitivno iz iskašljaja, u 50% bolesnika iz kulture je uzgojeni *M. tuberculosis* osjetljiv na uobičajenu ATL terapiju. Nije registriran *M. tuberculosis* rezistentan na uobičajenu ATL terapiju. Obradili smo epidemiološki 82 osobe u kontaktu s oboljelima od TBC.

Na novogradniškom epidemiološkom području u 2014. godini prijavljeno je više oboljelih od tuberkuloza u odnosu na 2013. godinu (11:6). Oboljelo je 11 osoba, od koji je 10 oboljelo od TBC pluća, a 1 osoba oboljela od tuberkulognog pleuritisa. Sve oboljele osobe su rođene na području Republike Hrvatske. Oboljeli su 5 žene i 6 muškaraca. Epidemiološki smo obradili ukupno 36 osoba u kontaktu sa bolesnicima od TBC. Od ukupno 11 oboljelih 55 % je mikroskopski i kulturom pozitivno na *M. tuberculosis*, kod 18% oboljelih nisu nađeni acidorezistentni štapić dok je u kulturi uzgojen *M. tuberculosis*. Kod 27 % bolesnika u iskašljaju nije dokazan uzročnik, već je dijagnoza postavljena na osnovu nalaza RTG pluća i kliničke slike. Od ukupno oboljelih osoba na području Nove Gradiške 55% se liječilo u Klenovniku.

Relativni udio oboljelih od tuberkuloze u protekle tri godine, obzirom na zemlju rođenja, za Brodsko-posavsku županiju prikazan je na slici broj 6.4.

Prikaz oboljelih od TBC-a s obzirom na zemlju rođenja na području Brodsko-posavske županije od 2012. do 2014. godine

Slika 6.4. Prikaz oboljelih od TBC-a s obzirom na zemlju rođenja na području BPŽ od 2012. do 2014. godine

Ukupna stopa incidencije od aktivne tuberkuloze na području Brodsko-posavske županije iznosi 21,44 na 100.000 stanovnika u 2014. godini. Stopa incidencije od aktivne tuberkuloze u 2014. godini 100.000 stanovnika na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina je 20,32 na 100.000 stanovnika, što je manje u odnosu na prošlu godinu (22,09), a na području Nove Gradiške i pripadajućih općina 24,22 na 100.000 stanovnika što je povećanje u odnosu na prošlu godinu (15,41).

Najrasprostranjenije zoonoze - *salmoneloze* su bolesti ljudi čiji se uzročnici najčešće prenose namirnicama životinjskog porijekla tj. izvor infekcije za ljude su bolesne životinje. Na brodskom području registrirano je nešto više u odnosu na prošlu godinu (27:17), od čega je nešto više oboljelih sa seoskog područja. Rizična proizvodnja i promet živežnim namirnicama, te velika fluktuacija zaposlenih i nedovoljno kvalificiranih osoba u ugostiteljstvu ostaju i nadalje rizični čimbenici za nastanak ovih infekcija koje se pojavljuju i u epidemijskom obliku.

Na novogradiškom području tijekom 2014. godine registrira se manji broj oboljelih od salmoneloza u odnosu na prethodnu godinu (13:20), te je većina oboljelih sa seoskog područja.

Prva epidemija *skabiesa* na brodskom epidemiološkom području započela je 20. studenog 2013., a završila 02. siječnja 2014. godine s ukupno 8 oboljelih članova jedne obitelji. Poduzete su protuepidemijske mjere, kao i mjere liječenja.

Druga epidemija akutnog *Gastroenterokolitisa* s izoliranim *Rota virusom* započela je 03. prosinca 2013., a završila 13. siječnja 2014. godine s ukupno 7 oboljelih bolesnika jednog

bolničkog odjela, te dva člana obitelji. Nakon poduzetih mjera suzbijanja ova kontaktna epidemija se zaustavila.

Treća registrirana epidemija Gastroenterocolitisa započela je 28.ožujka 2014. godine, a završila 6. travnja 2014. godine s ukupno 26 oboljelih osoba od 269 izloženih članova zatvorenog kolektiva.

Četvrta epidemija alimentarne intoksikacije započela je 20/21. svibnja 2014. godine, a završila 22. svibnja 2014. godine u jednoj obitelji s petero oboljelih članova koji su konzumirali svježi kravlji sir s vrhnjem iz kojeg je izoliran *Staphylococcus aureus*.

Tijekom 2014. godine na području Nove Gradiške registrirane su dvije obiteljske epidemije Skabiesa. Prva obiteljska epidemija Skabiesa započela je 10. prosinca 2013. godine, a završila 27. siječnja 2014. godine sa ukupno 8 oboljelih članova jedne obitelji. Druga obiteljska epidemija Skabiesa započela je 06. rujna 2014., a završila 30. listopada 2014. sa ukupno 6 oboljelih članova dvije rodbinski povezane obitelji.

Kliconoštvo *Salmonelle typhi abdominalis* provjeravano je na brodskom epidemiološkom području kod jednog poznatog kliconoše, a ispitivani uzorak je bio negativan.

Tijekom 2014. godine na brodskom području otkriveno je 5 kroničnih nositelja HBV virusa i 2 novootkrivena bolesnika s kroničnim „C“ hepatitism. Od ukupno 7 testiranih osoba u kontaktu s novotkrivenim HBV infekcijama, pronađena je 1 osoba od ranije prirodno prokužena, kod troje djece cijepljenje je nastavljeno kod izabranih pedijatara, a HBV negativna supruga u kontaktu je ovdje cijepljena, te kod 1 osobe u kontaktu pronađena aktualna HBV infekcija.

Na području Nove Gradiške tijekom 2014. godine ukupno su prijavljene 3 osobe inficirane virusom B hepatitsa. Obrađeno je 9 obiteljskih kontakata: 2 osobe u kontaktu su već bile prirodno prokužene, 4 ranije procijepljene (u školi ili kao zdravstveni radnik), a 3 osobe imale su negativne biljege te su cijepljene protiv hepatitsa B. Prijavljeno je troje oboljelih od kroničnog C hepatitsa, a njihovi kontakti su obrađeni i upoznati s putovima širenja uzročnika.

Iz evidencija rada tri epidemiološka tima učinjena su 733 stručna nadzora i pomoći pri provedbi Programa obvezne imunizacije. U Zavodu je učinjeno 387 izdavanja cjepiva za isti Program. Obavljeno je 2154 savjetovanja i kontakata s liječnicima unutar zdravstvenog sustava na području Slavonskog Broda i pripadajućih seoskih općina, te 197 kontakata s stručnjacima nacionalnog Referentnog centra za epidemiologiju. Na epidemiološkom području Nove Gradiške obavljeno je 23 stručnih nadzora i 137 pomoći pri provedbi Programa obvezne imunizacije, 101 izdavanja cjepiva za isti Program, obavljeno je 167 savjetovanja liječnika unutar zdravstvenog sustava.

6.1.2. Program obaveznih cijepljenja Ministarstva zdravlja tijekom 2014. godine

6.1.2.1. Cijepljenje protiv difterije, tetanusa, hripacavca, dječje paralize, ospica, zaušnjaka, rubeole, hepatitsa B, haemofilusa influence i tuberkuloze

Procijepljenost je na brodskom području protiv difterije, tetanusa, pertusisa, poliomijelitisa i *haemophilus influenza tip B*, kako primarno tako i u docjepljivanju, prešla propisani prag od 90% obuhvata kohorte (preko 96,7% u primarnom cijepljenju, te 96,7% dobnih obveznika u docjepljivanju). Za cijepljenje protiv morbila, parotitisa, rubeole zadani prag od 95% dobnih obveznika je također prekoračen (97,8% u primarnom i 99,2% u docjepljivanju) na čemu smo insistirali obzirom na aktualnu epidemiološku situaciju s morbillima u Hrvatskoj, a što je vidljivo na tablici 6.12.

Na novogradski području procijepljenost protiv difterije, tetanusa, pertusisa, poliomijelitisa i *hemophilus influenzae tip B* prešla je propisani prag od 90%, kako primarno (95,3%) tako i u docjepljivanju (93,9%) dobnih obveznika. Propisani prag procijepljenosti protiv morbila, parotitisa i rubeole također je dostignut (96,6% primarno, a 99,3% docjepljivanje) (tablica 6.13).

Tablica 6.12.
Izvješće o izvršenom obveznom cijepljenju u Slavonskom Brodu i pripadajućim općinama u 2014. godini

Cijepljeno je protiv:	Broj predviđenih	Broj cijepljenih	
		N	%
Difterije, tetanusa i pertusisa(DTP)			
Potpuno primarno (sve tri doze)*	1074	1039	96,7
DTP Docjepljivanje	1040	1005	96,6
DTP Docjepljivanje	160	155	96,8
Difterije i tetanusa (Td) docjepljivanje 1.	1145	1117	97,5
Difterije tetanusa (Td) docjepljivanje 2.	1248	1215	97,3
Difterije i tetanusa (Td) docjepljivanje 3.	1515	1473	97,2
Tetanus (60 g.) docjepljivanje	873	509	58,3
Poliomijelitis	1074	1039	96,7
potpuno primarno (sve tri doze)*			
Poliomijelitis docjepljivanje 1.	1040	1005	96,6
Poliomijelitis docjepljivanje 2.	1145	1117	97,5
Poliomijelitis docjepljivanje 3.	1248	1215	97,3
Haemophilus influenzeae tip b*	1074	1039	96,7
potpuno primarno (sve tri doze)*			
Haemophilus influenzeae tip b* docjepljivanje	1040	1005	96,6
Ospica, rubeole i parotitisa primarno	1041	1018	97,8
Ospica, rubeole i parotitisa docjepljivanje	1145	1136	99,2
Tuberkuloze (primarno)	1082	1079	99,7
PPD testiranje (7. razred OŠ)			
Tuberkuloze docjepljivanje			
(tuberkulin negativne osobe)			
Hepatitis B (potpuno, dojenačka dob)*	1065	1034	97,1
Hepatitis B (potpuno, 6.razred O.Š.)*	1283	1262	98,4

Tablica 6.13.
Izvješće o izvršenom obveznom cijepljenju u Novoj Gradiški i pripadajućim općinama u 2014. godini

Cijepljeno je protiv:	Broj predviđenih	Broj cijepljenih	
		N	%
Difterije, tetanusa i pertusisa(DTP)			
Potpuno primarno (sve tri doze)*	346	330	95,3
DTP Docjepljivanje	349	328	93,9
DTP Docjepljivanje	80	72	90,0
Difterije i tetanusa (Td) docjepljivanje 1.	430	421	97,9
Difterije tetanusa (Td) docjepljivanje 2.	558	538	96,4
Difterije i tetanusa (Td) docjepljivanje 3.	396	389	98,2
Tetanus (60 g.) docjepljivanje	350	230	65,7
Poliomijelitis	346	330	95,3
potpuno primarno (sve tri doze)*			
Poliomijelitis docjepljivanje 1.	349	328	93,9
Poliomijelitis docjepljivanje 2.	430	421	97,9
Poliomijelitis docjepljivanje 3.	558	538	96,4
Haemophilus influenzeae tip b*	346	330	95,3
potpuno primarno (sve tri doze)*			
Haemophilus influenzeae tip b* docjepljivanje	349	328	93,9
Ospica, rubeole i parotitisa primarno	362	350	96,6
Ospica, rubeole i parotitisa docjepljivanje	430	427	99,3
Tuberkuloze (primarno)	396	393	99,2
PPD testiranje (7. razred OŠ)			
Tuberkuloze docjepljivanje			
(tuberkulin negativne osobe)			
Hepatitis B (potpuno, dojenačka dob)*	346	330	95,3
Hepatitis B (potpuno, 6.razred O.Š.)*	516	511	99,0

U Rodilištu Opće bolnice u Slavonskom Brodu BCG-irano je 1079 novorođenčadi (99,7%). (tablica 6.14.).

Tablica 6.14.
Izvješće o obveznom cijepljenju protiv tuberkuloze za područje Slavonskog Broda i pripadajućih općina u 2014. godini

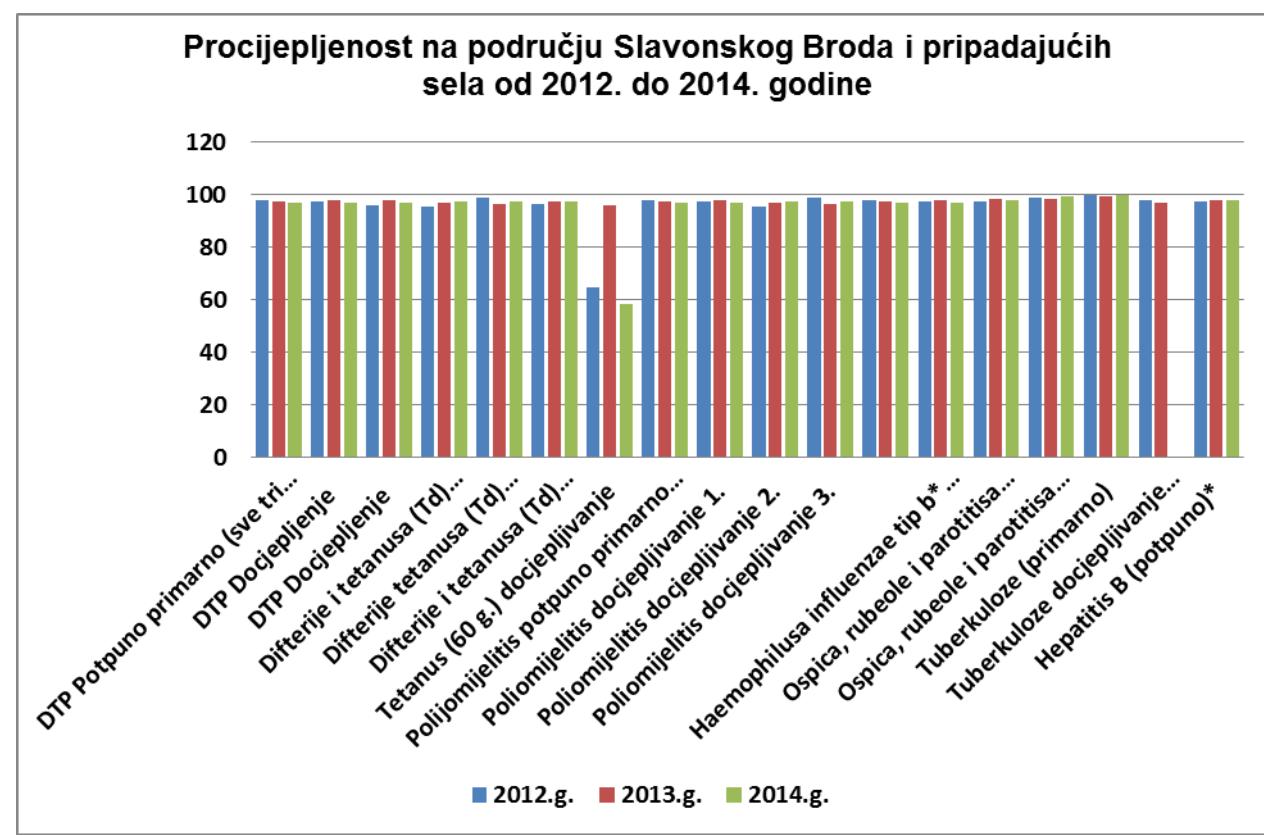
Novorođenčad	Vakcinirano	Nije vakcinirano zbog		
		Bolesti	Drugih opravdanih razloga	Neopravdanih razloga
1082	1079	3	3	

U Rodilištu Opće bolnice u Novoj Gradiški BCG-irano je 396 djece (99,2%). (tablica 6.15.).

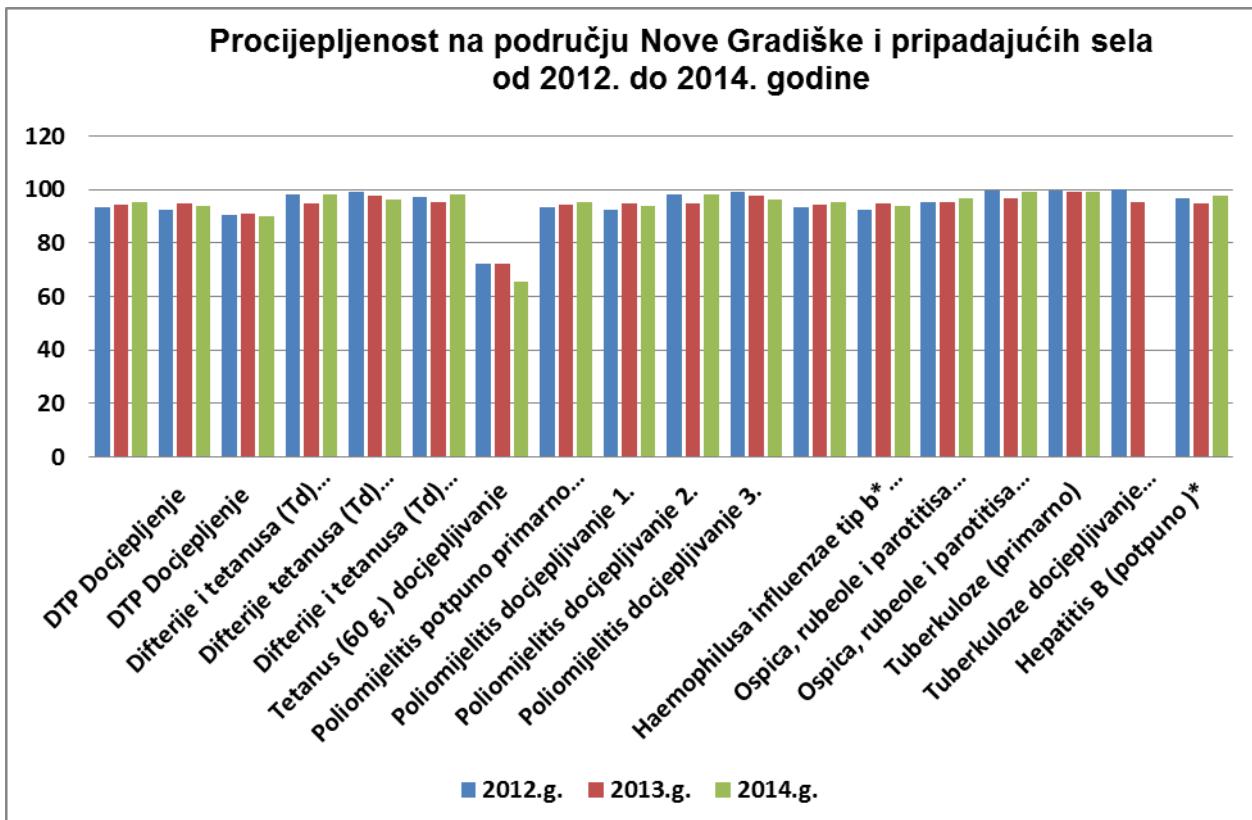
Tablica 6.15.				
Izvješće o obveznom cijepljenju protiv tuberkuloze za područje Nove Gradiške i pripadajućih općina u 2014. godini				
Novorođenčad		Nije vakcinirano zbog		
		Bolesti	opravdanih razloga	danih razloga
396	393	1		2

Na području Slavonskog Broda, protiv haemophilus influenzae tip B procijepljeno je 96,7% djece, a docijepljeno 96,6%, dok je na području Nove Gradiške primarno cijepljeno 95,3%, a docijepljeno 93,9% djece.

Na slici 6.5. pratimo procijepljenost prema kalendaru, u protekle tri godine, na području Slavonskog Broda i pripadajućih sela dok na slici 6.6. pratimo procijepljenost Nove Gradiške i pripadajućih sela.

Slika 6.5. Procijepljenost na području Slavonskog Broda i pripadajućih općina od 2012. do 2014. godine

Slika 6.6. Procijepjenost na području Nove Gradiške i pripadajućih općina od 2012. do 2014. godine

6.1.2.2. Cijepljenje protiv hepatitisa B po epidemiološkim indikacijama, bjesnoće i ostalih bolesti

Na brodskom smo području prema epidemiološkim indikacijama potrošili 217 doza "Engerix B" cjepiva (najviše za osobe u programu hemodialize, nekolicina za novozaposlene zdravstvene radnike, te osobe u kontaktu s oboljelim). Na novogradiškom području u epidemiološkoj ambulanti tijekom 2014. godine utrošeno je ukupno 70 doza "Engerix B" cjepiva. Aplicirano je 45 doza cjepiva zdravstvenim djelatnicima, 9 doza osobama u obiteljskom kontaktu s HBsAg nositeljem, 16 doza za osobe na programu kronične hemodializе.

Mrtvim cjepivom protiv gripe, procijepljeno je 7026 osoba na području Brodsko-posavske županije: 5001 osoba starijih od 65 godina, 1899 kroničnih bolesnika te 126 zdravstvenih radnika. Utrošeno je 87,6% od ukupno primljenih doza mrtvog cjepiva za ovu županiju što nas stavlja u hrvatski prosjek od 90,0%. Od ukupno cijepljenih u Hrvatskoj 38% su kronični bolesnici, 68% osobe starije od 65 godina, a 4% zdravstveni djelatnici. Obzirom na procjenu broja stanovnika starijih od 65 godina u Hrvatskoj – cijepljeno je oko 21% što je značajno manje nego prije desetak godina, kada se cijepilo 40% starijih osoba od 65 godina, a daleko ispod EU i SZO koji teži postizanju 75% obuhvata kod starijih osoba. Cjepni obuhvati zdravstvenih radnika u Hrvatskoj su niži od 20%, ako računamo da je u Hrvatskoj 50000 zdravstvenih radnika zaposleno u zdravstvu. Obuhvate kroničnih bolesnika nezahvalno je procjenjivati, s obzirom da nazivnik može uvelike varirati ovisno o tome koje se sve kronične bolesti smatraju indikacijom za cijepljenje protiv gripe.

U antirabičnoj ambulanti u Slavonskom Brodu obrađeno je 172 osobe ugrižene od raznih životinja, a cijepljeno je 58 osoba kompletno, 4 nekompletno. Kod 110 osoba (64%) cijepljenje nije ni započeto jer je provedena propisana veterinarska opservacija životinje. Obavljeni su 512 međusektorskih konzultacija u svrhu propisanog praćenja zdravstvenog stanja.

Antirabičnu obradu u Novoj Gradiški prošlo je 67 osoba: 24 osobe cijepljene su nakon ugriza nepoznate ili odlutale životinje. Kod 43 osoba (64%) cijepljenje nije započeto, jer je provedena propisana veterinarska opservacija životinje. Obavljeni su 129 međusektorskih konzultacija. Veterinarska služba s epidemiološkog područja grada Slavonskog Broda i pripadajućih seoskih općina poslala je 5 leševa životinja na analizu tijekom 2014. godine – sve su bile negativne na bjesnoću. Veterinarska služba na području Nove Gradiške tijekom 2014. godine nije slala lešine životinja na analizu radi bjesnoće. U slavonskobrodskoj epidemiološkoj ambulanti aplicirano je 40 doza cjepiva protiv krpeljnog meningoencefalitisa (od čega je 22 doze radnicima Hrvatskih šuma, 12 doza radnicima Hrvatskih autocesta, 6 doza radnicima HEP-a). Cijepljeno je 6 osoba protiv pneumokokne bolesti prema epidemiološkim indikacijama, 10 protiv žute groznice putnika u zemlje gdje je rizik ove infekcije, 2 osobe protiv tetanusa i 1 protiv meningokokne bolesti.

U epidemiološkoj ambulanti u Novoj Gradiški tijekom 2014. godine utrošeno je 147 doza cjepiva protiv krpeljnog meningoencefalitisa (djelatnicima Hrvatskih šuma 140 doza te djelatnicima HEP –a 7 doza). Cijepljene su 3 osobe protiv žute groznice i 15 osoba protiv pneumokokne bolesti.

6.1.3. Rano otkrivanje zaraznih bolesti i zdravstveni nadzor

Na području Slavonskog Broda i pripadajućih sela obavljena je epidemiološka obrada kod ukupno 1887 anketiranih osoba od čega je 309 crijevnih zaraznih bolesti, te nadzor 650 osoba u kontaktu s njima koje su ostale zdrave, 82 osobe u kontaktu s oboljelima od tuberkuloze, te 846 anketa u svezi s prijavama ostalih bolesti.

U istu svrhu ranog otkrivanja zaraznih bolesti te zdravstvenog nadzora obavljeni su 163 prvih liječničkih pregleda, 393 kontrolna pregleda, 1017 ciljana epidemiološka pregleda, 376 kratka epidemiološka mišljenja na nalaz, te 492 savjetovanja na epidemiološkom području Slavonskog Broda i pripadajućih seoskih općina.

Zabilježena su dva slučaja oboljenja od hemoragijske vrućice s bubrežnim sindromom (jedan u Slavonskom Brodu samo na temelju kliničke slike i epidemiološke anamneze, te drugi iz općine Sibinj u kojega je dokazana infekcija hantavirusom tipa Dobrava, bolesnik je liječen zbog akutnog zatajenja bubrega hemodializom, a obiteljski kontakti su ostali zdravi). Registrirano je 25 oboljelih osoba od šarlaха, 50 oboljelih od skabiesa koji su anketirani i terapijski zbrinuti, a učinjeno je 235 epidemioloških izvida.

Jedan povratnik iz Tanzanije razvio je Dengue groznicu koja je serološki verificirana i prvi put dijagnosticirana u jednog Brođanina, a na ovo epidemiološko područje slučaj je importiran.

Zabilježen je slučaj oboljenja od Creutzfeld-Jakobove bolesti sa smrtnim ishodom.

Na području Nove Gradiške tijekom 2014. godine obavljena je epidemiološka obrada kod ukupno 443 osobe, od čega je 124 crijevnih zaraznih bolesti te nadzor nad 185 osoba u kontaktu sa njima, koje su ostale zdrave, 28 osoba u kontaktu sa oboljelim od tuberkuloze, te 166 anketa u svezi sa prijavama ostalih bolesti.

U istu svrhu ranog otkrivanja zaraznih bolesti te zdravstvenog nadzora obavljeno je 149 prvih liječničkih pregleda, 399 kontrolnih pregleda, 257 ciljanih epidemioloških pregleda. Također smo u smislu sprečavanja širenja zaraznih bolesti odradili 310 savjetovanja na epidemiološkom području Nova Gradiška i pripadajućih seoskih općina.

Tijekom 2014. godine zabilježen je jedan slučaj oboljenja od *meningoencefalitisa uzrokovano virusom Zapadnog Nila* kod žene s 51 godinom starosti, koja živi na području općine Stara Gradiška, sa urednim oporavkom od bolesti.

Zabilježen je jedan slučaj oboljenja *Leismaniasis visceralis*, kod djevojčice od tri godine, koja je u inkubacijskom periodu sa svojom obitelji boravila na području Dubrovačko-neretvanske županije, poznatom žarištu ove bolesti.

Višekratni zdravstveni nadzor po Rješenju graničnog sanitarnog inspektora u trajanju od mjesec dana kod povratnika iz Afrike i Azije obavljen je kod 10 osoba s epidemiološkog područja Slavonskog Broda te kod 6 osoba s područja Nove Gradiške.

U epidemiološkoj ambulanti u Slavonskom Brodu obrađeno je višekratno 22 ubodna incidenta, većinom kod zdravstvenih radnika koji nisu primjenjivali postupke zaštite od istih, ali ni kod jednog srećom, nije došlo do infekcije krvlju prenosivih uzročnika HIV-a i HCV-infekcije protiv kojih nema cjepliva.

U Novoj Gradiški, u epidemiološkoj ambulanti, obrađeno 6 ubodnih incidenata kod zaposlenih u zdravstvenim ustanovama. Niti u jednom slučaju nije došlo do zaraze krvlju prenosivim bolestima nakon navedenih ubodnih incidenata.

Nadzor zaposlenika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica obavljen je u Slavonskom Brodu kod: 6669 osoba od čega je 554 frizera, kozmetičara, fizioterapeuta, zaposlenika na crpki zaposlenici crpki učinjeno je 6115 analiza na patogene crijevne bakterije, 4169 analiza na crijevne parazite i ciste, te 20 analiza na patogenu *Escherichia coli*. Izdano je ukupno 1361 novih sanitarnih iskaznica, te održano 29 tečaja higijenskog minimuma s ukupno 700 polaznika.

Tijekom 2014. godine zdravstveni nadzor osoba na području Nove Gradiške u proizvodnji i prometu živežnih namirnica obavljen je kod: 2622 osobe od čega je 51 frizer i kozmetičar te djelatnici crpki, kod 8 učinjen je PPD test, 1577 analiza na patogene crijevne bakterije, 1155 analiza na crijevne parazite i ciste, 16 analiza na patogene *E.coli*. Izdano je ukupno 540 novih sanitarnih iskaznica, te je održano 6 tečaja higijenskog minimuma sa ukupno 320 polaznika.

Tijekom 2014. godine na području Slavonskog Broda obavljeno je 1372 liječnička pregleda u sklopu zdravstvenog nadzora kod nastavnog i 1395 liječničkih pregleda kod zdravstvenog osoblja. Uzeto je 335 uzoraka stolice na patogene crijevne bakterije, 288 na

crijevne parazite, 83 patogene E. coli. Osobama koje rade u zdravstvenim ustanovama i školama izdano je ukupno 255 novih sanitarnih iskaznica.

Tijekom 2014. godine na području Nove Gradiške obavljen je 702 pregleda u sklopu zdravstvenog nadzora kod nastavnog i 372 pregleda kod zdravstvenog osoblja, te je izdano ukupno 144 novih sanitarnih iskaznica.

Bakteriološkom obradom 12 osoba na području Slavonskog Broda pronađene su je u stolici *Salmonella* spp. (1 *Salmonella Coeln*, 1 *Salmonella Thompson*, 1 *Salmonella Saintpaul*, 1 *Salmonella Typhimurium*, te kod 5 osoba izolirana je enteropatogena *Escherichia coli* (*O18,O44,O1,O6*), *Campylobacter jejuni* kod 2 osobe, te *Enterobius vermicularis* kod 1 osobe).

Bakteriološkom obradom kod 1 osobe na području Nove Gradiške u stolici je pronađena *Salmonella enteritidis*. Kliconoša je izlječen, a poslije negativizacije bakteriološkog nalaza izdana je sanitarna iskaznica.

U Slavonskom Brodu u sklopu obilježavanja 'Dana srca' 29. rujna 2014.godine organizirane su aktivnosti na gradskom trgu pod geslom Svjetske zdravstvene organizacije: "Živi, radi, igraj se, pridruži se", te u siječnju 2014. godine održali tribinu u povodu našeg tradicionalnog *Dana cijepljenja* sa svim zdravstvenim djelatnicima.

6.1.4. Nadzor i provedba DDD mjera

Preventivna deratizacija na području Slavonskog Broda u proljetnom terminu obavilo je privatno poduzeće na zelenim površinama, gradskoj deponiji, kanalizacijskoj mreži i obalama vodotokova. Jesenskom deratizacijom obuhvaćeno je i obrađeno 7023 stanova i 7291 individualnih domaćinstava, a ovaj Zavod je obavio stručni nadzor.

Zavod je obavio stručni nadzor u 13 seoskih općina gdje je provedena proljetna sustavna deratizacija, a u 12 općina i jesenska koje su obavila različita poduzeća u privatnom vlasništvu. Također smo proveli i 4 nadzora u sklopu provođenja protuepidemijske deratizacije koje su provodili djelatnici Zavoda za javno zdravstvo iz Šibensko-kninske, Požeško-slavonske, Zagrebačke i Istarske županije, koji su bili na ispomoći na području naše županije.

Zavod je obavio i stručni nadzor nad provedbom pet larvicidnih tretmana komaraca u Slavonskom Brodu te, nadzor nad larvicidnim tretmanom u Općinama Klakar i Oprisavci u sklopu protuepidemijske dezinfekcije. Osim navedenog u sklopu protuepidemijske dezinfekcije održeni su i nadzori adulticidnog tretmana u Slavonskom Brodu, kao i općinama Gornja Vrba, Klakar, Oprisavci, Sikirevci, Slavonski Šamac, Bebrina i Oriovac.

Na području Nove Gradiške naša služba je obavila ukupno 11 nadzora nad provedbom deratizacije koju su izvodila poduzeća u privatnom vlasništvu i to na području 6 općina i dijela grada Nove Gradiške (područje Prvča, Kovačevac i Ljupina gdje su rađena domaćinstva, a na području grada kanalizacijski sustav i javne površine). Također smo proveli i 2 nadzora u sklopu provođenja protuepidemijske deratizacije koje su provodila dva Zavoda za javno zdravstvo iz Varaždina i Čakovca, koji su bili na ispomoći na području naše županije.

Tijekom 2014. godine na području Nove Gradiške djelatnici naše službe odradili su i nadzor nad dezinfekcijom na području grada Nove Gradiške, te općina Davor, Stara Gradiška,

Vrbje i dijela općine Okučani, koju su izvodila privatna poduzeća ovlaštena odlukom ministra zdravljia, te larvicidni tretman u općini Davor i adulticidni tretman u općini Dragalić koje su izvodila poduzeća u privatnom vlasništvu.

6.1.5. Javno zdravstvo

Temeljem Ugovora potписанog od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije tim javnog zdravstva naše Službe u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja provodi:

- zdravstveno prosvjećivanje i promicanje zdravlja prema javnozdravstvenim prioritetima,
- mjere prevencije kroničnih masovnih bolesti,
- sudjeluje u predlaganju i provođenju preventivnih programa uz evaluaciju istih,
- praćenje korištenja zdravstvenih kapaciteta i rad zdravstvenih službi,
- prikupljanje, kontrolu i obrađuje podatke iz primarne specijalističko-konzilijarne i stacionarne zdravene djelatnosti te evaluaciju rada zdravstvenih službi
- praćenje morbiditeta i mortaliteta na svom području,

U skladu s navedenim mjerama tim provodi tri Nacionalna programa za suzbijanje raka (dojke, debelog crijeva i grlića maternice).

Tim za javno zdravstvo je također prikupio obavio kontrolu i posao u Hrvatski zavod za javno zdravstvo slijedeće statističke obrasce iz bolnica u Novoj Gradiški i Slavonskom Brodu:

- 1237 bolničko-statističkih obrazaca onko-tip
- 1477 prijave poroda
- 213 prekida trudnoće
- 9 prijave perinatalne smrti
- 1164 psihijatrijskih obrazaca
- 1196 PHD nalaza
- 22361 bolničko-statističkih obrazaca (tzv. osnovni tip obrasca za ostale hospitalizacije)
- 28576 obrazaca dnevnih bolnica
- 388 prijava malignih neoplazmi - prijavili su liječnici obiteljske medicine što su proslijeđene u registar za rak Republike Hrvatske u HZJZ.

Obavili smo kontrolu i djelomičnu obradu 4234 obrazaca vitalne statistike (izvješća o rođenju, smrti i sklopljenom braku), računajući i 83 provjere uzroka smrti obilaskom Naime, potvrde o smrti koje nisu pravilno ispunjene vraćaju se ponovno u Zavod te se vrši retrogradno istraživanje uzroka smrti za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Nadalje, učinjena je i provjera i obrada 270 godišnjih izvješća (opća/obiteljska medicina i ZZ dojenčadi i predškolske djece, preventivna ZZ dojenčadi i predškolske djece i odraslih, sistematski pregledi dojenčadi i male djece, preventivne mjere i postupci u djelatnosti opće medicine, zdravstvena Zaštita žena, stomatološka zdravstvena zaštita, djelatnost hitne

medicinske pomoći, djelatnost medicine rada, patronaža i kućna njega i specijalističko-konzilijska zdravstvena zaštita). Brojčani pokazatelji su prikazani u tablicama 6.2.16-6.2.18.

Pristiglo i uneseno u program je 2 izvješća o provedenim preventivnim pregledima odraslih iz ambulanti opće medicine.

Koristeći prikupljene obrađene zdravstvene pokazatelje, a uz suradnju ostalih službi Zavoda, tim za javno zdravstvo je u 2014. godini pripremio publikaciju "Zdravstveno stanje pučanstva i rad zdravstvene djelatnosti Brodsko-posavske županije u 2013.

Tablica 6.16. Struktura statističkih izvješća za bolničko-statističke obrasce u 2014.g.				
R.b.	Vrsta obrasca	Slavonski Brod	Nova Gradiška	Ukupno
1.	BSO- osnovni tip obrasca	18.328	5.190	23.518
2.	Onko tip obrasca	1.136	101	1.237
3.	Prijava poroda	1.086	391	1.477
4.	Prijava prekida trudnoća	169	44	213
5.	Prijava perinatalnih smrti	8	1	9
6.	Psihijatrijski obrasci	865	299	1.164
7.	PHD nalazi	1.196	0	1.196
8.	Prijava malignih neoplazmi	388	0	388
9.	Dnevne bolnice i hemodijaliza	27.541	1035	28.576
UKUPNO OBRAZACA		50.717	7.061	57.778

Tablica 6.17. Struktura obrazaca vitalne statistike		
R.b.	Vrste obrazaca	Broj
1.	Statistički izvještaj o rođenju DEM1	1.525
2.	Statistički izvještaj o smrti DEM2	1.853
3.	Statistički izvještaj o sklopljenom braku DEM3	858
UKUPNO OBRAZACA		4.234

Tablica 6.18.
Struktura obrazaca primarne i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite

R.b.	Vrste obrazaca	Broj
1.	Izvješće tima promarne zdravstvene zaštite	84
2.	Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece	34
3.	Zbirno izvješće hitne medicinske pomoći	5
4.	Izvješće tima za zdravstvenu zaštitu žena	10
5.	Zbirno izvješće za djelatnost medicine rada	3
6.	Izvješće tima za zaštitu i liječenje usta i zubi	68
7.	Izvješće patronažnog tima	25
8.	Izvješće timova kućne njege	7
9.	Izvješće za specijalističko konzilijarnu djelatnost	34
UKUPNO OBRAZACA		270

6.1.6. Nacionalni programi

Nacionalni programi za rano otkrivanje raka provode se na razini države. Kao što je ranije navedeno Nacionalne programe provodi tim javnog zdravstva.

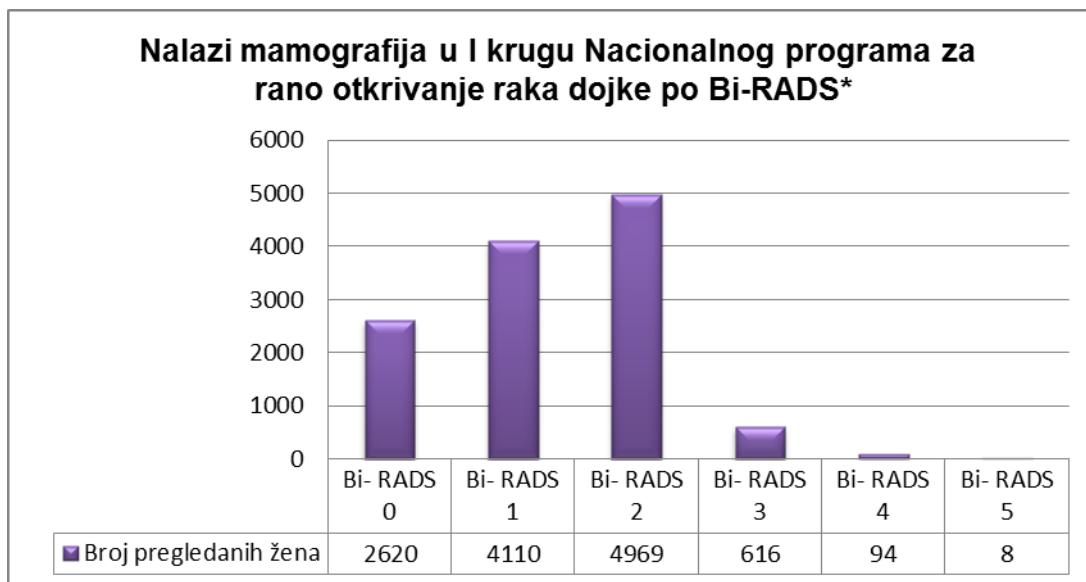
Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke provodi se od 2006. godine, kada je započeo prvi krug pozivanja žena u dobi od 50-69 godina. Mamografsko snimanje se provodi u dvije mamografske jedinice: Opća bolnica Dr. Josip Benčević i Opća bolnica Nova Gradiška.

Rak dojke je najčešće sijelo raka u žena u svijetu. U Hrvatskoj je vodeći uzrok smrti u žena u dobi od 35 do 69 godina. Svakoj 11. ženi u Hrvatskoj prijeti rak dojke. Broj oboljelih i umrlih značajno raste nakon 45. godine. Nacionalni program je osmišljen tako da svakoj ženi u dobi od 50 do 69 godina omogući sudjelovanje u programu, odnosno besplatni mamografski screening (probir) svake 2-3 godine, uz praćenja žena s pozitivnim ili sumnjivim nalazima. U Brodsko-posavskoj županiji prema još uvijek relevantnom popisu stanovništva iz 2001. godine navedena godišta obuhvaćaju 21.038 žena.

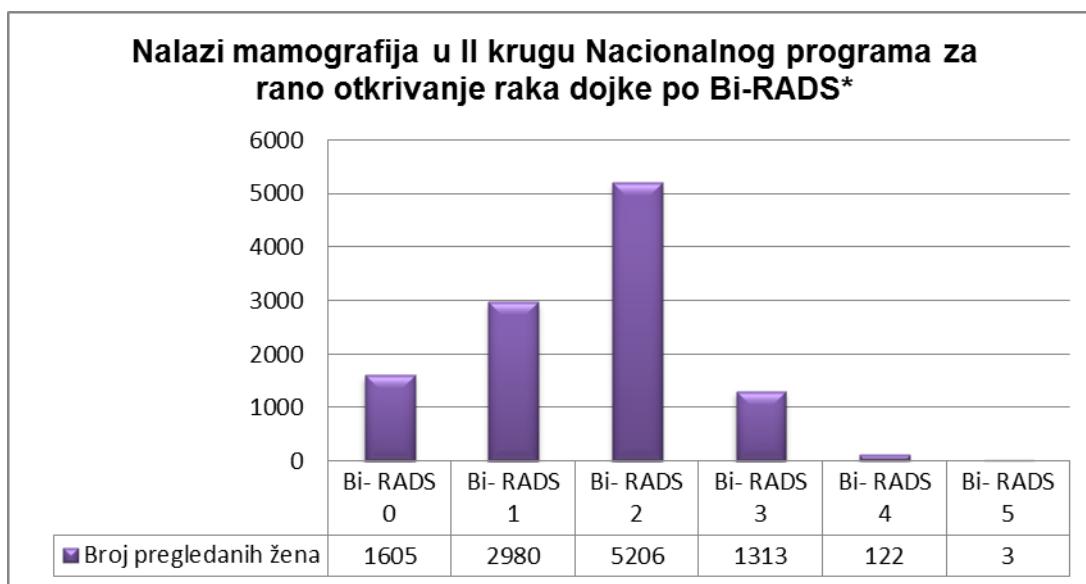
Ciljevi programa:

- 1.Smanjiti mortalitet za 25% za 5 godina.
- 2.Otkriti rak u lokaliziranom stadiju u većem postotku nego danas u odnosu na uznapredovale stadije bolesti (više od 90% bolesnica s karcinomom dojke može se izlječiti ako se dijagnoza postavi na vrijeme, u ranom stadiju).
- 3.Poboljšati kvalitetu života oboljelim ženama

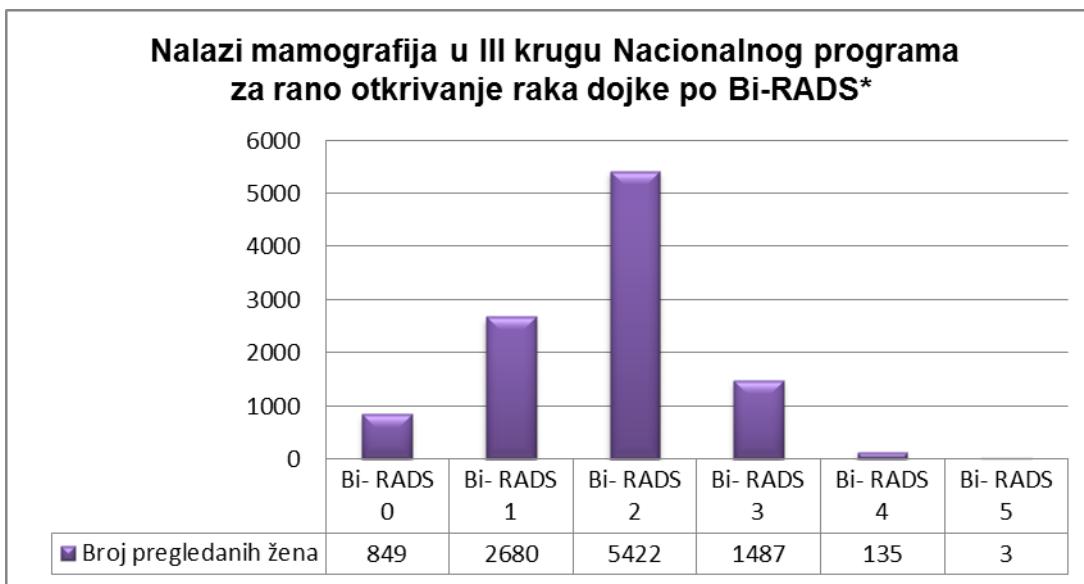
Tijekom 2014. godine nastavljeno je pozivanje žena za Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke u 3. ciklusu pozivanja. Poslano je 11.665 poziva za mamografiju, te je kontinuirano savjetovano putem telefonskih poziva 2.690 osoba u svezi provođenja programa .Za sve žene čija su godišta obuhvaćena u nacionalnom programu prikupljeno je i analizirano 130 statističkih listića, nalaza (PHD, prijava malignih neoplazmi, Onko- tip listića) i potvrda o smrti kako bi se ažurirali podaci u programu. Rad je također evauliran putem izvješća nadležnim institucijama. Podsjecamo još jednom da je u prvom ciklusu pozivanja otkriveno i potvrđeno 71, a u drugom 44 novih karcinoma. U trećem ciklusu potvrđeno je 57 karcinoma. Treći ciklus je završio sredinom prošle godine. Odaziv u tom ciklusu iznosi oko 60% što je nešto iznad prosjeka u Hrvatskoj. Četvrti ciklus pozivanja je započeo u lipnju i dalje je u tijeku pozivanje žena. Od početka 2015. godine na snazi je novi informatički program za pozivanje. Nalazi mamografija po pojedinim ciklusima su grafički prikazani na Slikama 6.7.,6.8. i 6.9.

Slika 6.7. Nalazi mamografija u I. krugu Nacionalnog programa

Slika 6.8. Nalazi mamografija u II. krugu Nacionalnog programa

Slika 6.9. Nalazi mamografija u III. krugu Nacionalnog programa

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva započeo je 2008. godine na nivou cijele države, pa tako i u našoj županiji. Smatra se da će u razvijenim zemljama od raka debelog crijeva tijekom života oboljeti približno 4,6% muškaraca i 3,2% žena. Na drugom je mjestu po učestalosti raka i kod muškaraca i kod žena. Svaka osoba starija od 50 godina nosi 5% rizika da će do 74 godine razviti rak debelog crijeva, odnosno 2,5% rizika da će umrijeti od raka debelog crijeva. Zabrinjavajući podatak je da se manje od 10% karcinoma debelog crijeva otkrije u lokaliziranom stadiju kada je i mogućnost izlječenja najveća.

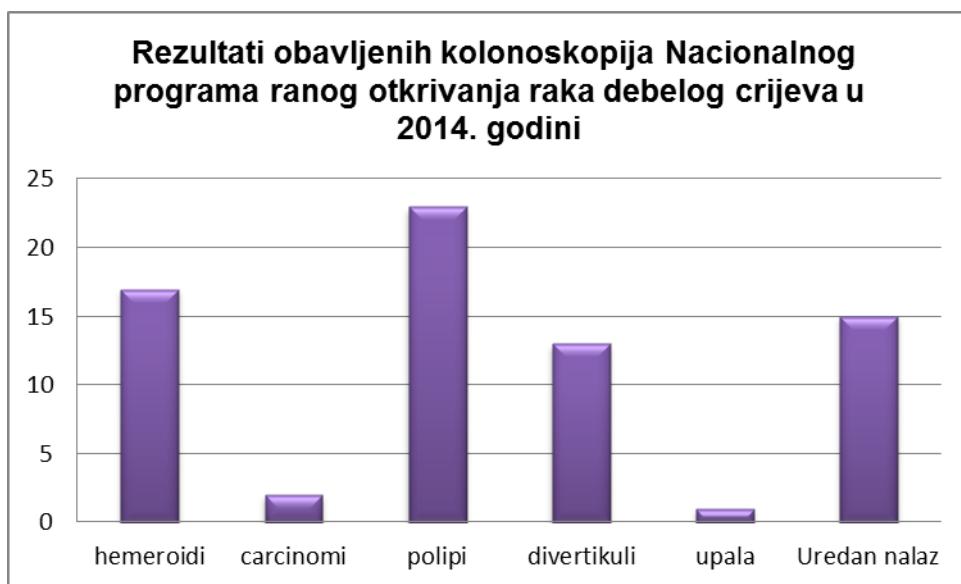
Nacionalni program je osmišljen tako da svaka osoba u dobi od 50. do 74. godine života na kućnu adresu dobije testove na skriveno krvarenje u stolici „hemokult“ (screening test ili probir). Testovi se zatim šalju u Zavode za javno zdravstvo gdje se obavlja testiranje u Službi za mikrobiologiju. U slučaju pozitivnog testa na okultno krvarenje županijski koordinator (tim javnog zdravstva) dalje dogovara kolonoskopski pregled u nadležnoj ustanovi, te o terminu obavještava pacijenta pismenim putem.

Ciljevi programa:

- 1.Smanjiti mortalitet za najmanje 15% za 5 godina
- 2.Otkriti rak u lokaliziranom stadiju- smanjiti troškove liječenja, povećati kvalitetu života oboljelima.
- 3.Obuhvatiti najmanje 60% pozvanih na testiranje

Tijekom 2014. godine pozvano je 12.419 i to slijedeća godišta: 1945., 1949., 1950.,1958.,1959.,1960. Kontinuirano je provođeno kontroliranje hemokult testova (2663) dospjelih u Zavod za javno zdravstvo, te telefonsko savjetovanje (157 poziva). Također su za sve osobe čija su godišta obuhvaćena nacionalnim programom izdvojeni prispjeli PHD nalazi, Prijave malignih neoplazmi te ONKO tip lista (294 nalaza, prijava i lista). Kako bi se ažurirali podaci u programu. Rad je također evaluiran putem izvješća nadležnim institucijama. Tijekom 2014. godine poslano je 84 poziva za kolonoskopiju. Nalazi kolonskopija prikazani

su na Slici 6.10. Odaziv je bio oko 24% , što je ispod zadanog cilja,ali je u porastu u odnosu na 2013. godinu.

Slika 6.10. Rezultati obavljenih kolonoskopija u sklopu Nacionalnog Programa

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Krajem studenog 2012. g. počela provedba trećeg nacionalnog programa-ranog otkrivanja vrata maternice. Od raka vrata maternice godišnje u Republici Hrvatskoj umre oko sto žena, a svake je godine tristotinjak novooboljelih. Rak vrata maternice na osmom je mjestu uzroka smrti od raka u žena.

Programom ranog otkrivanja raka vrata maternice obuhvaćene su žene u dobi između 25 i 64 godine, koje će na kućnu adresu dobiti poziv na Papa test. Prvi dio pozivanja odnosio se na žene koje su najstarijih godišta i nisu bile na Papa testu više od tri godine. Postepeno će kroz tri godine i sve ostale žene biti obuhvaćene.

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije šalje na kućne adrese ženama pozive sa promidžbenim materijalom te kontakt telefonom nadležnog ginekologa s kojim će dogоворити termin PAPA testa.

Ciljevi programa:

1. obuhvatiti 85% ciljne populacije tijekom tri godine od početka programa,
2. smanjiti invazivni rak vrata maternice za 60% u dobnoj skupini između 25 i 64 godine
3. smanjiti mortalitet od invazivnog raka vrata maternice za 80% u 13 godina od početka programa.

Tablica 6.16.
Mjere prevencije kroničnih masovnih bolesti, provođenje preventivnih programa

•	Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke-MAMMA	
	Slanje poziva za mamografiju	11.655
	Izrada izvješća za MZSS i analiza rezultata	10
	Kontrola PHD nalaza, Prijava malignih neoplazmi i ONKO-tip listača	130
	Telefonski savjeti	2690
	Komunikacija s mamojedinicama	23
•	Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva	
	Slanje poziva osobama po uputama HZJZ	12419
	Slanje testova na okultno krvarenje	2663
	Slanje testova osobama koje su nepravilno napravile test	3
	Dogovaranje i slanje poziva za kolonoskopiju	84
	Prikupljanje, kontroliranje i unošenje nalaza kolonoskopije	71
	Kontrola PHD nalaza, Prijava malignih neoplazmi i ONKO-tip listača	294
	Izrada izvješća za MZSS i analiza rezultata	8
	Telefonski savjeti	157
	Komunikacija s kolonoskopičarima	4
	Kontrola i obrada vraćenih koverti i upitnika	526
	Nacionalni program ranog otkrivanja raka grlića maternice	
	Slanje poziva na pregled	7920
	Telefonski savjeti	2
	Komunikacija s ginekolozima ,PZZ, udrugama	4

Tijekom 2014. godine iz Službe za epidemiologiju i javno zdravstvo, poslano je 7920 poziva ženama od 1948. do 1987.godišta, koje imaju odabranog ginekologa i nisu bile na Papa testu unazad 3 godine. Brojčani pokazatelji su navedeni u Tablici 6.16.

6.2. Prikaz rada Službe za mikrobiologiju za 2014. godinu

Služba za mikrobiologiju, ZZJZ Brodsko – posavske županije
Tablica 6.17. Prikaz uzoraka od 1.1. 2014. – 31. 12. 2014.

Uzorci za detekciju crijevnih infekcija	10155
Uzorci za detekciju respiratornih infekcija	4179
Uzorci za detekciju urogenitalnih infekcija	23656
Anaerobne infekcije	27
Infekcije središnjeg živčanog sustava	68
Dijagnostika sepse (samo pozitivni)	716
Bakteriološka serologija	2001
Parazitologija (detekcija, izolacija)	6856
Mikologija (detekcija, izolacija)	491
Enteralni virusi (detekcija)	598
Respiratorni virusi (detekcija)	93
Virusološka serologija	387
Ostalo (razni obrisci, obrisci rana, nadzorne kulture, aspirati, kontrola sterilnosti, punktati, izljevi, itd)	3673
UKUPNO	52990

Služba za mikrobiologiju je u 2014. godini obradila 52 990 uzorka, što u odnosu na prethodne godine (2012. i 2013.) ukazuje na daljnji pad broja uzoraka, te u odnosu na prošlu, 2013. godinu ih je manje za 2640 uzorka ili za 4,75 %. Međutim, unatoč manjem broju uzoraka, povećao se broj specifičnih pretraga (iz jednog uzorka se može napraviti više pretraga te je zato povećan njihov broj) i iznosi 58 141 što u odnosu na 2013. godinu predstavlja povećanje od 2 682 pretrage ili 4,62 %. Tablica 1. – Prikaz uzoraka u 2014. god. (prema izvješću za HZZJZ).

Od ukupnog broja zaprimljenih uzoraka, njih 18,54 % završeno je s pozitivnim rezultatom (izolacijom, dokazom patogena, antiga ili protutijela) što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na 2013. godinu (0,27%).

Najčešći uzorak je i dalje urin koji čini 33,9 % svih uzoraka i iznosio je 17 984 uzorka a pozitivnih je bilo 5 285 (28,62%). *Escherichia coli* je i dalje najčešće izolirani patogen urotrakta, međutim, postotak izolata se značajno smanjio u odnosu na 2013. godinu (83%) na 46% u 2014. godini. Razlog tome je sve veći broj drugih enterobakterija kao uzročnika uroinfekcija, pogotovo kod hospitaliziranih bolesnika.

U usporedbi sa prethodnim godinama i dalje postoji lagani pad broja uzoraka za detekciju urogenitalnih infekcija i iznosi 23 656 uzorka, i u odnosu na 2013. godinu je manji za 485 uzorka. Pretraga za detekciju *Chlamidie trachomatis* bilo je 2423 (povećanje u odnosu na 2013 za 387 pretraga uzorka), a pozitivnih svega 38 (1,6%). Pretraga za detekciju mikoplazmi bilo je 2520 s 782 (31 %) pozitivnih.

U odnosu na 2013. godinu povećan je broj uzoraka za dijagnostiku respiratornih infekcija i to za 88 uzorka, a povećanje je uglavnom nastalo radi povećanja broja pretraga i to uvođenjem novih dijagnostičkih testova u zadnje 2-3 godine, koji tek sada imaju veći odaziv u smislu slanja na uzoraka navedene pretrage od strane ordinarijusa. I dalje je u primjeni brzi test za dijagnostiku BHS-A, a uzorka u 2014. godini bilo je 75 sa svega 10 pozitivnih, no kultura ostaje „zlatni standard“ i takvom dijagnostičkom pretragom izolirali smo 104 BHS-A, najčešće iz uobičajenih područja –ždrijelo/tonzile/nazofarinks, 6 urina, 1 iz hemokulture i 3 iz uzorka rana.

Broj uzoraka za dijagnostiku tuberkuloze iznosio je 1890 uzorka i u odnosu na 2013. godinu predstavlja povećanje od 684 uzorka. Povećan je broj iskašljaja i iznosi 1279 (73 više nego u 2013). Bronhoskopski uzetih uzoraka minimalno je više nego u 2013. godini (za 6 uzorka). Broj uzoraka lavata želučanog sadržaja za dijagnostiku TBC i dalje je u padu i u 2014. godini iznosi svega 27 uzorka (u 2011. godini godini imali smo 261 uzorak lavata želuca). Pleuralnih punktata u 2014. godini bilo je 16, urina 273 (za 56 uzorka manje u odnosu na 2013), likvora 15, izljeva 13, aspirata i eksudata 10. Direktno mikroskopski pozitivnih uzoraka bilo je 27, a poraslo je 35 kultura. Velika pomoć u dijagnostici TBC nam predstavlja primjena brzog testa (koji se koristi i u Referentnom centru za TBC), a pomoću kojega već prije rezultata identifikacije možemo tvrditi da li se radi o *Mycobacterium tuberculosis* ili o atipičnoj mikobakteriji. Od ove godine uz svaki porast soja (izuzev copy – sojeva) izdajemo nalaz o rezultatima brzog testa, te je testirano 39 izolata a pozitivnih je bilo 20 (51%).

U 2014. godini bilo je značajno manje izolata atipičnih mikobakterija nego prošle godine i uglavnom su izolirane iz iskašljaja - *M. gordonae* (3), *M. abscessus* (1), *M. mucogenicum* (1) te jedna iz urina – i *M. triviale* (1).

Broj pozitivnih hemokultura ove je godine bio za 33 uzorka veći i iznosio je 625 uzoraka.

Od 53 likvora zaprimljena tijekom 2014. godine pozitivno je bilo 5 (9,26 %) uzoraka.

Broj raznih obrisaka (rane, nadzorne kulture) iznosi 1223 i porastao je za 2,5% u odnosu na 2013. Godinu.

Uzoraka stolica je 759 manje u odnosu na prethodnu godinu, broj uzoraka stolica za dijagnostiku *Vibrio cholerae* pao je sa 35 na 14 uzorka, dok je broj uzoraka stolice na *Clostridium difficile* toksin porastao sa 144 uzorka na 155 uzorka.

U 2014. godini smanjen je broj uzoraka za dijagnostiku respiratornih virusa, i to sa 137 na 93 uzorka.

Uzoraka urina u 2014. godini za dokaz *Legionella* antiga bilo je 37 naspram 20 uzoraka u 2013. godini te predstavlja povećanje od 54%.

Uzoraka stolice za dokaz različitih intestinalnih virusa bilo je 598 (33,4 %) više u odnosu na 2013. godinu. Pozitivnih je bilo najviše među rota virusima (38), dok su ostali bili zastupljeni u manjem broju.

Broj uzoraka za dijagnostiku *H. pylori* iznosio je 512 što je za 155 uzorka više u odnosu na 2013. godinu, a bilo je 21,41% pozitivnih. Iako je INFAI izdisajni test za *H. pylori* puno bolja dijagnostička opcija kod primo dijagnostike navedenog patogena, svega mali broj korisnika se odlučio za ovu pretragu radi njenog plaćanja. Broj pozitivnih od svih testiranih tim testom (12) iznosio je 54 % te upućuje na bolje dijagnostičke kriterije!

Utvrđen je i pad broja uzoraka u smislu nadzornih kultura sa JIL-a i ostalih odjela bolnice, pa je broj takvih obrisaka sa 720 u 2013. godini pao na 578 uzorka u 2014. godini.

U 2014. godini, obradili smo ukupno 583 uzorka seruma na serološke biljege za EBV, CMV, Toxoplasma gondii, Rubella, Borrelia, Chl. pneumoniae i Mycopl. pneumoniae što predstavlja povećanje od čak 45 % u odnosu na 2013., a pozitivnih, kao znak akutne infekcije bilo je 105 (18%).

U 2014. godini izolirana su 47 izolata salmonela kod 39 pacijenata- *S. enteritidis* – 24, *S. gr B*, subspecie 1 – 1, *S. Coeln*- 3, *S. Infantis* – 1, *S. Kottbus* – 1, *S. Saintpaul* – 1, *S. Seftenberg* – 1, *S.Thompson* – 1 i *S. Typhimurium* – 14 izolata. U ukupnom broju izolata prisutni su i copy-sojevi (više izolata jednog bolesnika).

I ove godine nastavljamo sa razlučivanjem *Campylobacter jejuni* od ostalih Campylobacteria, te je izolirano 51 *C. jejuni* i 9 *C. spp.*

Tijekom 2014. godine obrađeno je 90 uzorka za dokaz HPV visokoga rizika, a pozitivnih je bilo 52 uzorka (58%).

U 2014. godini pratili smo rezistenciju patogena na području Brodsko – posavske županije u periodu od 1. listopada – 31. prosinca, kao članovi Odbor-a za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u RH pri AMZH, učestvovali smo u testiranju za vanjsku kontrolu kvalitete (NEQAS), te i dalje (već od 2001. godine) sudjelujemo u EARSS – net mreži koja prikuplja podatke o osjetljivosti definiranih patogena (*Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Enterococcus faecalis/faecium*, *Klebsiella pneumoniae*, *Escherichia coli*, *Streptococcus pneumoniae* i *Acinetobacter baumannii*) iz primarno sterilnih uzoraka (hemokulture i likvori) na području EU i pojedinih pridruženih članova.

6.3. Prikaz rada Službe za zdravstvenu ekologiju

Ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće iz javnih vodovoda na području naše županije obuhvatilo je 949 uzoraka (mikrobiološki parametri) i 689 uzoraka (kemijski parametri), od čega je mikrobiološki neispravno 6,74%, a kemijski 8,56% uzoraka kako je prikazano na Tablici 6.18.

Tablica 6.18. Prikaz broja mikrobiološki i kemijski ispitanih uzoraka vode, namirnica i briseva s radnih površina i predmeta u 2014. godini

UZORAK	S L A V O N S K I B R O D							
	Mikrobiološki				Kemijski			
	2013.	2014.		2013.	2014.			
	Ukupno	Ukupno	Neispravno		Ukupno	Ukupno	Neispravno	
	N	N	N	%	N	N	N	%
VODA ZA PIĆE								
- iz javnih vodovoda	933	949	64	6,74	813	689	59	8,56
- iz ost.jav.vodoop.objekata	226	106	56	52,83	220	106	34	32,08
- iz individualnih objekata	268	458	334	72,9	201	335	78	23,3
OTPADNE VODE					46	68	12	17,6
VODA ZA REKREACIJU	94	74	1	1,35	94	74		
- bazeni sa slatkom vodom								
- otvoreni	15	3	0	0	15	3	0	0
- zatvoreni	79	71	1	1,4	79	71	0	0
RIJEKE - klasifikacija -	15	18	0	0	15	18	0	0
TEHNOLOŠKA VODA								
DIJALIZA	13	12	0	0				
HRANA	503	381			40			
- gotova hrana	175	128			0	0		
- sladoled	33	22			0	0		
- bezalkoholna pića	42	28			18	7	0	0
- tjestenina	4	4			0	0		
- kolači	50	29			0	0		
- meso i mesni proizvodi	47	38			0	0		
- kava	10	4			2	0		
- mlijeko i mliječni proizvodi	0	5			0	0		
- bomboni	4	0			1	0		
- dječja hrana	0	2			0	0		
- kruh i pecivo, brašno	137	107			3	0		
- začini i čajevi	0	0			0	0		
- voće i povrće, proizvodi	1	1			2	0		
- riža	0	0			0	0		
- alkoholna pića	0	0			14	3	0	0
- predmeti opće uporabe	36	94	33	35,11				
BRISOVI	9272	7670	36	0,47				

Iz ostalih javnih vodoopskrbnih objekata analizirano je 106 uzoraka od kojih je 52,83% bilo mikrobiološki neispravno, a 32,08% je bilo neispravno zbog kemijskih parametara. Iz individualnih vodoopskrbnih objekata mikrobiološki je neispravno bilo 72,9% uzoraka, a kemijski 23,3%.

Ukupno je iz svih vodoopskrbnih objekata mikrobiološki ispitano 1513 uzoraka vode od čega je 30% zdravstveno neispravno zbog povišenog broja aerobnih bakterija, ukupnih koliformnih bakterija i fekalnih streptokoka. Kemijski je analizirano ukupno 1075 uzorka od kojih je 15,91% neispravno, uglavnom zbog povišenih koncentracija željeza, mangana, nirata te boje i mutnoće.

Ispitano je ukupno 74 uzorka vode iz otvorenih i zatvorenih bazena. U 98,67% uzoraka svi mikrobiološki i kemijski parametri odgovarali su uvjetima za bazensku vodu. Iz bazena za rekreaciju i medicinsku rehabilitaciju analizirano je 23 uzorka vode, od kojih je jedan uzorak bio mikrobiološki neispravan.

Na riječnom kupalištu Poloj je uzorkovano i analizirano 18 uzoraka. Voda je svrstana u kategoriju „izvrsna“ i „dobra“.

U suradnji s Ministarstvom zdravlja i sanitarnom inspekциjom uzorkovano je i analizirano 64 uzorka vode na području Brodsko-posavske županije. 1 uzorak je bio revizijski. Ovaj monitoring je financiran od Ministarstva zdravlja i obuhvatio je bolnice, škole, restorane te objekte u kojima se proizvodi hrana. Od 64 analizirana uzorka, 9,38% je bilo neispravno zbog mikrobioloških, a 1,56% zbog kemijskih parmetara.

Analizirana su 68 uzorka otpadne vode i to prvenstveno na parametre pH, KPK, BPK₅, detergente te ulja i masti.

S odjela za dijalizu Opće bolnice "Dr. Josip Benčević" ispitano je 12 uzorka vode i svi su bili mikrobiološki ispravani.

Prema planu financiranja Brodsko-posavske županije kao naručitelja, provodio se monitoring vode za piće. Uzorkovano je i analizirano 202 uzorka vode za piće (vodovodi, lokalni vodovodi, izvori) od kojih su 4 uzorka bila revizijska. Od svih analiziranih uzorka vode u monitoringu, njih 42 nisu bila zdravstveno ispravna. Mikrobiološki nije bilo ispravno 7,92% uzorka, a 18,81% kemijski.

U sklopu provedbe Monitoringa vodnog režima i kakvoće vode poljoprivrednih tala na području dovodnog melioracijskog kanala za navodnjavanje Biđ – bosutskog polja za razdoblje 2014. godine analizirano je 286 uzorka podzemne, površinske i procjedne vode na određene kemijske parametre.

Služba za zdravstvenu ekologiju obavlja nadzor nad zdravstvenom ispravnosću proizvoda u objektima za proizvodnju i promet živežnih namirnica, školskim kuhinjama, dječjim vrtićima, raznim ugostiteljskim objektima, a sve to na temelju sklopljenih ugovora. Isto tako, Služba radi i na uvođenju HACCP-a u objekte subjekata koji rukuju s hranom.

U 2014. godini uzeto je ukupno 7670 otiska/briseva s radnih površina, postrojenja, prostora, ruku zaposlenih osoba u proizvodnji i prometu namirnicama radi provjere mikrobiološke čistoće. Od ukupnog broja analiziranih otiska/brisova, 36 ih je neispravnih ili 0,47 %, prvenstveno zbog prisustva aerobnih mezofilnih bakterija.

Tijekom godine ispitan je ukupno 381 uzorak hrane od čega je mikrobiološki neispravno 0,52%. Najčešće su analizirana gotova jela. Kemijske analize hrane rađene su na 10 uzoraka i to na bezalkoholnim i alkoholnim pićima.

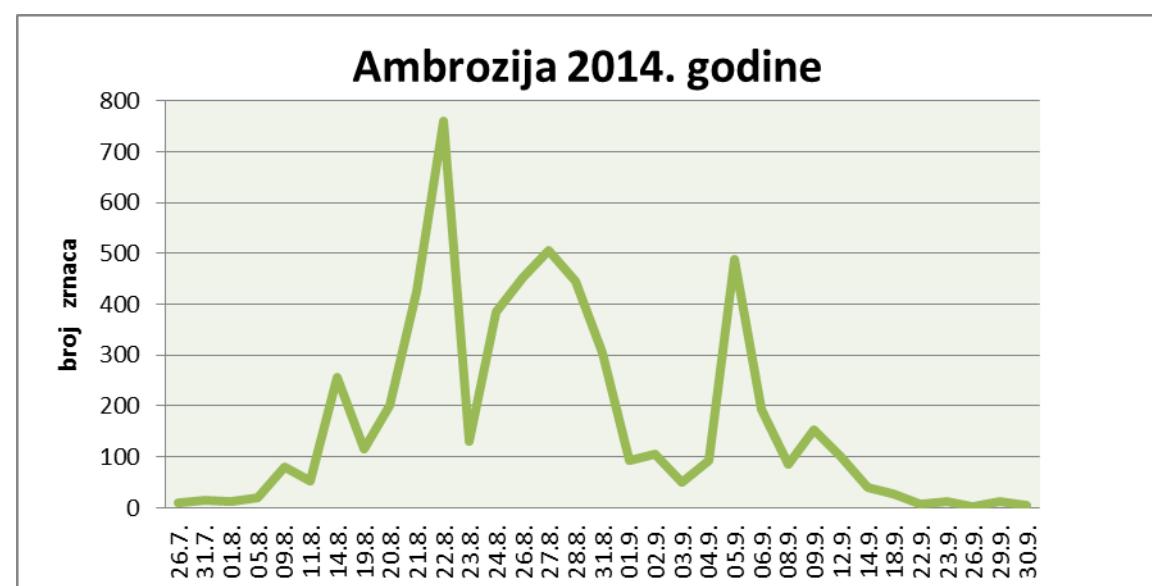
U 2014. godini je analizirano 94 predmeta opće uporabe, od kojih je 33 ili 35,1% bilo neispravno, najčešće zbog prisustva *Pseudomonas aeruginose*.

Biološka provjera sterilnosti suhih sterilizatora i autoklava napravljena je na 110 uzoraka iz ambulanti opće medicine i stomatoloških ambulanti s područja naše županije.

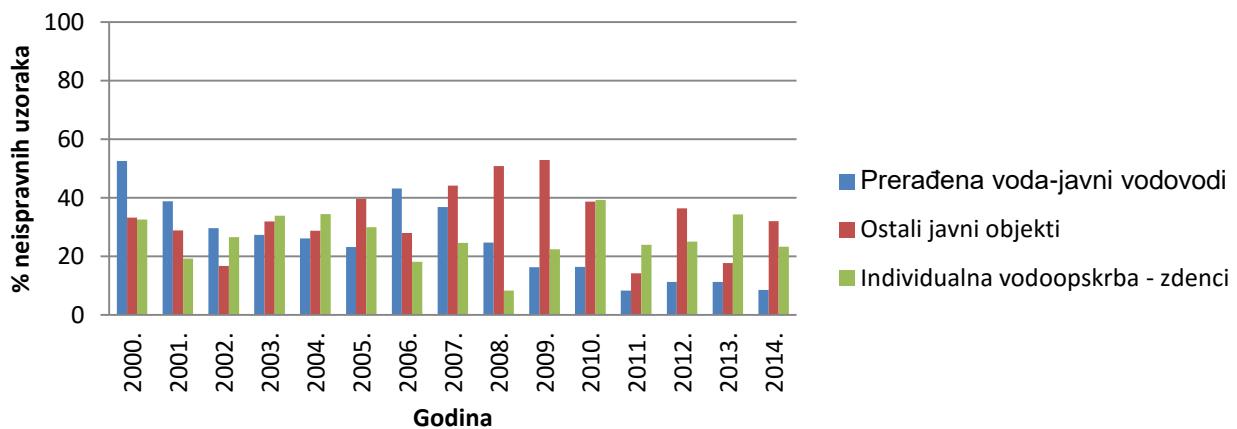
Slika. 6.10. Najčešće analizirani uzorci namirnica

Služba za zdravstvenu ekologiju 2014. godine mjerila je koncentracije peluda u zraku, opet samo u periodu od 26.07. do 30.09.2014.

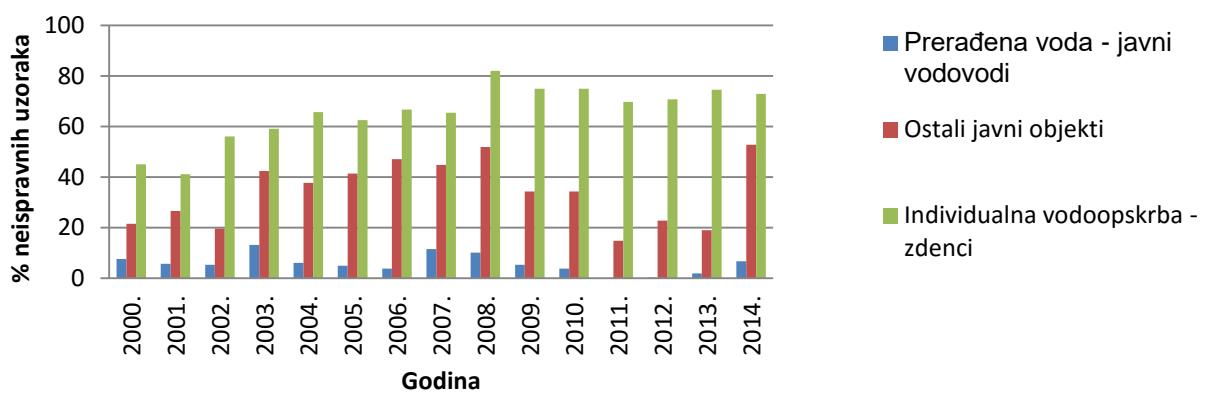
Slika 6.11. Pelud ambrozije u 2014. godini

Pregled neispravnih uzoraka vode za piće zbog kemijskih parametara u periodu od 2000. do 2014. godine

Slika 6.12. Pregled neispravnih uzoraka vode za piće zbog kemijskih parametara u periodu od 2000. do 2014. godine

Pregled neispravnih uzoraka vode za piće zbog mikrobioloških parametara u periodu od 2000. do 2014. godine

Slika 6.13. Pregled neispravnih uzoraka vode za piće zbog mikrobioloških parametara u periodu od 2000. do 2014. godine

6.4. Prikaz rada Službe za preventivnu školsku medicinu

Služba za preventivnu školsku medicinu imala je školske godine 2013./2014. u skrbi 23145 učenika osnovnih i srednjih škola te studenata. Na području Slavonskog Broda s pripadajućim selima u skrbi je bilo 15845 učenika i 2000 studenata, a na području Nove Gradiške s pripadajućim selima 5300 učenika. Osnovnu školu pohađao je 13953 učenika (za grad Slavonski Brod i sela 10085, a za Novu Gradišku i sela 3868). Srednju školu pohađalo je 7192 učenika (u Slavonskom Brodu 5760, a u Novoj Gradiški 1432 učenika).

Tablica 6.19.
Ukupan broj djece u skrbi u školskoj godini 2013./2014.

OSNOVNA ŠKOLA								SREDNJA ŠKOLA				STUDENTI	UKUPNO
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I	II	III	IV		
1605	1790	1782	1658	1636	1774	1828	1880	2021	2029	1957	1185	2000	23 145

U okviru redovitog programa specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i mladeži, u periodu od 1.7.2013. do 30.6.2014., obavljeno je 4404 sistematskih pregleda, od toga 1733 u okviru komisijskog pregleda za upis u prvi razred osnovne škole (10 za prošlu šk.god.). U petom razredu osnovne škole pregledano je 386 učenika, u osmom 1756 učenika, u prvom srednje 213 učenika te na prvoj godini fakulteta 316 studenata. Služba je obavila 445 kontrolnih pregleda i 3454 screeninga. Od screeninga su provođeni: screening vidne oštirine i vida na boje u 3.r. osnovne škole te screening kralješnice u 6.r.

Tablica 6.20.
Vrste obavljenih pregleda

VRSTA PREGLEDA	UPISTO I.R.O.Š.	Ostali kontrolni	III.r. O.Š.	IV.r. O.Š.	V.r. O.Š.	VI.r. O.Š.	VII.r. O.Š.	VIII.r. O.Š.	I.r. O.Š.	STUDENTI	UKUPNO
SISTEMATSKI PREGLED	1723				386			1756	213	316	4404
KONTROLNI PREGLED	202	146			15			80	2		445
SCREENING			3068			386					3454

Služba je obavila sva cijepljenja prema Provedbenom programu obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj Ministarstva zdravlja za učenike prvih, šestih, sedmih i osmih razreda osnovnih škola te za učenike završnih razreda srednjih škola. Ukupno je učinjeno 20943 postupka cijepljenja i namjenskih pregleda prije cijepljenja.

Tablica 6.21.
Namjenski pregledi prije cijepljenja i postupci cijepljenja

	OSNOVNA ŠKOLA	SREDNJA ŠKOLA	UKUPNO
POSTUPCI CIJEPLJENJA	19083	1860	20943

Namjenskih pregleda radi utvrđivanja primjerenog programa tjelesne i zdravstvene kulture, zdravstvene spremnosti za športske aktivnosti, smještaja u đački ili studentski dom, na zahtjev druge ustanove te radi upisa u srednju školu ili fakultet obavljeno je 954.

Savjetovališnim radom obuhvaćeno je 1377 učenika, roditelja i nastavnika.

Zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 5566 najvećim dijelom učenika, manjim dijelom roditelja i nastavnika.

Tablica 6.22.
Vrste obavljenih postupaka

	NAMJENSKI PREGLEDI	RAD U SAVJETOVALIŠTU	ZDRAVSTVENI ODGOJ	RAD U KOMISIJAMA	BROJ OBILAZAKA ŠKOLE
OSNOVNA ŠKOLA	528	1097	5566	1824	424
SREDNJA ŠKOLA	426	277			22
STUDENTI		3			
UKUPNO	954	1377	5566	1824	446

Od ukupno 1723 učenika pregledanih prije upisa u 1. razred osnovne škole za 108 učenika je odgođen upis. Radi utvrđivanja primjerenog oblika odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju pregledano je 101 učenika, za 17 učenika s lakšim teškoćama u razvoju određen je redovni individualizirani program, za 59 prilagođeni individualizirani program, za 14 učenika poseban program, za 3 djece produženi stručni postupak, 8 djece s većim teškoćama čl 12.

Tijekom školske godine ostvareno je 446 posjeta školama. Najčešće bolesti školske djece i mladeži na području naše županije, a utvrđene na sistematskim pregledima su: bolesti

zuba (karijes, nepravilan zagriz), bolesti mišićno- koštanog sustava (nepravilno držanje, skolioza, kifoza, juvenilne osteohondroze, ozljede, i dr.), bolesti kože i kožnih adneksa, refrakcijske anomalije, preuhranjenost i pretilost, dislalije, poremećaji ponašanja i ostali duševni poremećaji.

6.5. Prikaz rada Službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u 2014.godini

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti ugovorom sa HZZO-om se obvezuje provoditi:

- unaprjeđenje i očuvanje mentalnog zdravlja
- rano otkrivanje, liječenje i rehabilitaciju duševnih poremećaja
- prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
- dijagnosticiranje ovisnosti
- rad s konzumentima i ovisnicima, uključujući nadzor nad provođenjem specifične medikamentozne terapije
- savjetovališni rad s članovima obitelji.

Uz provođenja stavki ugovora sa HZZO-om u prvoj polovici 2014. godine nastavljamo rad na projektu MZ za sudjelovanje zdravstvenih organizacija koje djeluju na području prevencije i liječenja ovisnosti u partnerstvu sa Zajednicom klubova liječenih alkoholičara Brodsko-posavske županije sa projektom „Život bez ovisnosti za zdravu županiju“.

Od 01. srpnja sklopili smo novi Ugovor (na godinu dana) sa MZ za projekt „Zaštita mentalnog zdravlja, prevencija i liječenje ovisnosti u Brodsko-posavskoj županiji“ u partnerstvu sa Udrugom za socijalizaciju, promicanje kulture i prevenciju ovisnosti- SKIP. Za napisani projekt najbolje smo ocjenjeni od svih prijavljenih na natječaj.

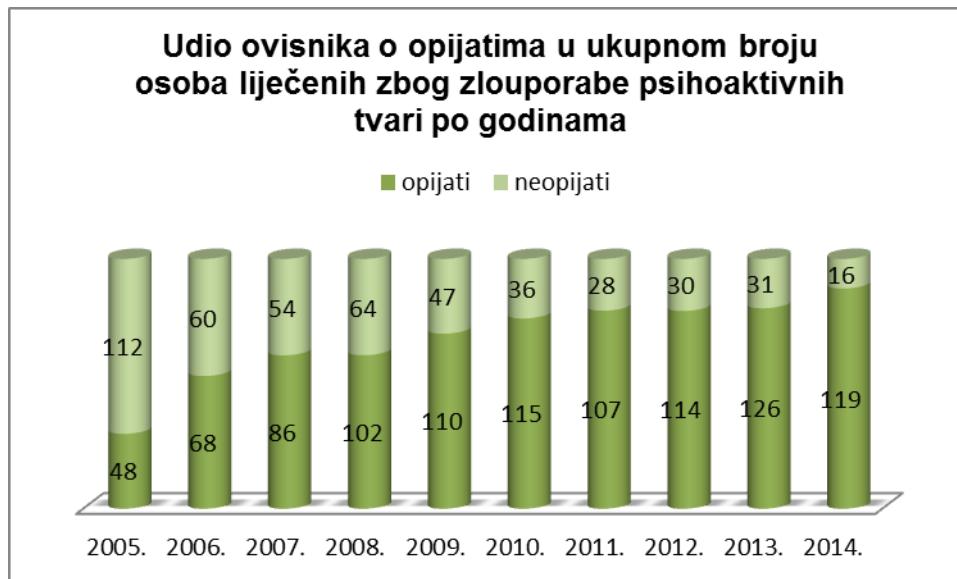
U Službi smo tijekom 2014. godine u tretmanu imali ukupno **496 osoba i 242 osobe u pratnji** (članova obitelji, partnera i skrbnika).

Izvanbolničko liječenje ovisnosti kao i do sada provode ovlašteni liječnici specijalisti propisivanjem i nadzorom supstitucijske terapije, te preporukama za dijagnosticiranjem komplikacija bolesti ovisnosti i pratećih stanja. Multidisciplinarni tim Službe također skrbi i o socijalnom aspektu ovisnika, resocijalizaciji, kao i kontroli po izlasku iz penalnih ustanova. Nad svakim pacijentom je provedena i psihološka dijagnostika, te je prema procjeni nastavljen psihološki tretman. Također se, kada god obitelj pristaje na to, obavlja i obiteljski savjetovališni tretman. Pacijentima koji zadovoljavaju kriterije je osigurano zdravstveno osiguranje i pružene zdravstveno-socijalne intervencije u cilju ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi.

Brojčani pokazatelji za 2013. i 2014. godine se ne mogu u potpunosti uspoređivati budući da je u nekoliko navrata došlo do promjene načina izvještavanja. Zadnji put u svibnju

2014. godine. U 2013. godini je bilo odvojeno izvještavanje za mentalno zdravlje i ovisnosti te su se i postupci razdvajali, a u prošloj godini je zajednička evidencija zbog čega ne možemo razdvajati postupke.

U tretmanu Službe tijekom prošle godine bilo je ukupno **135** osoba zbog zlouporabe sredstava ovisnosti. Takve osobe su **prijavljene i u Registar osoba liječenih zbog zlouporabe sredstava ovisnosti** u HZJZ.

Slika 6.14. Udio ovisnika o opijatima u ukupnom broju liječenih osoba

Tijekom 2014.g. u tretmanu Službe bilo je **119 ovisnika o opijatima**, od toga **6 novih**.

Tablica 6.23.

Raspodjela korisnika prema dobi i sredstvima zlouporabe

Dobna struktura	Opijatski ovisnici koji su bili u tretmanu Službe tijekom 2014.		Ovisnici i konzumenti ostalih droga koji su bili u tretmanu Službe tijekom 2014.		Novoprdošli opijatski ovisnici tijekom 2014.		Novoprdošli ovisnici i konzumenti ostalih droga tijekom 2014.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Do 14 g	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	3	1	0	0	1	1
20-24	6	1	6	1	0	0	1	0
25-29	20	6	2	0	1	0	0	0
30-34	14	3	1	0	0	0	0	0
35-39	21	1	1	0	1	1	0	0
40 i više	36	11	1	0	3	0	0	0
UKUPNO	97	22	14	2	5	1	2	1

Tablica 6.24.**Broj i struktura ovisnika u 2014. godini**

R.b.	Korisnici	Ukupno u 2014. g.	Novi u 2014.g.	Stari korisnici
1.	Ovisnici o opijatima	119	6	115
	- od toga na metadoskoj terapiji	45	2	43
	- od toga na buprenorfinskoj terapiji	72	4	68
	- ostali psihofarmaci	2	0	2
2.	Konzumenti kanabinoida	14	2	12
3.	Kontumenti amfetamina (speed)	1	1	0
4.	Konzumenti "ecstasy-a"	0	0	0
5.	Konzumenti kokaina	1	0	1
6.	Konzumenti ostalih stimulansa	0	0	0
7.	Konzumenti sedativa	0	0	0
	UKUPNO KORISNIKA:	135	9	126

Opijatskim ovisnicima ukoliko stadij njihove bolesti to iziskuje propisujemo supstitucijsku terapiju. Postoje dvije vrste supstitucijske terapije koja se ordinira u skladu sa Smjernicama za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom. **45 ovisnika** je bilo na supstitucijskoj terapiji **metadonom**, **72** na supstituciji **buprenorfinom** (sa ili bez naloksona). Uz farmakoterapiju sa ovisnicima se radi individualno, kao liječnički pregled i individualni savjetovališni tretman (472 postupka), te na modifikaciji ponašanja. Ukoliko je uključena obitelj provodimo obiteljski savjetovališni tretman (142 postupaka). Tijekom liječenja se vrši toksikološka analiza urina (1030 uzorka urina uzetih za analizu) kako bi se utvrdila apstinencija od psihoaktivnih tvari, kao i uzimanje propisane terapije. Aplicirano je 4 doza cjepiva protiv hepatitis B za odrasle (2 osobe), kao jedna od mjera tercijarne prevencije ovisnosti, odnosno zaštita od pratećih zaraznih bolesti.

Pacijenti (bez pratnji) su ostvarili **2972 dolazaka** u Službu.

Po potrebi i na zahtjev poslodavca ili Medicine rada testiramo urin na psihoaktivne tvari osobama kojima je potvrda o testiranju na droge neophodna za zaposlenje ili izvanredni pregled vozača. U tu svrhu smo proveli **22 testiranja**.

U dijelu našeg rada koji se odnosi na **zaštitu mentalnog zdravlja**, te **zlouporabu ostalih sredstava ovisnosti** u tretmanu smo imali **377 osoba**, sa **146 osoba u pratnji** (obitelj, partner, skrbnik i sl.). Naše usluge su koristili kroz **741 dolazak** u Službu.

Eksperimentatora i konzumenata ostalih psihoaktivnih tvari, najviše kanabinoida, bilo je **16 s 3 novootkrivene osobe**.

„**Savjetovalište za mlade** „, kao oblik zaštite mentalnog zdravlja uspješno nastavlja svoj rad i kroz 2014. godinu. Uz Savjetovalište za mlade provodimo i zaštitu mentalnog zdravlja odraslih osoba zbog poremećaja prilagodbe, nervoze i anksioznosti, kako individualno tako i kroz rad dviju grupa sa terapeutom i koterapeutom.

Također nastavlja svoj uspješan rad i Klub liječenih alkoholičara (**KLA Preporod**) koji je dio zajednice Klubova liječenih alkoholičara Brodsko-posavske županije, a vodi ga socijalna radnica

Razlozi dolaska korisnika u Službu su različiti:

- adolescentne krize, izostanci iz škole, loš uspjeh u školi, problemi u ponašanju, eksperimentiranje sa drogama, prekomjerne konzumacije alkohola, problematično klađenje, psihičke smetnje koje su uzrokovane obiteljskim problemima, poremećaji prilagodbe (gubitak posla, smrt bliske osobe, mobing), psihičke smetnje uzrokovane stresom (reakтивна psihička stanja), anksiozni poremećaji, poremećaji raspoloženja, poremećaji spavanja, seksualnog funkcioniranja, hranjenja i sl.

Također se kroz rad Savjetovališta provode i mjere izrečene od Općinskog državnog odvjetništva i sudova uz posredstvo Centra za socijalnu skrb kod maloljetnih osoba.

Preventivni rad možemo promatrati s nekoliko aspekata. Jedan oblik je edukacija javnosti koju provodimo putem internet stranice Zavoda različitim edukativnim člancima. Kako bi se približili populaciji o kojoj skrbimo novim načinima komuniciranja izradili smo facebook stranice "Savjetovalište Za mlade SB", "Savjetovalište Za zdravo starenje", te "Ovisnostisb" koje redovito ažuriramo.

Rad Službe promoviramo i promidžbenim letcima i plakatima koje smo izradili uz potporu Ministarstva zdravlja (putem projekta).

Suradnjom sa medijima smo prikazali rad Službe, ali i educirali i senzibilizirali javnost za problematiku kojom se bavimo i to također uz potporu Ministarstva zdravlja. Tako smo tijekom 2014. godine sudjelovali u 13 radijskih i TV emisije te priredili 305 priopćenja za različite medije.

Sudjelovali smo u 105 preventivnih aktivnosti (82 predavanja, 6 tribina, 17 edukativnih seminara ili radionica). Kroz 2014. godinu je ovim oblicima preventivnih aktivnosti obuhvaćeno 2073 osoba (učenika, nastavnika, stručnih suradnika i sl.). Najveći broj predavanja održali smo u sklopu projekta "Zdrav za 5" koji se provodi na nacionalnoj razini. Do proljeća 2014. provodili smo zajedno sa djelatnicima PU, a od tada je nakon održavanja regionalnog seminara od strane HZJZ i Agencije za odgoj i obrazovanje u našem Zavodu naša uloga postala samo savjetodovna i edukativna (kao edukatori edukatora-stručnih djelatnika škola). Organizirali smo edukacije nastavnika na nastavničkim vijećima, udomitelja i skrbnika u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb. Sudjelujemo savjetodavno i edukativno u provedbi školskog preventivnog programa.

Već tradicionalno smo obilježili 26. lipanj "Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama" sudjelovanjem tv emisiji i objavom prigodnog članka na ineternet stranici Zavoda.

Obilježili smo 1. travnja "Međunarodni dan KLA, sudjelovanjem na promotivno-edukativnom štandu kao dio zajednice klubova liječenih alkoholičara Brodsko-posavske županije. Sudjelovali smo i u svim drugim aktivnostima Zajednice, te održali godišnju skupštinu našeg kluba.

Također smo obilježili 10. listopada, "Dan mentalnog zdravlja" dјeljenjem promidžbeno edukativnih letaka po institucijama i ambulantama LOM, te predavanjem o mentalnom zdravlju starijih osoba u Domu za starije i nemoćne u Slavonskom Brodu.

“Mjesec borbe protiv ovisnosti” koji se obilježava od 15.studenog do 15. prosinca ove godine je uz koordinaciju naše Službe imao brojne kvalitetne aktivnosti, a sve pod motom “Ne Odustaj”.

Naša najvažnija aktivnost bila je “**2. brodski simpozij o alkoholizmu i klađenju**”, koji smo organizirali uz potporu Ministarstva zdravlja u Slavonskom Brodu od 14. do 15. studenog 2014. godine. S obzirom na važnost prevencije alkoholizma i kockanja, glavna tema simpozija bila je,, **Prevencija ovisnosti kod mladih imperativ mentalnog zdravlja 21. stoljeća**“. I ove godine su okupljeni stručnjaci koji se bave istom problematikom u Zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama kako bi razmijenili iskustva i unaprijedili svoj rad. Simpoziju je tako prisustvovalo 127 sudionika- liječnici, psiholozi, socijalni radnici, ali i mnogi drugi koji se u svom radu susreću sa ovisnostima i rizičnim ponašanjem mladih. Pozvani predavači bili su:

Doc.dr.sc Bagarić Ante, dr.med., spec.psijijatarije Klinika za psijijatriju Vrapče, Zagreb

Doc.prim.dr.sc. Breitenfeld Darko, dr.med, spec.neuropsijijatrije

Dr.sc. Dodig Dora, prof.socijalni pedagog, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb

Dr.sc. Pejnović Franelić Iva, dr.med., spec.školske medicine, HZJZ, Zagreb

Mr. Petković Željko, univ.spec.crim, Ured za suzbijanje zlouporabe droge Vlade RH

Doc.dr.sc. Ricijaš Neven, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb

Veber Sandra, dipl.kriminalist, MUP RH, Služba prevencije, Zagreb

Vladović Sanja, savjetnica pravobraniteljice za djecu, Osijek

Zaključno je na Simpoziju istaknuta važnost slijedećeg:

- smanjenja dostupnosti alkohola i klađenja prvenstveno mladim osobama (lokalizacije uz škole, reklamiranje, cijene)
- rane prevencije i intervencije, te informiranja javnosti i medijima o pravilnom pristupu s obzirom na navedene teme
- poštivanja i strogog provođenja zakona
- edukacija stručnjaka o adiktologiji (svim vrstama ovisnosti)
- održavanja postojećeg sustava prevencije i liječenja ovisnosti s obzirom na dobre rezultate koje je polučio.

Prepoznata je i važnost i veličina problema novih ovisnosti, te je prihvaćen prijedlog da se na slijedećem simpoziju kao jedna od tema obuhvati i **ovisnost o internetu**. U sklopu simpozija, 14.11.2014. godine održan je okrugli stol pod nazivom: “Uloga ZZJZ u prevenciji i liječenju ovisnosti o alkoholu i kockanju/klađenju” (iskustva, problemi, mogućnosti).

Djelatnici Službe su na simpoziju aktivno sudjelovali oralnim prezentacijama: „Alkohol i mladi-poziv u pomoć ili samolićećenje“, „Uloga farmakoterapije u liječenju alkoholizma“, „Klađenje srednjškolaca u BPŽ“, te poster prezentacijom „Važnost resocijalizacije kroz KLA“.

Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti organizirali smo u suradnji sa Hrvatskom komorom medicinskih sestara tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti sudjelovali smo u njihovoј trajnoj edukaciji predavanjem „ Problemi u obitelji kockara“. Također smo organizirali edukaciju za nastavnike: „Adolescencija-lupati vratima snažno vrlo je važno!“ i edukaciju za roditelje djece predškolske dobi: „Uloga obitelji u prevenciji ovisnosti“.

Partneri smo u projektu EU Doma za djecu iz Slavonskog Broda „Dječji centar“, te provodimo savjetovališni tretman djece u poludnevnom boravku, provodimo edukacije nastavnika i

stručnih suradnika škola partnera, te smo sudjelovali u izradi promidžbeno-edukativnih materijala, i promotivno-edukativnog video uratka za promociju udomiteljstva. Također smo i partner udruzi „Ne-ovisnost“ s kojima ćemo provesti predavanja i radionice za djecu adolescentne dobi.

S obzirom na široko područje djelovanja naše Službe te mnoštvo novih zadataka neophodna nam je stalna dodatna edukacija kako bi pacijentima pružili kvalitetnu skrb.

Stoga je tijekom 2014. godine nastavljena je edukacija djelatnika te smo sudjelovali na „Ljetnoj školi psihoterapije“, „Dodir duše- Touch of Soul“, u povodu 50.g. djelovanja KLA, „II. Konferenciji o opijatskoj ovisnosti“,,IX. hrvatskom simpoziju o liječenju i rehabilitaciji ovisnika“, te „Wartegg test crteža (test ličnosti) za psihologe-početnici. Nastavljena je edukacija psihijatrice za grupnog psihanalitičara. Edukacije koje su nam neophodne uvrstili smo u projekt MZ, te su i na taj način financirane (osim onih koje financira Ured za droge ili Referentni centar MZ).

Bilježimo aktivno sudjelovanje na međunarodnom „One Health Symposium“ u lipnju u Slavonskom Brodu s prezentacijama: „Sintetske droge-važan javnozdravstveni problem“ i „Važnost i uloga obitelji u prevenciji ovisnosti“. Sudjelovali smo i u organizaciji istog simpozija. Aktivno smo sudjelovali i na „The 4th International Symposium: Sexually Transmitted Infections-New horizons“ u rujnu 2014 sa radom „Mladi u riziku od spolno prenosivih bolesti“. Također smo aktivno sudjelovali na VI konferenciji socijalnih radnika sa poster prezentacijom „Izazovi za socijalnog radnika na području mentalnog zdravlja u doba krize“.

Kontinuirano i redovito vodimo dnevna i mjeseca izvješća o radu koja se dostavljaju nadležnim institucijama.

Sadržaj:

Sadržaj

1. PUČANSTVO BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE	4
1.1. Praćenje prirodnog kretanja stanovništva - vitalna statistika.....	5
1.1.1. Rođeni, umrli i prirodni prirast.....	5
1.1.2. Smrtnost dojenčadi.....	8
1.1.3. Smrtnost po skupinama bolesti, dobi, te deset vodećih uzroka smrti	12
1.1.4. Nasilne smrti prema dobi i uzroku u 2014. godini	17
1.1.5. Zloćudne novotvorine	21
2. DJELATNICI U ZDRAVSTVU I OBLICI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.....	33
3. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	34
3.1. Opća medicina i zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece	34
3.2. Zdravstvena zaštita žena	39
3.3. Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi	41
3.4. Djelatnost hitne medicinske pomoći	42
3.5. Djelatnost medicine rada.....	42
3.6. Patronaža i kućna njega.....	43
4. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA I OSTALE DJELATNOSTI	44
4.1. Specijalističko-konzilijska djelatnost	44
4.2. Djelatnost za transfuziju krvi	44
4.3. Ljekarne	44
5. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA.....	45
6. ORGANIZACIJA I ZADACI ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO	52
6.1. Prikaz rada Službe za epidemiologiju i javno zdravstvo za 2014. godinu	54
6.1.1. Kretanje zaraznih bolesti, kliconoštva i vironoštva.....	54
6.1.2. Program obaveznih cijepljenja Ministarstva zdravlja tijekom 2014. godine	66
6.1.3. Rano otkrivanje zaraznih bolesti i zdravstveni nadzor	70
6.1.4. Nadzor i provedba DDD mjera.....	72
6.1.5. Javno zdravstvo.....	73
6.1.6. Nacionalni programi.....	76
6.2. Prikaz rada Službe za mikrobiologiju za 2014. godinu	81
6.3. Prikaz rada Službe za zdravstvenu ekologiju	84
6.4. Prikaz rada Službe za preventivnu školsku medicinu.....	88

